דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

יום ה', י"ט בניסן תשל"ד, 11 באפריל 1974 • גליון 14959 • השנה הארבעים ותשע

היום 12 עמודים • המחיר 85 אגורות

היום ב"דבר"

- התפטרות בשני שלבים / א. ל. אבנרי
- אחריות מיניסטריאלית / חיים איזק
- מי יהיה הרמטכ"ל הבא / יונה שמשי
- סוציאל דמוקרטים במשבר / שלמה שפיר
- התקציב האלטרנטיבי של ליכוד / דויד ליפקין
- גידול כותנה על הר געש / יוסף מיכלסקי
- כוכבים ולילות / עמ' 9
- משק וכספים / מדור לצרכן / עמ' 10
- מדריך לבידור. ביקורת טלוויזיה ורדיו / עמ' 11

מזג האוויר

מעונן חלקית עם גשם מקומי בשעות הבוקר.
הטמפרטורות הצפויות: ירושלים 5—10 (מעלות), השומרון 6—12, רמת הגולן 2—6, תל־אביב 10—18, נהריה 11—18, לוד 9—18, צפת 3—8, יריחו 10—20, חיפה 12—18, עזה 11—18, טבריה 8—18, באר־שבע 8—18, נצרת 7—13, אילת 13—24, ע. פולה 8—17, מפרץ שלמה 6—26 (מעלות).

SEIKO
מעבדת שרות ארצית
דיזנגוף 154 ת"א

ולדה מאיר מתפטרת: ינה מסוגלת לשאת בעול

דיעה בישיבת לשכת העבודה והסיעה בכנסת כי אין לצעדה זה כל שר לכהונת דיין כשר בטחון. ממליצה ללכת לבחירות חדשות

מאת דניאל בלוך, סופר "דבר"

בישיבת לשכת מפלגת העבודה וסיעתה בכנסת יעה אתמול ראש הממשלה גולדה מאיר על הת־ יתה מתפקידה. היא הדגישה כי לצעדה זה אין קשר לבעיית כהונתו של משה דיין כשר הבטחון. אמרה כי הגיעה למסקנה שאיננה מסוגלת לשאת ר בעול הזה, וכי הגיעה לסוף הדרך. היא גם ביק־ שלא ינסו לשכנע אותה לחזור בה מהחלטתה. "כי עם זה לא ילדי". גולדה מאיר הוסיפה כי אין בדע־ לפרוש מהחיים הפוליטיים וכי היא תמשיך לפעול פלגה ולנסות להשפיע על מדיניותה. היא הממליצה י המפלגה ללכת לבחירות חדשות, בהקדם.

דעתה של ראש הממשלה ה באיך נמסרה זמן לא רב ר תחילת הישיבה. בתום דברי של המפלגה אהרון ידלין ר א. בלבד.

ש הממשלה ביקשה רשות ר כבר מתחילת הישיבה. ר זמן, כשנדמה היה לה א. ידלין מתגלם בבקשתה, אה במפגיע את רשות הדיבור.

ניכר היה, כי החלטתה גמלה בה לפני הישיבה, וכי באה לישיבה כשדבריה מוכנים.

לא בגדה במצפונה

בתחילת דבריה ציינה ראש הממשלה, כי לא היתה בשום חוג, ולא התייעצה עם שום חוג, אלא עם עצמה ומצפונה. היא אמרה כי אינה מרגישה עצמה אשמה בשום דבר, אלא רק בכך שבמשך שלוש שנים פעלה בניגוד לרצונה והסכימה לכהן כראש הממשלה. הפעם הראשונה היתה עוד בעת "רעידת האדמה" ו"המחדל" בתגובה על אלה המוניים כי קיבלה את "דין התגובה" בשל יצר שלטון אישי. והזכירה את שלושת אלוני הגברים בכפר לבה, שנדבקו מכנות. היא אמרה כי אין היא מקבלה את דין התנועה בלעג, ואיגה הרצבת שזה דבר מכוער. כך פעלה כאן נכנסה לתנועה בגיל צעיר בארה"ב ואין לה כל סיבה להתחרט על דרכה זו. היא לא בגדה במצפונה. היא רק מצטערת כי נכנעה לפני הבחירות, כי נכנעה אחרי יום כיפור ולפני כהודש כ. חודש.

במשך דבריה התייחסה לדיון שהיה שלשום בטלוויזיה בין פרופסורים ואמר, כי טובת המפלגה, אחדותה ושלמות תנועת הפועלים אינן בניגוד לטובת המדינה. אלא כל זה קיים וכדאי לטובת המדינה. עם זאת, הבקיעה גולדה מאיר, כי נכונה לדעת שבעיתה בראש הרשימה. לא המעילה לאחדותה של המפלגה, ובעניין זה לא יכול להיות מקום להיסוס.

ביקורת על מתנגדיה במפלגה

כאן צברה ראש הממשלה לביתה הכבד במפלגה, ובדבריה נכבה ביקורת על מתנגדיה בקרב צעירי המפלגה ההגים אחרים, כן נכנסה ניבה ביקורת כנגד התארגנות בתנ"ג "אתגר" וכנגד אנשי אחדות העבודה, אך לא היתה כל ביקורת כנגד אנשי רפ"י. היא דיברה נגד החיבור הזה, אם כי לדעתה הסיבה עדיפה על התארגנות בחוגים לעיניים, כביכול. היא כבודה אנשים הבורחים לחוג, לא לגעון הרעיון, אלא לבקורת של כוח. גולדה מאיר הוסיפה ואמרה, כי הממשלה שלפני הבחירות יכולה במצפון נקי לרכוש להכותה פרק מפואר גם במדיניות, גם בכלכלה וגם בחברה. הנצחון ביום כיפור היה הנצחון הגדול ביותר של צה"ל ונצחון זה נתאפשר מעום שצה"ל היה מצויד הודות לממשלה שידעה לנצל את הקונסוליזציה בכלכלה. גם רכבת האוויר באה בזכות מדיניות הממשלה, ולא בשל הפיצים והופעת של המפגינים ושל האופוזיציה. אשר לממשלה החדשה, היא מקווה שתהיה הרכב טוב, ממין לראש הממשלה.

אשר לאלה שמתקיפים את הממשלה החדשה, סבורה ראש הממשלה, כי הם צודקים ואת ב־

(המשך בעמוד 2, טור 7)

ה בצמרת העבודה:

דיפה ממשלה חדשה בהקדם - על פני הליכה לבחירות

מאת דן פתיר, סופר "דבר"

צמרת מפלגת העבודה התי־ ת אמש הדעה כי יש להעדי־ את הקמתה של הממשלה ה מקורם, ובראשותו של ר מוסכם על כל חוגי ת העבודה, ורק אם אפ־ ת זו לא תתממש יש ל־ לבחירות חדשות, קרוב ל ראשית הסתיו. שי מפלגת העבודה היו אמש את דעתם כי הודעתה של גולדה מאיר בישיבה המשותפת של לשכת מפלגת העבודה וסיעתה בכנסת, על החלטתה להגיש היום את התפטרותה ויחד איתה את התפטרות הממשלה, היא החלטה שאינה ניתנת לשינוי, ומכל חיבתה של ראש הממשלה היא סופית. לכן הסכימו אמש כמה מראשי מפלגת העבודה (דיונים ומגעים מהחוגים בנושא זה מדיין לא נעשו) כי יש להיערך בהקדם האפשרי להקמתה של ממשלה חדשה על בסיס הקואליציה הקיימת והתמיכה בכנסת. לשם כך יהיה צורך, בנוסף למגעים פנימיים במפלגת העבודה, לכנס את מרכז המפלגה אשר בו ייקבע מועמד

(המשך בע' 2, טור 2)

הליכוד יפתח במגעים להקמת ממשלת־מעבר במתכונת שונה

בגין: יש לערוך בחירות תוך חדשיים

מאת סופר "דבר"

חה"כ מנחם בגין אמר אמש, כי סיעתו תתחיל עוד הבוקר במגעים עם סיעות אחרות להקמת ממשלת־מעבר במתכונת שונה מזו של הממשלה שהתפטרה, הוא אמר, כי סיעתו סבורה, שיש לערוך בחירות חדשות תוך חדשיים.

אשר להתפטרות גולדה מאיר, אמר, שיש לנהוג בעניין זה בזהירות ולחכות עד שגולדה מאיר תגיש את התפטרותה בכתב לנשיא המדינה, שכן לפני זמן קצר היה הקדים, שהיא חזרה בה מכוונתה להתפטר.

בתשובה לשאלת כתבים שבאו לסקר את המושב השני של המועצה הארצית ה־11 של תנועת החירות בבנודה זאב בתל אביב, אמר בגין שבשלב זה פתוחות כל האפשרויות ולא רק אפשרות הקמת ממשלת ליכוד לאומי.

לגבי אפשרות זו, שהופיעה בזמנו ע"י המפלגה הדתית־לאומית את הליכוד, אמר בגין: "אכן זו אחת האפשרויות שאפשר לשקול אותן בשעה שהאומה נתונה במשבר עמוק". אם תהיה קיימת בספקת של אומץ לב אזרחי, הרי שניתן יהיה להקים בהקדם ממשלה בעבר שתיהנה מאמון של רוב בכנסת והיא זו תכונן ממשלה שתה כזו הקיימת.

בסיום מושב המועצה התכנס בערב בבית ז'בוטינסקי, אמר בגין, שמסקנות ועדת אגרנט מחייבות את התפטרות הממשלה כולה, ולא רק של שר הבטחון וראש הממשלה. בנותחו את הבחיל ציין הנואם, שארבעת הדברים שקיבלו את ההחלטה שלא לגייס את המילואים ערב יום הכיפורים היו ראש הממשלה עבר, סגן ראש הממשלה, שר הבטחון והשר גלילי. כוכבי פרשת גח"ל בהתמשלה כאשר נוצר "הר ספסה", אילם הנימוקים שהמשיכו בחברותם בממשלה לא עמו דבר

(המשך בעמוד 2, טור 7)

דיין: ההתפטרות בגלל חתירה בתוך המפלגה

מאת דני רובינשטיין, סופר "דבר"

"התפטרות גולדה מאיר לא באה בגלל העתונים או בגלל ההפגנות אלא בגלל החתירה מבפנים — מתוך המפלגה", אמר אמש משה דיין לכנס מרכזו רפ"י שהתקיים בשעות הערב בירושלים.

דיין הוכיח, כי גולדה מאיר יכולה לעמוד, ועמדה בכבוד מול גורמים חיצוניים וכול לחצים מבחוץ. אבל לא רצתה ולא היתה יכולה להאבק בחתרנות מתוך המפלגה.

דיין סיפר על השתלשלות המאורעות מאז חזר מארצות הב־

(המשך בעמ' 2, טור 5)

גולדה מאיר מגיעה לישיבה, בה הודיעה על התפטרותה (צילום: קי וייס)

ג. מאיר תודיע היום בכנסת:

ממשלת המעבר בראשותה – תפעל במלוא הסמכות

מאת חגי אשד, סופר "דבר"

ראש הממשלה גולדה מאיר תודיע היום לכנסת, כי ממשלת המעבר שהיא תמשיך לעמוד בראשה עד לבחירות, או עד להרכבת ממשלה אחרת, תפעל במלוא הסמכות כפי שנקבעו בחוק וכי יש המשכיות בפעולת השלטון בין אם תבחן ממשלת המעבר שלושה ימים או שלושה חודשים.

בישיבת הממשלה, שתיפתח היום בשעה 9.00 בבוקר, תמסור ראש הממשלה גולדה מאיר הודעה לממשלה על התפטרותה ועל הודעתה בכנסת, שהיא תמסור אחר הצהרים. מיד לאחר ישיבת הממשלה, אבל לפי הצפוי תהיה קצרה, תלך ראש הממשלה אל נשיא המדינה אפרים קציר, כדי

(המשך בעמוד 2, טור 4)

המפד"ל: ממשלת חירום לאומית

מזכיר המפד"ל צבי ברנשטיין אמר אמש, כי המפד"ל לא תשתתף בשום ממשלה שלא תתבסס על בסיס רחב ולא תכלול גם את הליכוד. הוא ציין, כי המפד"ל לא הופתעה מהחלטת ההתפטרות של ראש הממשלה, שהיתה צפויה. עם זאת הביע דעתו, שאין הברח בבחירות חדשות שיכניסו את המדינה לטלטלה של תוהו ובוהו. בעיניו כי עדיין לא מאוחר להקמת ממשלת־חירום.

חילופי אש לסירוגין ברמת הגולן

מאת סופר "דבר"

חילופי אש ארטילרית ואש מטנקים התנהלו אתמול במשך יותר מ־8 שעות לסירוגין בין כוחות צה"ל לבין הצבא הסורי ברמת הגולן. אין נפגעים בצדנו.

דובר צה"ל מסר, כי הסורים פתחו באש סמוך לשעה 10 בבוקר לעבר כוחות צה"ל באיזור דרום המובלעת ודרום רמת הגולן. הסורים כיוונו את ההפגזות לעבר עמדות של כוחות צה"ל בכל התלים שבדרום המובלעת. הורבתה אש לעבר מזרח הירי. בכהלך התקריות הפעילו הסורים גם טילים אנטי־טנקיים מסוג "סאגר" ויזרו בספר במהר קטיוגה.

חילופי האש פסקו סמוך לשעה 6.30 אחה"צ. יש לציין כי אתמול שרר כמעט אזרח כיצר ברמת הגולן.

דמשק: צה"ל הפגיז עמדות משקיפים

דמשק (עז"ק). — פגזים ישראליים התפוצצו אתמול במרחק כמה עשרות מטרים מעמדות משקיפי או"ם וסיכנו את חייהם של גנראל ליליסטראנד, ומשקיפי או"ם המוצבים באיזור — נאמר בהודעה של סוכנות הידיעות הסורית.

בהודעה נאמר, כי הישראלים פתחו בהפגזה, לכרות שנמסרה להם ההודעה על השעה בה עבר גנראל ליליסטראנד לערוך ביקור באיזור.

בעקבות התפטרותה של ראש הממשלה

קיסינג'ר שוקל דחיית ביקורו במזרח־התיכון

היום יפגש שר החוץ האמריקאי עם המשלחת הסורית

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). — בעקבות התפטרותה של גולדה מאיר שוקל שר החוץ הנרי קיסינג'ר לדחות את ביקורו במזרח־התיכון, שנועד להיערך בעשרת הימים האחרונים של אפריל. כך אמרו אמש פקידים במשרד החוץ.

התפטרותה של ראש הממשלה נתקבלה בצער במשרד החוץ האמריקאי. אחד הפקידים אמר אמש לכתב סי. בי. אס., שהתוצאה תקשה על מאמציו של קיסינג'ר להשיג הסכם הפרדה עם סוריה. "הכל תלוי עכשיו באוויר", אמר הפקיד. הוא העמיד בסימן שאלה את יכולתה של ממשלת־המעבר בישראל להסכים להתחייבויות מדיניות בתקופה של ערב בחירות. הפקיד אף העלה את האפשרות, שבישראל תעלה ממשלה שלא תרצה בהסכם עם הסורים. "בכל מקרה", אמר, "ברור שלפנינו חדשים ארוכים של שלטון־מעבר שאיננו מסוגל להגיע להחלטות עקרוניות".

פקיד אחר הדגיש, כי המו"מ על הפרדת כוחות עם מצרים לא נפגע מהעובדה שנוהל על־ידי ממשלת מעבר. "ההבדל הוא", אמר הפקיד, "שהפעם, בניגוד לעבר, מדובר, בחילופים בהנהגה. בהכירו ההון שורה גם דאגה שייפגע היקפם של הכספים שנצטרכו בעליל בין שר הבטחון משה דיין ובין ד"ר קיסינג'ר.

המשלחת הסורית תגיע אמש לוואשינגטון. ייתכן שפגישה ראשונה בינה ובין קיסינג'ר תתקיים היום. ההערכה כאן היא, שבשיחות יגישו הסורים לקיסינג'ר את הצעתם, הכוללת לוח זמנים ליציאה של ישראל מכל הגולן. למנהלה אין סבירות לנאום ולהגיד עם קיסינג'ר, והנסיון האמריקאי לגשר על הפער בין הצעת הישראלית להצעה הסורית ייערך במסע הבא של קיסינג'ר למזרח־התיכון.

בחוגים לישיבת ועדת החוץ של הכנסת אמש אבא אבן קיסינג'ר בתשובה לשאלה על תגובתו להתפטרות גולדה מאיר, כי לדעתו הדבר "לא יחייש את הממשלה במזרח־התיכון".

קהיר: תוצאה בלתי נמנעת של תבוסת אוקטובר

קאהיר (יו.פ.). — רדיו קאהיר הגיב אמש על התפטרותה של גולדה מאיר באומרו, כי זוהי תוצאה בלתי נמנעת של תבוסת ישראל במלחמת אוקטובר.

הקרע בחזית הפנימית הישראלית והתפטרות הממשלה הן תוצאה של התבוסה הצבא הישראלי במלחמת־אוקטובר — נאמר בדברי הפרשנות של תחנת השידור המצרית. הפרשן אמר, כי לישראל אין ברצונה של ברירה ועל כן להתעמת שטחים בעבאיות שלה חייבות להכיר בתוצאות המדינות. על ישראל להעריך עתה מחדש את כוונותיה הפוליטיים והצבאיים, לשקול את מצבה באורח מציאותי ולהכיר בצורך להחזיר לערבים את זכויותיהם. אם היא באמת רוצה בשלום. בן הזמן שהיה עליה... מבעיות חדשה ויפעו עתה בזירה בישראל.

עוד אמר הפרשן, כי התבוסה של ישראל במלחמת אוקטובר לא היתה רק תוצאה של השגיאות של שר הבטחון משה דיין, אלא הגלוה של החלטתם הנעושה והתלהבותם של הצברים, לא רק המנהיגים הצבאיים אחראים להבר כה אלא גם המנהיגים הפוליטיים. ביכבוד על שמירת הקיפאון בבחירה התיכונה.

אזעקת־שוא בנמל התעופה ברומא

רומא (א.פ.). — מצב כוננות הוכרז בנמל התעופה הבינלאומי של רומא, לאחר שאתמול נתקבל בו מכתב מכיננם, בו נדרש תשלום של 100,000 דולרים, ולא — אין בכל המכתב במקרה הבלה נגד בכוס אבטחי.

בעלי, אבינו וסבנו היקר
השל פרומקין ז"ל
איננו
שרויים באבל —
רעייתו: שושנה
אורי מרום (פרומקין) ומשפחתו
דן מרום (פרומקין) ומשפחתו
צביה שמיר ומשפחתה
הלויה — היום, יום ה', י"ט ניסן, 11 באפריל, בשעה 12 בצהריים תתעכב הלויה אצל הוועד הפועל של ההסתדרות רחוב ארלוזורוב, ת"א — בדרכה לבית העלמין בקרית שאול.

בית הספר לפעילי ההסתדרות
ע"ש זלמן ארן
אבל
על פטירתו של חברנו
השל פרומקין ז"ל
יוזמו ומנהלו של הסמינר הבינוי למשק ולכלכלה
לשושנה, צביה, אורי, דן והמשפחה
עמכם אנו באבלכם

מערכת הרבעון לכלכלה
אבלה על מותו של חברה היקר
ממייסדי הרבעון
השל פרומקין ז"ל
ומשתתפת בצערה של המשפחה

בתנו
לילי בת חנה ציזלינג
איננה
הלויה היום יום חמישי, י"ט בניסן תשל"ד, 11.4.74 בשעה 3.30 אחה"צ בבית העלמין במשקנו
המשפחה
ובית עין חרוד הקבוץ המאוחד

הננו מודיעים בצער עמוק על מות
השל פרומקין
מראשוני המחשבה המשקית ההסתדרותית
תנחומים למשפחה
ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
הועד הפועל
הלויה תתעכב אצל בית הועד הפועל של ההסתדרות בת"א, היום, יום חמישי, י"ט בניסן תשל"ד (11.4.74) בשעה 12 בצהריים בדרכה לבית העלמין בקרית שאול.
אוטובוס למלווים ימתין בכניסה לבית הועד הפועל ברח' ארלוזורוב בשעה 12 בצהריים.

בית עם עובד
אבל על
מות ידיד יקר
השל פרומקין ז"ל

בצער רב אנו מודיעים על פטירת חברנו
מלאכי צימרמן
הלויה היום, יום חמישי, 11.4.74 בשעה 15.00
מחצר המשק
המשפחה
ובית מעגן מיכאל

לאלישבע והילדים
וקיבוץ מעגן מיכאל
אתכם באבל על מותו ללא עת של
מלאכי צימרמן ז"ל
ממייסדי ימאי הקיבוץ
חבריו בספנות הקיבוץ
אניות "תרשיש"

עצרת המונית
בתביעה
לאחריות מיניסטריאלית
אנו קוראים בזאת לעצרת המונית בתביעה – להתפטרות שרי ממשלת ישראל הנושאים באחריות למחדל יום הכפורים. שרים אלה אין מקומם בממשלה חדשה.
העצרת תתכנס בעמק המצלבה
בירושלים, היום יום ה', 11.4.74, בשעה 13.00
"התמורה" – תנועת החיילים המשוחררים מיסודם של מוטי אשכנזי, אסא קדמוני, משה מלר ודן ארזי.
קבוצת נמרוד
צעירי הליכוד
צעירי ל"ע
חוגי הצעירים במפד"ל
נציגי סטודנטים ותלמידי תיכון
מודעה זו ממומנת ע"י המודעים בעצמם

צדוק מסר לשרים חוות־דעת בענין עקרון האחריות המיניסטריאלית והאינדיווידואלית

מפריד בין עמדה משפטית ופוליטית, עליה ימסור היום בישיבת הממשלה. בשיחות פנימיות טען צדוק כי לפי עקרון האחריות המיניסטריאלית בישראל על דיין להתפטר

מאת דניאל בלוך, כופר „דבר"

שר המשפטים חיים צדוק מסר אתמול לשרי הממשלה חוות דעת משפטית בענין עקרון האחריות המיניסטריאלית והאינדיווידואלית. ח. צדוק מציין בחוות־דעתו כי הוא מפריד בין חוות־הדעת המשפטית, לבין העמדה הפוליטית, אותה יביע בישיבת הממשלה. עם זאת ציין, כי בשיחות הפנימיות כי במפלגת העבודה הביע השר צדוק את הדעה כי עקרון האחריות המיניסטריאלית הנהוג בישראל מחייב את התפטרות שר הבטחון משה דיין מתפקידו.

ממשלת־מעבר עד להקמת ממשלה חדשה או בחירות

מאת כופר „דבר" בכנסת

ככל הנראה תגיש ראש הממשלה גולדה מאיר היום את כתב התפטרותה לנשיא המדינה, ולאחר מכן תמסור על כך הודעה בכנסת. עם כתב ההתפטרות ימסר לנשיא לפני ישיבת הכנסת, לא ניתן יהיה להגיש בכנסת הצעת אי אמון בממשלה. הממשלה תכהן כממשלת מעבר עד להרכבת ממשלה חדשה, או עד לבחירות חדשות. ממשלת מעבר לא יכול אף שר להתפטר.

טא"ס הגיבה 35 דקות לאחר הודעת ההתפטרות

מוסקבה (יופי"ע). — התפטרות ראש ממשלת ישראל, גולדה מאיר, היא תוצאה מן הדרך הצבאית־מדינית של ישראל. הודעה אמש סוכנות הידיעות טא"ס שהגיבה במהירות בדבר כוונת גולדה מאיר להתפטר. 35 דקות בלבד לאחר שסוכנות „יונייטד פרס" הודיעה על ההתפטרות, כבר הפיצה סוכנות טא"ס את ההתפטרות כ„עובדה מוגמרת".

ממשלת מעבר

(המשך מעמוד 1)

עדיפה ממשלה חדשה

(המשך מעמוד 1)

צעד בלתי נמנע

לא הפתעה

מת השל פרומקין

הלל פרומקין, מראשוני ומייסדי התנועות הפועליות ומגדולי המחשבה הכלכלית של משק העובדים, מת אתמול לאחר מחלה בן 77 שנים. הלווייתו תצא היום מבית החולים „בילינסון" ותתקבץ בשעה 12 בצהרים ליד בית־הועד הפועל ברחוב ארלוזורוב בתל־אביב, בדרכו לבית־העלמין בקריית־שאול.

נולד ב־1897 בהבוברויסק...

לפני הודעת ראש הממשלה על התפטרותה

דרישות להתפטרות דיין — בישיבת חברי מפא"י בלשכת העבודה והסיעה בכנסת

מאת כופר „דבר" בכנסת

כפור מציע לסיים הישיבה

גולדה מתפטרת

(המשך מעמוד 1)

תגובות נציגי מפלגות

דיין: ההתפטרות

(המשך מעמוד 1)

ידלין: אפשר עדיין

קרגמן: למנוע הזיפה

בבחירות

חוג ב. ג.: שתי אפשרויות

תנועת שבג

ריפ"י הדרישה תיק הבטחון לפרס

לא הושג סיכום בוועדת ההידברות

שר הבטחון לא הציע היזקוף בממשלה

הליכוד

(המשך מעמוד 1)

השמטה

תנועות המחאה התאחדו ל„תנועת ישראל שלנו"

דיניץ ומרדכי הוד — בפני ועדות של בית הנבחרים

מאת נחום ברנע, כופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון, (מיוחד ל„דבר"). — כגריר ישראל בארה"ב שמחה דיניץ והאלוף מרדכי הוד הופיעו אתמול לפני קבוצת של חברי ועדת הקיצובים המצויינים, ועדת החוץ וועדת ההקצבות של בית הנבחרים האמריקאי.

הפסקה בדיוני עצרת או"ם

פרכז או"ם, (יופי"ע וצי"ר). — העצרת הכללית של או"ם הכריזה על הפסקה בדיונים לאחר שמיעת דברי נשיא אלג'יריה, הואארי בומדיין.

צפוי הקואליציה הוצאת

הצטרף אלי לכוסית 777 הברנדי הגבדי המשובח

כרמל מזרחי
מיקבי ראשון לציון וזכרון יעקב

הקבוץ המאוחד: שליחינו לא יכהנו בממשלה שבא יהיה דיין שר בטחון

מאת כופר „דבר"

מרכז הקיבוץ המאוחד התכנס אתמול בגבעת־חיים והחליט ברוב גדול, ביותר מבקשות המוכשרות הציבוריות התובעות מן השר דיין החלקי של „ועדת אגרנט".

מפ"ם לא תתמוך בממשלה בה ימשיך לכהן דיין כשר בטחון

מפ"ם לא תתמוך בממשלה שבה יכהן משה דיין כשר הבטחון והיא פונה למפלגת העבודה שתביע לקיים את החילופים בתפקיד שר הבטחון, כדי לאפשר המשך כהונתה של הממשלה הנוכחית — נאמר בהחלטות הוועדה המדינית של מפ"ם, שהתכנסה אתמול בתל אביב.

יפן מכחיש לא תקים ... לפצצות ...

א. שרון: ... בעצמי ... ועדת החקירה

קרא ב דבר

- סופרי „דבר" על המשבר בעקבות דו"ח אגרנט
- תגובות אמריקאיות על המתרחש בישראל — מאת נחום בר...
- פלשתין — מדינה או מתנה עבודה? מאת טדי פרו...
- תנועת המחאה וההגמוניה של תנועת הפועלים — מאת יהודה גוטה...
- תובעי התמורה הם גם הנתבעים — מאת אריה ל. אבנ...
- השגות למבנה הוועדה המרכזית — מאת ירוחם מ...
- המירוץ לנשיאות בצרפת — מאת ז'אק מורי...

ב„דבר־השבוע"
- המתאמרקים — מאת ישראל לנדרס
- בדרך כל בשר — מאת רות בונדי
- פסקיזמן — אירועי 1974 — מאת פנחס יורב...
- האסטרטגים (ב') — אינוונטר של בעיות לאומיות — מאת אורי מילשטי...

ב„משא"
- „ארעאי" (פרק מפואמה) — מאת הרולד שימ...
- מאקיאוולי — רנסאנס או ימי־הביניים — מאת יורם ברונובסקי
- ביקורת ספרים — ג. קרסל; יוחנן גר...
- סיפור — מאת אבשלום קווה

דבר DAVAR دافار

העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
מזכיר המערכת: אליהו אגרס
מנהל כללי: גדעון נאמן

המו"ל — „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת.ד. 199, טלפונים 286141 (6 קווים)

סניפים:
תל־אביב, בית „דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 286141
ירושלים, מערכת ומנהלה, רח' הלל 16, טלפונים 231251-3
חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 642111-2-3

קונגרס שוב יעסוק בסלילי ווטרגייט

[partly cut off at the page edge] ... (י. פ.). — ניקסון מסר להועדת ... של בית הנבחרים ... כי תשובתו לבקשת לספק לה 41 סלילים ... מוקלטות על פגישות ... ניתנה רק לאחר שובו ... בפגרת חג הפסחא.

עניין הפללת הנשיא, הקונגרס יחזור מחופשת הפסחא ב־22 ב־ אפריל.

במכתב ששלח פרקליטו של ה־ נשיא, ג׳יימס סנט קלר, לא נאמר, אם באותו תאריך יומס־ רו הסלילים להועדה. הוא אומר במכתבו, כי הנשיא הורה לו לב־ חון את החומר הכלול בסלילים וכי הוא מקווה שהבחינה הזאת תושלם עד סוף פגרת הפסחא.

בחוגי הבית הלבן אמרו, כי הועדה קבעה אמנם את יום ב׳ כמועד סופי לתשובה, אך היא ביקשה מהנשיא להודיע רק על כוונותיו ולא לספק את החומר עד המועד הזה. בינתיים הודיע יו״ר הועדה פיטר רודינו, כי קרוב לוודאי שהועדה תמסור דו״ח על חקירתה בחודש יוני.

בתו של ניקסון, ג׳ולי ניקסון אייזנהואר, אמרה בממפיס שבטנסי, כי הנשיא היה יכול לערער על חלקים מן החיוב לשלם הפרשי מיסים, אך הוא לא עשה כן, כדי לעודד את האמריקאים לתמוך במערכת המיסים האמריקאית. היא דיברה במסיבת עתונאים. לדבריה היה יכול ניקסון להימנע מתשלום הפרשי מיסים לשנת 1969 בסך 171,000 דולר, אולם הוא ישלם את הסכום, כדי לשמש דוגמה. גב׳ אייזנהואר הביעה את אכזבתה, כי הנשיא לא יופלל ולא יתפטר. לדבריה, בקרב הציבור עברה על אביה תקופה קשה בגלל פרשת ווטרגייט, אולם באחרונה השתפר מראהו ומצב רוחו, אמרה, כפי שאמרה, אין היא יודעת מה גרם לשינוי לטובה.

20,000 חתימות נאספו עד כה למען הצלת יהודי סוריה· העצומה תישלח לאישים וגופים בין־לאומיים· (צילום: חנניה הרמן)

אבן אצל שובתי הרעב: מצוקת יהודי סוריה תועלה בכל מו״מ

שר החוץ אבא אבן, הביע את הזדהותה של הממשלה עם שובתי הרעב ליד הכותל המערבי למען שחרורם של שני צעירים בדמשק אשר השלטונות הסוריים מתכוונים להעמידם לדין צבאי באשמת הריגת ארבע נשים יהודיות. אבן ביקר אתמול אצל שובתי הרעב, מפעילי התאחדות הסטודנטים בישראל, ה־ שביתתם נכנסה היום ליומה הרביעי.

אבן אמר, כי בעייתם של יהודי סוריה הוא נושא בעל חשיבות ראשונה אשר יועלה בכל מו״מ עם סוריה, וגם ארה״ב מודעת לחשיבות שישראל מייחסת לענין זה. בשיחות שהתקיימו באחרונה בין הד״ר קיסינג׳ר ובין שר הבטחון משה דיין, הועלתה מצוקת יהודי סוריה, ובעיה זו תועלה שוב בעת ביקורו הצפוי של ד״ר קיסינג׳ר בירושלים, במחצית השניה של החודש הזה.

ש. הלל אצל השובתים

השר שלמה הלל שביקר אתמול בצהריים אצל שובתי הרעב, הביע הזדהות עם דרישת השובתים להתיר ליהודים לצאת מסוריה, וגם דאגתם למצב שני הצעירים היהודים הכלואים.

שובתי הרעב למען שני הצעירים היהודיים בדמשק — עזור זלטה ויוסף שלוה — מקבלים עידוד הולך וגובר בהזדהות של המוני המבקרים העולים לרגל אל הכותל המערבי וחותמים על עצומה הקוראת לשחרור שני הצעירים ולחיסולה של עלילת־הדם המרקמת בדמשק נגדם. בשלושת ימי שביתת הרעב נאספו יותר מ־20,000 חתימות. העצומה תשלח אל אישים וגופים בין־לאומיים בתום שביתת הרעב, שנועדה להימשך בכל ימי חול המועד. (ע)

[partly cut off at the page edge] ...יגים יהודים העידו ...עדת הכספים של הסנט ...נה בתיקון ג׳קסון

מאת נחום ברנע, ...פר „דבר" בארה״ב

[partly cut off at the page edge] ...ינגטון, (מיוחד ל־...). — „הדיפלומטיה של ... אפשר לשכנע את ה־ ... להעביר את העליה ... — אמר אתמול יהו־ ... האמריקאית למען יהו־ ... מסוגלים להיל בעדות ... ועדת הכספים של הסנאט, ... בתוק השני ו„בתיקון".

... האירגונים היהודיים באו לשכנע את המשתתפים: ה־ ... העיקרי לתיקון ג׳קסון, סנא־ ... לבריס, נוהן עכשיו בציבור ... מאבק על בחירתו מחדש, ... ואקואנס. בוועדה נכחו ... סנאטורים, מתומכי ה־ ... תיקון ... אתמול ...

גרש בראקסלר, שקרא בהתרגשות לארה״ב ללמוד את לקחי השואה ולמנוע השמדתם התרבותית והדתית של שלושה מיליון היהודים בבריה״מ.

כן נמסרה הודעה של פרופסור האנס מורגנטאו בזכות התיקון.

יציאת יהודים מברה״מ הצטמצמה ב־25% מתחילת השנה

מוסקווה, (צ״ן). — הגירת היהודים הסובייטים הצטמצמה ב־25 אחוז בערך ברבע הראשון של שנת 1974 לעומת אותו פרק זמן ב־1973 — על כך נודע אתמול במוסקווה ממקור יהודי.

פחות מ־6 אלפים יהודים קיבלו רשות לצאת את ברה״מ בדרכם לישראל בשלושת החודשים הראשונים של שנה זו, לעומת 7,600 בשנה שעברה, מציין אותו מקור.

הקשחת המגמה הסובייטית קשורה, כפי הנראה, בכך, שארה״ב טרם העניקה לברה״מ מעמד של מדינה מועדפת ביותר ושהסכם הסחר הסובייטי — אמריקאי טרם קיבל תוקף.

[partly cut off at the page edge] ...דת מעצר ל־15 יום הו־ ... השלום בכפר־ ... אהרון קרן, בן 25, מ־ ... חשוד בהשתתפות ב־ ... של בנק הפועלים בהד־ ... ב־1 בינואר ש. ז.

האפיפיור דורש חסות משפטית למקומות הקדושים במזה״ת

קרית הוואתיקן, (צ״ר וע״ן): — האפיפיור פאולוס הו־6 קרא אתמול לכינון „הגנה משפטית בין־לאומית נאותה" למקומות הקדושים במזרח התיכון.

האפיפיור שנאם בפני כשמונת אלפים מאמינים, שבאו לקבלת הפנים השבועית הנערכת בוואתיקן, הביע את התקווה שיימצא הסדר צודק לבעיית הפליטים הפלסטינאיים.

האפיפיור קרא בעבר לפעמים קרובות למתן ערובות בין־לאומיות לירושלים ולמקומות קדושים אחרים, אך משקיפים בוואתיקן לא זוכרים שאי־פעם השתמש במלה „הגנה" או „חסות".

האפיפיור הביע צער על המשך שפיכות הדמים בווייטנאם ובצפון אירלנד.

שר החוץ הלבנוני: הטייסים שבידינו — כאילו בידי סוריה

ביירות, (צ״ר וצ״ן). — שר החוץ הלבנוני פואד נפלוח אמר אתמול, כי אם לבנון מחזיקה בשני הטייסים הישראליים, הרי זה כאילו הם שבויים בידי סוריה, בכך הגיב על הידיעה של סוריה מיום ג׳ לפיה המשך מניעה צעד על הישיבה של לבנון, בעניין הסגרת שני הטייסים.

מבצלת סוריה טענה כי בהתאם לחוזה הגנה מהודק משנת 1950 חייבת לבנון להסגיר את שני השבויים כדי להגביר כל סיוע אפשרי לכוחות המזוינים הסורים. אתמול אמר נפלוח לעתונאים, כי נתבקש להבהיר מה תהיה עמדת לבנון, אם תדרוש ישראל את החזרת שני הטייסים. גבי אחר שהטייסים ייעצרו בשבי ולא יועברו, אלא לאחר הפסקת הפעולות הצבאיות, כפי שנקבע על ידי הצלב הבינלאומי.

הקאדי השרעי של יפו מפריך טענות הסורים על יחס בלתי־אנושי לשבוייהם

מאת יואל דר, סופר „דבר"

הקאדי השרעי של יפו והדרום ואחד מהמשלחת הנכבדים הרוחניים של בני העדה המוסלמית הפריך אתמול מכל וכל את טענותיהם של שלטונות סוריה בעניין מה שהם מכנים „יחס אנטי־אנושי שמגלים שלטונות ישראל כלפי החיילים הסוריים הנמצאים בשבי הישראלי.

הקאדי השייח תאופיק עסליה השתתף ביום ו׳ האחרון בתפילה יחד עם השבויים הסורים לציון יום הולדתו של הנביא מוחמד. השייח עסליה אמר, כי לא הבחין בשום דבר המעיד על מצב רוחם, זולת הרצון לשוב הביתה. הוא אמר עוד, כי השבויים הסוריים כיבדו אותו בחפיסות סיגריות ובממתקים מתוצרת סוריה, שאותם קיבלו באמצעות הצלב האדום הבינלאומי. הם הביעו את תקוותם כי בקרוב יכון שלום וכי השבויים משני הצדדים ישובו במהרה לבתיהם. השבויים התעניינו במצבו של ראש עיריית חברון השייח מוחמד עלי ג׳עברי שנחבל קלות בתאונת דרכים וביקשוהו להעביר לו את איחוליהם (השייח ג׳עברי ביקר אצל השבויים הסוריים לפני מספר שבועות). היתה להם משאלה אחת: לספק להם ספרי קוראן. ואכן הוא נענה לבקשתם ולמחרת בקורו מילא את מבוקשם.

דבריו של השייח תאופיק עסליה התפרסמו אתמול בעתון הערבי הירושלמי בשפה הערבית „אל־אנבאא".

חתול זכה בתחרות ציור

לאבוק, (יופ״א). — חתול סיאמי ענק בשם „קורט" זכה אתמול בפרס של 750 דולאר בתחרות ציור, אולם הכסף שולם לבעלי החתול רק לאחר דיון בבית משפט.

דבורה קרנפורד, בת 18 אמרה, כי מתוך הלצה רשמה את שמו של החתול בתחרות שאורגנה על־ידי חנות בגדים בראשית השנה. כאשר שמו של החתול צויין כזוכה בתחרות, פנתה הנהלת החנות לבית המשפט לפני ששילמה את סכום הזכיה.

מנהל החנות אמר, כי הוא מתכוון לשלם את הסכום, אך ביקש פסיקה של בית משפט, כי בעל החתול הוא הזוכה החוקי. וזאת כדי שהזוכים בפרס שני ושלישי לא יוכלו להגיש תביעה לקבלת הפרס הראשון.

הבירור בבית המשפט נמשך 15 דקות בלבד והשופט פסק, כי דבורה קרנפורד, היא הזוכה החוקית. פרקליטי שני הצדדים אמרו בבירור, כי לא יכלו למצוא תקדים לכך, שבעל חיים יזכה בתחרות ציור.

חוקר בקזכסטן כתב פירוש לספרי „משלי" ו„קהלת"

חוקר תנ״ך, היושב בודד בגלות קאזכסטאן, כתב בבידודו פירוש חריף לספרי „משלי" ו„קהלת" העומד לצאת לאור על־ידי החברה לחקר המקרא בישראל — גילה אתמול ... מראשי החברה לחקר המקרא, במהלך הכינוס הארצי ה־22 לתנ״ך המתקיים בבית העם בירושלים.

[illegible]

צרפת מוכרת ללוב 6 ספינות מהירות בשווי 900 מיליון ל״י

מאת ז׳אק מודיס, סופר „דבר" בצרפת

פאריס, (מיוחד ל„דבר"). — צרפת מקווה להשלים בקרוב את העיסקה על מכירת שש ספינות־טיל מהירות ללוב, בהיקף של כ־900 מיליון ל״י — מסר אתמול העתון „לה מונד".

העתון טוען, כי לוב והודו הן הלקוחות המעוניינים ביותר לקנות את ספינות הטיל מדגם „פ.ר.ג.ד", שהן שונות מהספינות ... בכספינות ההופים, שהתחמקו משרבורג בחג המולד 1969 והגיעו לישראל.

הספינות הן בנות 475 טונות, מהירותן המירבית היא 60 קמ״ש ... כוח הפעולה שלהן הוא 4000 ק״מ בהירות ממוצעת של 30 קמ״ש, עם 37 אנשי צוות על סיפונן.

[illegible]

בחירות באוסטרליה

קנברה, (צ״ר). — ראש ממשלת אוסטרליה, גוף ויטלאם ...

[illegible]

פולין ובריטניה יפעלו להשכנת שלום במזה״ת

לונדון, (ע״ר). — פולין ובריטניה הסכימו ...

[illegible]

הימאים הדירוגים יחליטו היום על סנקציות

מאת סופר „דבר" בחיפה

[illegible]

ארה״ב מכחישה הספקת נשק למורדים הכורדים

ביירות, (יופ״א וצ״ן). — סגן נשיא עיראק סדאם חוסיין האשים את ארה״ב באספקת כמויות גדולות של נשק לבני השבטים הכורדיים באיזור ההררי שבצפון עיראק, הנלחמים נגד כוחות הממשלה.

דבריו הושמעו במסיבת עתונאים שנערכה בבגדאד ביום ג׳.

לדברי „אל־נהאר" הביירותי דובר הנשיא על סיוע אמריקאי עצום „המועבר למנהיג המורדים הכורדיים ... באמצעות איראן".

במסיבת עתונאים טען המנהיג העיראקי, כי אין זה נכון שמתנהלים קרבות נרחבים עם הכורדים. עם זאת אמר, כי ממשלת בגדאד תנקוט אמצעים תקיפים נגד המורדים, אם יתנגדו שבשלו הדרכים המדיניות ליישוב הסכסוך.

דובר הסטייט־דפרטמנט בוושינגטון הכחיש אתמול בתוקף את הטענה, כי ארה״ב סיפקה נשק למורדים הכורדיים בעיראק.

בריטניה ועיראק חידשו היחסים

ביירות, (יופ״א וצ״ן). — בריטניה ועיראק חידשו אתמול את היחסים הדיפלומטיים ביניהן — על כך מסרה סוכנות הידיעות העיראקית.

בהודעת הסוכנות נאמר, כי ההחלטה נתקבלה בעקבות ביקורה של משלחת בריטית בראשות דונאלד מייטלאנד, שליח מיוחד של מזכיר החוץ הבריטי, בבגדאד. המשלחת הגיעה לבירת עיראק ביום ג׳.

עיראק ניתקה את יחסיה עם בריטניה ב־1971, בהאשימה את בריטניה בקנוניה עם איראן בעניין תפיסת שלושה איים קטנים ליד הכניסה למפרץ הפרסי. איראן השתלטה על איים אלה לאחר שבריטניה הוציאה את כוחותיה מהמפרץ ב־1971.

ארבעה ספרי תורה נגנבו אור ליום אתמול מאחד מבתי־הכנסת בקריית־אתא. ערכם של ספרי־התורה הוא 60,000 לירות.

מחזור י״ב בקבוץ המאוחד — למשימות חלוציות

ד. רוזוליו: רמת הגולן — חלק בלתי נפרד של מדינת ישראל

מאת סופר „דבר"

מרכז הקיבוץ המאוחד אישר אתמול בישיבתו במעגן־מיכאל החלטה, שעל פיה מחזור כיתות י״ב של בני הקבה״מ, האומרת, כי נוכח מצב החירום מעמיד עצמו מחזור י״ב לרשות משימות התנועה והחל מהפסח שנה זו למשך מחצית השנה עד לגיוסם לנח״ל.

משימות אלה כוללות: עזרה ליישובים בספר וליישובים נזקקים אחרים, וכן למשימות נוספות כפי שיידרשו על־ידי התנועה.

בדיון בא לביטוי הצורך לחזק את ידי מתיישבי הקבה״מ ברמת־הגולן.

מזכיר הקיבוץ, ד. רוזוליו, הזכיר בדברי הסיכום בהחלטה של ישיבת המרכז הקודמת, לפיה רמת הגולן היא חלק בלתי־נפרד של מדינת ישראל בגבולות בני־הגנה.

מאסר עולם לבדווי שריגל בתקופת המלחמה

שימש מורה־דרך לחוליה מצרית

בית־משפט צבאי בעזה הטיל אתמול מאסר־עולם על בדווי מדרום סיני, שהואשם בריגול וסיוע לכוח האוייב בזמן המלחמה.

גזר־הדין ניתן לאחר שבית־המשפט דחה את בקשת הנאשם, סליבן סלמן סאלם אל חואחין, בן 29, באמצעות סניגורו עו״ד פרג ערובבה מעזה, לזכות במעמד של שבוי מלחמה לפי אמנת ז׳נבה.

התובע סגן ירון רבינוביץ התנגד לטענה זו, בהוכיחו, שהנאשם נלכד כשהוא לבוש פיג׳מה כדרך הבדווים, אף כי החזיק תעודות צבאיות ... כן ביקש התובע להחמיר בדין, לאחר שהנאשם פעל בזמן ימי הקרבות וגרם בפעולתו למותם של חיילי צה״ל רבים.

[illegible]

יהיה טוב...

בעתיד לכולם יהיה טוב. בינתיים טוב יהיה אם תזדרז לרכוש עוד היום, מכונית "רנו" - המכונית ממנה תיהנה אתה וגם משפחתך הנאה שלמה בהוצאה מינימלית.

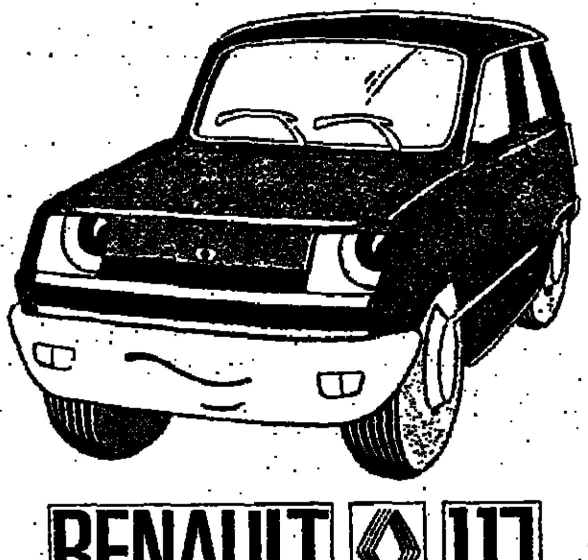

RENAULT רנו

צבי תנועה קרסו: תל־אביב: רח׳ דיבי״ל 26. טל. 33241

פרסום בלד

אירועי אביב 74 תערוכות וירידים

חיפה 8-17.4.74

מתוך לוח האירועים:

היום 11.4	ב־5 אחה״צ — בגן האם ערב אביב בהשתתפות — שוקולד מנטה מסטיק, חיים שנער ויפה ירקוני· הכניסה חופשית, הישיבה על הדשא· הצבור מוזמן·
	ב־8.30 בערב בבית ההסתדרות בקרית אליעזר במסגרת אמנות לעם — ערב שירי תיאודורקיס עם ליאור ייני· כרטיסים להשיג במקום·
ביום ב׳ 15.4	ב־8.30 בערב — במרכז לתרבות ע״ש נגלר בקרית חיים—חוה אלברשטיין והפלטינה· ובקולנוע „נוף" בקרית שפרינצק — ליאור ייני בערב שירי תיאודורקיס· כרטיסים בערב המופע במקום·
ביום ד׳ 17.4	ב־5 אחה״צ — בגן בנימין קונצרט תזמורת הנוער העירונית·
יום יום מ־10 בבוקר עד 10 בלילה:	● היכל הכניסה — התיאטרון העירוני — הרחבה והמרכז לתרבות ע״ש פבזנר — תערוכת אביב — ציור ופסול של אמני חיפה והצפון. ● היכל הכניסה — לאודיטוריום גלריית מרכז רוטשילד — תערוכת „הד הימים" — רשמי מלחמות בציור ופסול של אמני חיפה. ● המרכז לתרבות וחברת „הגפן" — תערוכת ציורים של אמנים יהודים, דרוזים וערבים. ● גן בנימין וגן רוטשילד — ירידי מכירות: דברי אמנות, מלאכת מחשבת, חפצי חן, ציורים, צעצועים, ספרי ילדים, אמנות שמושית, פינת שעשועים ובית קפה (הדוכנים ובית הקפה יהיו סגורים בשבת ובחג). ● שייט בנמלים — ממעגן השייט בנמל הקישון — בימי חול ב־9.30, ב־11.00 וב־2 אחה״צ. בימי ששי וערבי חג — ב־9.30, וב־11.00. כרטיסים ב„העוגן" בקישון.

בתקופת אירועי האביב תהיה הכניסה למוזיאונים העירוניים הבאים חופשית: המוזיאון הפרה־היסטורי, המוזיאון לאמנות עתיקה, המוזיאון למוסיקה, המוזיאון הימי, המוזיאון לאתנולוגיה, המוזיאון לאמנות יפנית, המוזיאון לאמנות חדשה.

תחרות צילום: „חיפה באביב" (בשיתוף עם ענף הצילום בהתאחדות הסוחרים הכללית). פרטים בקטלוג התערוכה.

עיריית חיפה

האגף לתרבות, חברה, נוער וספורט

מודעה זו מוגשת באדיבותה של: מהנדס י. יודסין — חברה קבלנית בע״מ

חייל משוחרר פנה אלינו לברור ולמימוש זכויותיך

המרכזים לתיאום הטיפול בחייל המשוחרר

● תל אביב, רח׳ החשמונאים 99, קרית המלאכה שביל המרץ 2, ● ירושלים, רח׳ יפו 185 ● חיפה, בנין לבנט, שער פלמר 1

● באר שבע, בית יציב ● רחובות, רח׳ הרצל 190 ● טבריה, מלון הדר ● נתניה, רח׳ דוד המלך 15 ● רמת־גן, רח׳ ביאליק 2

המרכזים פתוחים: בימי א - ה, מ־9 בבוקר ועד 6 בערב ללא הפסקה.

هكذا من الأصل

דבר ספורט

חיפה מחכה עדיין לירביתה בשלב חצי־הגמר

קבוצת הפועל חיפה המבריחה לחצי־הגמר ירושלים הפועל פ"ת מחצי־הגמר בגביע המדינה בכדורגל. הירושלמים הבטיחו את עלייתם לשלב הבא לאחר שגברו אתמול ב„בלומפילד" על הפועל ת"א 1:2 בהארכה (בתום המחצית הראשונה נפרדו יום בתיקו אפס).

יריבתה של חיפה בחצי־הגמר תיקבע בשבוע הבא. משחק רבע־הגמר בין מכבי ת"א למכבי ב"ש, שנקבע להיערך אף הוא ב„בלומפילד", לא התקיים מאחר שהשופט גת רביניביץ פרש לנוהל בבשנה ש־

אין כוח משטרה במקום. שלושם נערכו שני משחקים בשלב רבע־הגמר: ביה"ד יהודה ליס גברה 0:1 על הפה ר"ג (במשחק הראשון — 1:1) ועלתה לחצי הגמר; הפועל פ"ת ביתה בתיקו 1:1 עם הפועל באר־שבע והבטיחה עלייתה מכוח נצחונה במשחק הראשון בתוצאה 0:2.

המשחקים הראשונים בשלב חצי הגמר ייערכו ב־14 בשבוע המשחקים הגומלין ב־4 ביוני. משחק הגמר יתקיים ב־12 ביוני.

„מעופפי" איטליה, בלגיה והולנד דחו ההזמנה

בבחירות הכדורעף של איטליה, בלגיה והולנד, הנובלת הלק ב„טורניר האביבי" בתורכיה ממני הודיעה ישראל, הזמנו להתארח בארץ בטיום הטורניר, אולם לא נענו להזמנה — מסר אתמול שמואל ללקין, מזכיל התאחדות לספורט.

לדברי ללקין ניכקו גבהרות אלה את היית ההזמנה בפומס בשחקי הלימה בארצותיהן ובהתחייבויות אחרות.

ללקין קיים קבר טלפוני עם יצחק פוקס, יו"ר התתאחדות, השוהה בתורכיה (צבע להגדר לפינת בוקר לארץ) בקונגרס התאחדות הכדורעף האירופית וציין בסדום יודע אם נבחרה הנשים הישראלית תהמן לאליפות כדרב אירופה בבלגיה.

ללקין הגיב ע„טורניר האביבי" הבא ייערך בישראל בעוד שנתיים ולכך כבר ניתנה התחייבות ברורה. „באשר לענינים אחרים — הכל עדיין פתוח", אמר ללקין.

● קבוצת דנדי יונייטד התכודד בגמר הגביע הסקוטי נגד סלטיק, לאחר שגברה אתמול בחצי־הגמר על הארטס 2:4.

הכל בגלל מכתב

מאת כתבי „דבר"

משחק רבע־הגמר בגביע המדינה בכדורגל בין מכבי פ"ת למכבי ת"א, שעמד להערך אתמול באיצטדיון „בלומפילד" ביפו, לא נערך מבין סירובו של השופט גת רביניביץ לנהלו.

רביניביץ ניצק את החלטתו מהעדר כח משטרה באיצטדיון. גם נוכחות סדרני ההתאחדות בר מקום. לא שינתה את עמדתו. „אין זה בספק אותי. בהתאם לתקנון על הקבוצה המארחה להבטיח בבתב על סירוב המשטרה לבלוח כח כשלם. כאחר שלא ראיתי מכתב כזה לא הסכמתי לשפוט".

אדוארד כגה, מזכיר הפועל ת"א, העלה גירסה שונה: „פניתי לצפה הודדוביה לפני שבוע כדי להזמין כח מבטרה. אולם נאמר לי כי רק בכפצת העדב ניתן לבלוח שוטרים, בליה־ברירה פניתי להתאחדות לכדורגל ואשבבצר הם נבלחו הסדרנים".

חבר הנהלה מכבי פ"ת, דני בילייבסר, הדגיש שקבוצתו תתבע לקיים המשחק בכל מחיר.

מעניין כי השופט רביניביץ היה מעורב גם בעבר בתקריה דומה, בעת משחק הליגה בין הכח ר"ג והפועל חיפה.

כתבנו אליעזר כעזה מוסיף: דובר ההתאחדות לכדורגל, יעקב אראל, ציין בהקשר לאירועים המבחק כי לשופטים ניתנה הנחיה ברורה לקיים משחקים גם ללא נוכחות שוטרים. אם תוכח שהשופטים הוזמנו. אך סירבו להתייצב למשחק.

נראה שיתקיים משחק חוזר בין שתי הקבוצות — ועדת הליגה הגביע והוועדה המקצועית ידונו בכך בקרוב.

הפועל חיפה מנעה בהארכה „דרבי" תל־אביבי בחצי־הגמר

קבוצת הפועל של העמק חיפה היא הקבוצה השלישית שעלתה לחצי־הגמר בגביע המדינה לאחר שגברה אתמול במשחק רווי מתח ועצבים על הפועל תל־אביב בתוצאה 1:2 לאחר הארכה.

דקות ספורות לפני הפסקה נראו צופים ספורים במקום, והברר כי המשחק הראשון במסגרת הגביע לא התקיים והיה חשש כי גם המשחק השני לא יתל, אולם תשכות לתהד ומציאות לתוד. הר שופט קיבל אישור מאגוד השופטים והחליט לקיים את המשחק, אפילו ללא נוכחות המשטרה.

המשחק שהחל באווירה של חוץ שעה עמד על רמה בינונית, כאשר הפועל חיפה שולטת בשדה בתחילת המשחק ובסיומו בניצוחו של הקפר המצליין יצחק אנגלנדר. כמרכן בלטו בחיפה השוער יחיאל המאירי למרות שהוא אשם בשער היחיד שספג, וכן החלוץ הצפיר דב ברגם שאף הבקיע את שער הניצחון.

הפועל ת"א שהציגה משחק צירופים נאה במחצית השניה בחלקה רבות בהארכה משום שהמאמן הרי גיים התליט להוציא את יחזקאל חזום ורוני קלדרון.

בהפועל ת"א בלט המגן הצעיר בנבעת־ריים דני צ'ירביצקה שלאחר פתיחה הססנית הצליח לבלום את יצחק איבצ'י המהיר.

המשחק נפתח בהתקפות רבה כאשר שתי הקבוצות תוקפות לסירוגין. כבר בדקה ה־10 נגח איבצ'י מקרוב והכדור נבלם במשקוף והודחק ע"י כגיני ה"א. כנגד בעט „בייטי" פייגנבאום בעיטה אדירה כ־16 מ' המאירי בנוק בפלא הדף לקרן.

דקה 39 — שער להפועל ה"א. הכל החל כאשר קלדרון התחמק בדקות אלו בגבריש שפט לעבר שער חיפה, הסיט את הכדור לפיגנבאום שמסר שבאלה להתד. המאירי, שוער חיפה, יצא בצורה הססנית, והוד שניצל זאת העלה בעל לראשו ישר לרגלי חזום שמקרוב בעט בין האגיד לרשת — 0:1.

בדקה ה־70, תוך כדי התקפה שערות של חיפה הגביה יצחק אנגלנדר את הכדור מעל להגנת תל־אביב ישר לרגלי בגדם, שמקרוב בעט לקורה ולרשת — 1:1.

ב־30 דקות ההארכה שלטה חיפה בשדה שלטון ללא מיצרים ואף קבעה את הוצאת המשחק בדקה ה־106. היה זה גבי בליטי שקיבל כדור בגרוקק 15 מ' מהשער ובפתיע בעט בעיטה אדירה למסקוף ופנימה — 1:2.

בסיום המשחק פרצה קטטה בה נטלו חלק שחקני ואוהדי שתי הקבוצות.

3000 צופים חזו במשחק שנערך באיצטדיון בלומפילד.

יורם דייס

שער הניצחון צוהד את התל־אביבים שהמשיכו ללחום על שער

● הפועל חיפה: המאירי; דוד, כהן, הלך, גרוס; ווטצר, גינדין (צ'ינביזוילו), אבגלנדר; איבצ'י, אלון (בגדם), בליטי.

● הפועל ת"א: בורנד; דרייפוס, פוריה, לפרדון, צ'רבינסקי; אדגוני, קלדרון (עמיה), חזום (ליברבו); כורדכוביץ, פייגנבאום, הוד (ליקובסקי).

חיפה, אלא שמכדרם הגופני הלקוי והיעדרו של חזום בשלבי המבחן היה תבגיה היו בעוכריהם, ושחקני חיפה ניצלו זאת ועברו לקופה הדורות וגבוגות.

מורדכוביץ וג. חליבה לא עצרו את חלוצי הנוער

מאת אליעזר מעוז

נבחרי קבוצת הכדורגל של מכבי נתניה ומכבי תל־אביב, המוליכות בראש טבלת הליגה הלאומית, חברו אתמול יחד והביסו את נבחרת הנוער לבעזרת הנבחרת על קבוצת מכבי חיפה בתוצאה 7:0.

הדברים אמורים לגבי החלוץ המתבייר הצעיר דוד לביא, שהבקיע שלושה, ולגבי שחקני מכבי ת"א גולדברג ויהודה גרביר, שכל אחד מהם הזדיר לבני שערים. שחקנים אלה גם היו הטובים ביותר בעוטים הנבחרת נער רופים נאים. בעקבות כך חל שיפור כללי ברמת המשחק של הנבחרת שהציגה אתמול את משחקה הטוב ביותר עד כה.

את הכרור הראשון הבקיע יהודה גרביר בדקה הי"ד: הוא קיבל מסירה בגיל לנדאו מהפועל תל־אביב, והמכיבה בצורה וירטואוזית מהאוויר לרשת החולונים. השער השני שהובקע בדקה ה־16 היה כולו של שחקני מכבי נתניה. כשהכגן נדי מכנס העלה כדור להיגח ההולן ולביא התרומם בגל

בולם וגגח פנימה לבין היבוד הקורות. אותו השחקן השלים בדקה ה־26 על כדור, שנהדף ע"י הגגת חולון, ומ־16 מ' בעט לשער הזה פנימה. דקה לפני סיום המחצית הראשונה הצלה שחקן משכון, כחדור כדור קרן וגולדברג דחק אותו פנימה בראשו.

במצב של 0:4 הרכיב מאמן הקבוצה החולונית, הנוך מורדכוביץ את עצמו כדי לחזק את הגנת קבוצתו. אולם הבלם בן ה־40 לא הצליח למנוע שערים נוספים. הגם שלידו שיחק בלם ביתי"ר ת"א לשעבר גחמיה חליבה.

בדקה ה־60 השלים לביא שלושה שער אישי, כשהמשיך מוטאיר כדור שהורם ע"י גרביר. האחרון העלה בדקה ה־73 ל־0:6, בזכות בעיטה 11 מ' שפסק השופט עבדיה בן־יצחק, לאחר הכשלה של גולדברג ברחבת העונשין. גרביר בעט לפינה השמאלית הגבוהה והכניע את שוער חולון אלי זיידנברג. את התוצאה התם גולדברג בבעיטה מקרוב.

נבחרת הנוער, שהופיעה ללא שחקני מכבי, שיחקה בהרכב הבא: נ. שוורץ; דנגי, דוד, ר. לוי, ג. כהנס; י. גרביר, בנבנישתי, גולדברג; לנדאו, לביא, מזרחי.

מניות ושערים

עליות במניות ובצמודים

עליה מתחדשת בשערי המניות היתה אתמול בבורסה, זאת בעידוד הספקולנטים הנוכחים בבורסה. אבגם מכאן אין להסיק מסקנות מרחיקות לכת לגבי שינוי צפוי בשוק הבניה, אבל רוב מומחי הבורסה צופים שגשוג קרוב של שוק הבניה. הם מבססים זאת על ההנחה שכסף נצבי בשפע מסהובב בבורסה ואין לו אלטרנטיבה כי אם להשקיעו בשוק הבניה.

כוח שערי הבניה עלה אתמול ב־1.14 אחוזים. עיקר העליה היו במניות בנקים למשכנתאות, במקרקעין ובינוי ובנקים מסחריים. עניין מיוחד מעוררת מניה „ג'ונקלינ מסוכנים" שבמשיכה לעלות. בגיה זו עלתה אתמול ב־7 נקודות, תוך מחזור של 24.4 אלף ל"י ע.נ. כמו כן, עוררו עניין מיוחד מניות החברה להשקעות של בנק דיסקונט שעלו ב־7 נקודות, תוך מחזור של 74 אלף ל"י ע.נ. גם מניות כור־החזקצת עלו אתמול ב־4 נקודות, תוך מחזור של 89.7 אלף ל"י ע.נ.

המחזור בשוק המניות היה 2.11 מליון ל"י, כשנך זה בשלב הר כשתבגים 855 אלף ל"י.

בשוק צמודי־מדד נמשך הביקוש וגבגת העליה בשיעור. גם הבג הורגשו מוכרים, בעיקר מוכרים מוסדיים, אבל אף הם אינם מסתדרים סחורה בכמות שהיותה דרושה ליציבות בתשואה ובמחירים. המחזור היה 9.7 מליון ל"י.

במחזר ההלר־גנדיר לא הל שינוי. הגנד"ר נסחר ב־4.84 ל"י, תוך מחזור של 90 אלף דולר. היה היצע של 85 אלף דולר, אבל הוא נקלט ללא שינוי.

שם הנייר	השער ב'	שינוי
בנקים מסחריים ואחזקות בנקאיות		
אי.הו.ה. ס	273	+6.0
דיסקונט	1030	+30.0
דיסקונט א	510	+5.0
הפועלים ס	278	+2.0
בל"ל	296	+6.5
בנקים למשכנתאות		
טפחות ב'	202	+3.0
מפתח	260	+5.0
ביטוח		
אריה	318	+17.0
הסנה	236	+9.0
מסחר ושירותים		
דלק ש	164	+2.0
המשביר	61.5	−1.0
הודרים		
מקרקעין, בינוי, פיתוח		
אפריקה 10	285	+3.0
הכשר הישוב ס	174	+3.0
נכסים	209	+7.0
ישראל	160	+1.0
נאות אביב	83.5	+1.0
רסקו ב'	68.5	+2.5
תעשיה		
ארגמן ב	312	+2.0
אתא ב'	115.5	+1.5
דובק	420	+3.0
כבלים	210	+6.0
כימיקלים	134	+7.0
עסיס	225	+6.0
חברות להשקעה ואחזקה		
אלרן ב	185	+9.0
אמיסר	60	+3.5
הלפסון ס	98	+3.5
דיסק השק' ב	234.5	+7.0
בל"ל השק'	219	+5.5
כלל השק	190	+5.0
נבחרות במטבע־חוץ צמוד		
6% הוליס 6	142	−0.5
6% הוליס 7	142	
6% הוליס 8	105.6	
6% הוליס 9	106	
6% הוליס 10	107.7	−0.3
6% הוליס 11	105.5	+0.3
6% הוליס 13	105.6	
6% הוליס 14	106.4	+0.6
6% הוליס 15	105	+0.5
6% הוליס 16	106	+0.3
6% הוליס 17	107.5	+0.2
6% הוליס 18	105.7	−0.4
6% הוליס 19	109.5	
6% הפסל ב	146	−4.0
5% ים המלח זוכא	245.5	+1.0
5% ים המלח ב	151	−2.0
7% צים	134.8	
מילווה קליטה		
1964	350.5	
1964	338.5	
1965	315.5	
1965	292	
1966	292	+1.3
1966	289	
1967	284	+2.2
1967	276.5	+1.0
מילווה בטחון 1968		
א	159	−2.5
ב	158	+1.0
ג	146	+3.0
ה	131.5	+1.5
ט	128	
כ"א	144.8	+0.9
כ"ב	132	+0.5
כ"ד	269.5	+0.5
מילווה בטחון 1969		
א	131.1	

ג	266.5	−3.0
ה	278.5	+7.0
ז	267	+2.0
ח	272	+4.0
כ"א	272	+6.0
כ"ב	262	+4.0
פ"ב	264.5	+0.5
ב"ע	259.8	+1.3

בשוק הפירות והירקות

עגבניות מליכוד 180—90; עגבניות בנימיקו 180—90; מלפפונים רגילים 300—200; מלפפונים הולנדיים 120—150; פול 110—80; גזר 90—40; כלק 75—40; כרוב 80—60; קישואים 220—150; קישואים סחים 160—130; פטרוזיה בולגריה 300—200; פטריות ירוקה 200; צנון 150—160; בצל יבש 180—60; חציל 200—120; הרי לים 450—200; סלפל כהה 500—350; בצל ירוק 200—160; בצל יבש ראש 50—70; שום ירוק 120—70; הס"א אביבים 91; לוף (קרש) 170—40; אפונה 250; קפה רת 140—90; דלעת 180—150; קולורבי 150—125; שית 200—450.

תפוחים:
גרנד אלכסנדר 275—120; דלישס זהב 295—100; דלישס כשרקינג 320—160; דלישס רגיל 200—130; יונתן 365—140; יקפי גלודיופא 180—100; גבנה 210—160; כפדוכת 320—110.

פירות שונים:
אבוקדו 275—220; שסק 610—200.

הדרים:
ליפוזים 106; ואלנסיה ואשבוליות 70; אשכוליות 76; שמוטי 76.

הקיבוצים הוזהרו מפני החכרת קרקע למקשאות

מאת א. כרזמי, סופר „דבר"

התנועה הקיבוצית הזהירה את כל המשקים מפני התופעה של החכרת קרקעות לגורמים שמחוץ לקיבוץ, במקמים „עפקיים" בהודיה.

יש לציין, כי תופעה זו חזרת מדי שנה לקראת עונת זרעת האבטיחים. קיימים שני סוגים של החכרה: החכרה מלאה לפי המורה כספית בסוויית לכל דונם; השותפות המתבטאת בזריעה על־ידי בעל הקרקע ואיסוף היבול ע"י השותפים. תופעה זו מוכרת במיוחד גם בתנועת המושבים. בשני המקרים זהו מעשה פסול, המנגד גם את החוק האוסר על מתיישבים להחכיר קרקעותיהם ר לקבל עליהן דנטה.

בשנה שעברה הגיש משרד־החקלאות תביעות משפטיות ומספר קיבוצים קיבוציים ומושבים בקנסר על כך בסכומים ניכרים. אולם נראה, כי הסכומים שהרוויחו מהחכרת הקרקע היו גדולים יותר ולא היה בכך כדי להרתיע מפני ביצוע עיסקות דומות גם השנה.

הוועדה הכלכלית של ברית התנועה הקיבוצית שיגרה חוזר אל כל הקיבוצים והסבה את תשומת לבם לתופעה שבמשעה זה.

זיהום נפט בעין־ירקעם

זיהום נפט הגורם בדרך במבחן כושם האחרונים בעין־ירקעם הנמצאת במבחן למכתש הגדול. בעזרת השוב באיזור הוצפו ועכבו בנפט והתברר כי צנרה המגרה מחותה.

בחקירה שנעשתה במקום על־ידי פקח רשות שמורות הטבע יהואל מגגוב, שגילה את הזיהום, התברר, שהנפט הגיע למקום כי ציבור של חברת „נגל" המספקת דלק למפעל הפוספטים באורון.

עין־ירקעם היא אחת משמורות הטבע המייחדות באיזור המכתש לים ויש בה גבי מים ובריכות שאינם יבשים אפילו בימי הקיץ. עין־ירקעם היא מקור מים יחיד באיזור ובו כותים בעלי חיים

ופגעות בר. הסגיבה תגמור זיהום המקום תגבת אפשרה היה גם בפסיילים שינצלו ובמבן בחיות הבר.

כדי לטהר המקור הגוק אנשי רשות שמורות הטבע במקום, בשורה לנכות לאר הנפט ולסלקו מן המים.

רווח „בית־הרכב" 541 אלף ל"י

חברת „בית הרכב", השי גמרן באיר, סיימה את רווח המפעלי לפני מס 7 מיליון ל"י, לעומת 789 אלף ב־1972. הרווח הנקי היה ל"י ב־1973, בהשוואה ל־ ל"י בשנה הקודמת.

„עמידר" — החברה הלאומית לשיכון עולים בישראל

אכלוס דירות לצד אחזקה, פיתוח, שיפור תנאי דיור וקליטה חברתית

אלברט לוי
המנהל הכללי של „עמידר"

צבי אלדרוטי
יו"ר מועצת המנהלים של „עמידר"

במבצע „זכייה כפולה" שאורגן לא מכבר ע"י „עמידר" לעידוד תשלום דמי במועד, זכתה משפחת עמר מלוד במערכת ריהוט סלוני. במבצע לקחו חלק כ־15 אלף דיירים· (מצד שמאל — מנהל עמידר במחוז

בשנת הכספים 1974 יגיע היקף התקציב הכולל של חברת „עמידר" לסכום של 355,267,000 ל"י. תקציב זה גבוה מתקציב שנת 73 בכ־80 מיליון לירות. חלוקת התקציב בהתאם למטרות החברה מבטאת את היקף הרב המגוון בפעולות „עמידר" לשכון דיירים, תוך קליטתם במדינה, לצד עולים חדשים שזה אך הגיעו ארצה.

בסוף שנת 73, היו בטיפול ניהול „עמידר" 260.680 יחידות דיור. חלק מהן בבעלות מלאה של החברה, חלק אחר נמצא על רכוש נפקדים ו„עמידר" מטפלת בו כמבצע בנהל מקרקעי ישראל. חלק נוסף מטופל ע"י החברה במסגרת „שיכון ופיתוח" וגופים אחרים.

יחידות דיור אלה מפוזרות בכ־600 שכונות בכל רחבי הארץ, מקרית־שמונה בצפון ועד אילת בדרום. ישנם ישובים רבים אשר בהם כל יחידות הדיור נמצאות בטיפולה ובניהולה של חברת „עמידר", כאלה הם יותם, מצפה רמון, דימונה בדרום, קרית מלאכי ובית שמש במרכז, גבעת אולגה ואחרים. הניהול והטיפול ביחידות הדיור של עמידר מבוצע ע"י עובדי החברה המחולקים על פני שטחה של המדינה באזורים וסניפים.

141,225 יחידות דיור נמסרו לדיירים ע"י חברת „עמידר" בתנאי שכירות. חלק אחר מבין יחידות הדיור של החברה נמכר בתנאי רכישה ע"י הדיירים.

מאז הקמתה בשנת 1949 הפכה חברת „עמידר" לבעלת דירות והמנהלת את כל מכלולי המשכנתאות ל־33,793 משתכנים. אולם אלה שמידן קשורים ל„עמידר" בכל מה שכרוך בטיפולים יומיים כגון דמי קום בשטחי האחזקה. אחזקה — גובן המתבצע גם עבור שאר הדיירים בבית שבים רכשו את הדירה. עבודה קהילתית אותה בקיימת החברה לכל תושבי השכונה ופעולות אחרות אשר לא התקבלו. יש בהן כדי לקרב את הדייר לחברה שסייעה לו בהתבססות. אחזקה ובעקרום רבים כאמור גם עודדה אותו לרכישה.

פעולות „עמידר" — החברה הלאומית לשיכון עולים בישראל בע"ם — בקיפות איפוא את כל אותם התחומים הקשורים באכלוס דיירים, אחזקת הבתים הנך ביצוע תיקונים ושיפוצים, פיתוח שכונות (בכבישים, מדרכות ותאורה), שיפור תנאי הדיור, ניהול אדמיניסטרטיבי של הרכוש, בניית חדר דירה בן המשתכנים, בניית דירות למעוניינים בתנאי משכנתא נתשלומים נוחים, ותכנון כלל — טיפול ושיטת הברחי באיזורי השכונות באמצעות עובדים קהילתיים של החברה.

מדיניות השכירות

ב„עמידר" נוהגים להגדיר את המדיניות לפיה קובעים את גובה שכר הדירה כמדיניות סוציאלית, לפיכך בדירות כלכלית מיוחדת.

אוכלוסיית דיירי „עמידר" מורכבת לאיפיון באוכלוסיה עבריים, פועלים עולים חדשים, זוגות צעירים ומקבלים בדרגת שונות ולאלה יש לקבוע דרגות שכר דירה בהתאם למצבם הכלכלי של כולהם לשאת בנטל המסים.

יוצר איפוא סובסידיה אחת הניתנת לדיירי „עמידר" ע"י החברה. אולם, קיימת גם סובסידיה נוספת. אלה הן ההנחות בשיעורים שניתנים למקבלים — דיירי החברה. בין הזכאים להנחות: נכים, נזקקי הנאצים, מקבלים, אלמנות, בעלי משפחות ברובות ילדים (החל ב־4 ילדים ומעלה), עולים חדשים בשנים הראשונות לשהותם בארץ, וכן בקרי כבד הלקים לפי הכרנה לכמה המספר וזכאי שכר בלואים הכספים באמצר בכל הבלום שכר דירה. נבחא כי חלק נכבד מדיירי „עמידר" נהנה מסובסידיה כפולה: מכר דירת המותאם לפי בסיס כוציאלי והנחה בגובה שכר הדירה הקבעה למקבלים. כובבה סידיה זו הסתכמה בשנת 1974, לפי תקציב התקציב, בכ־21.5 מיליון ל"י.

תנאים נוחים לרוכשים

בוית שכר דירה סוציאלי והנחות נוספות למקבלים הוצעים אף באדיה, משהדת באמר „עמידר" את אלה בדירות בעלי הוסלה. ליהנות את דירתם ולהפוך לבעלים המלאים. ההסבר בדיירים אשר הבליה להתבסס בבחינה כלכלית כבר עולים בהפבו להתבעליה, וזכות בעדיהם לאחר מספר

שניב מאז נכנסו לדירה ואחרים.

עידוד לרכישה כרוך בהקלות בעוטינת „עמידר" להשיג מספר מטרות; בראש ובראשונה מבנים בכך לידי שבירה קפדנית יותר של הדירה. הבית והסביבה בהם הוא נמצא. יש נטיה של הצטבר תוכח כל דיירים המופכים לבעלי הדירה בה הם מתגוררים, הדאגים לסבירת הקיומה ומצלים יהם שונה מזה של דיירים בתנאי שכירות. כמו כן, דיירים אלה בתהליכים ע"י רכישת הדירה למקום מגוריהם, השכונה ומקום הישוב ובצורה זו גוברת ומתחזקת התקשרותם והשתרשותם מבחינה חברתית באותו מקום. במישור אחר כמיגעה בשרה נוספת; ע"י רכישת הדירות כוגדל הון ההוזר למדינה ולעבודה זו השלכות חיוביות הסוכות יהודיות.

„עמידר" בשקיעה מאמץ בלתי־בנוסל לעודד דיירים לרכוש דירותיהם, ולמאבק זה הוצאות לגמרי לא ריבות. כמה עשרות אלפי דיירים עברו מאז ההל במכירת הדירות בתנאי שכירות לתנאי רכישה באחבר בכל שנה בגיע במספר הרוכשים לסוף כמה אלפים. כך הגיע כאמור מספר הדיירים בתנאי שכירות בסוף 1973 לכדי 141.225 מהוך 260.860 יחידות הנבצאות ההת טיפול וניהול החברה.

אחזקה כתנאי לשלמות הרכוש

נמצא איפוא כי יצוד החברה אינו מיהולי גרידא והפקידה אינו מסתכם בבתון קורתיגג בלבד.

בניגוד לשקבל בבתים יתומי דיירים ושקבלים (או חברות שיכון פרטיות), „עמידר" בופקדת גם לאחר איכלוס הבתים על

לות שימנפו ההוצאות פעמים כי אלה בפתיה. הפעולה לתיקון הפגמים כבוצעה בעקבות תלונות הדיירים וכן לפי הודעות אנשי החברה המסיירים באזורים ד מהדקים על ליקויים ובפגמים. מאידך, האחזקה המונעת, מקדימה לבצע את הודרוש כדי למנוע היוצרות ליקויים אלה בעתיד.

פעולות האחזקה המונעת מבוצעת בתוכנית קבועה מראש.

מנסיון שנרכש בחברה, נתברר כי שתי השיטות הללו בחודק מופעלות במקביל, משלימות זו את זו ולמעשה הכרחיות לקיום רבת תחזוקה נאותה. זו לא היתה הדרך בה נקטו בעבר. בשנים הראשונות לאחר הקמת החברה היו האמצעים שהוקדשו לעבודות אחזקה, כמוצמצמים ביותר. מצב זה הלך והשתפר ככל שעברו השנים ועלתה רמת הבניה, כיום להקציב האחזקה מקום מכובד בתקציב הכולל של החברה וכפי שצויין מהות פעולות אלה הנאי הכרחי לשמירה על תקינות רכוש החברה ושלמותו.

86 מיליון ל"י לשיפור תנאי הדיור

לעמידר חלק בפעולות למען הקלת בצוקת הדיור. פעולות החברה במישור זה, מחולקות לשניים: שיפור הדיור הקיים או העתקת המגורים לדירות גדולות ומשופרות.

עם הקמתה שכנה „עמידר" את דיירים בכל סוגי הדיור שרק ניתן היה למצוא, החל בבדונים, עבור לצריפים וכלה בבניינים רגילים. בשנים אלה — הראשונות לאחר קום המדינה — כאשר גאו גלי העליה, היה מחסור גדול בחומרי בנין, כחנות מקצועיים ואמצעים תקציביים. כמדי הדירות או בבתים הרגילים היו קטנים ביותר. אז נבנו דירות בגודל של 28 עד 38 מ"ר (היום בגיע גודל הדירות ל־70 מ"ר ואף ליותר מזה).

במרוצת הזמן גדלו המשפחות והדירות הפכו צפופות עד כדי אי־קיום האפשרות להתגורר בהן. חברת „עמידר" בכסגרת הפעולות הממלכתיות המבוצעות לשיפור תנאי הדיור, הנהיגה את מפעל הרחבת הדיור. החברה בונה חדר נוסף לדירה קיימת, לצמתים גם שני חדרים, ובכך מגדילה את הדירה במספר לא גדול אמנם של מטרים כרובעים אולם לעתים קרובות הם בבחינת „אויר לנשימה" למשפחה המתגוררת בדירה. לבנין החדר הנוסף מתלווה גם שיפוץ ושיפור כללי של הדירה, הוספת הדירים שרותים והפלאת רמת הדירה באופן כללי.

למפעל זה של הרחבת הדיור נודע יתרון חשוב לפיו אין הדייר חייב לכרוך את שיפור תנאי הדיור של משפחתו בעקירה לאזור מגורים אחר. כאן ניתנת לו הזאפשרות להשאר באזור אליו קשר מבחינה כלכלית, חברתית ולעתים גם משפחתית.

בשנת הכספים 73/74 בנתה החברה קרוב לאלפיים חדרים נוספים למשפחות המתגוררות בצפיפות וכמספר קרה הבנה גם בשנת הכספים הבאה. זאת לאחר שבמשך השנים הקודמות הרחיבה החברה קרוב ל־12 אלף דירות.

כאמור דואגת החברה לשיפור תנאי הדיור למשפחות ברוכות ילדים הגרות בתנאי צפיפות. גם בדרך של העברה מדירות קטנות לדירות מרווחות אותן מעמיד לרשות החברה משרד השיכון. הבחירות אלה מתבצעות בהתאם להחלטות ועדות אכלוס בין משרדיות המורכבות מנציג משרד השיכון, נציג משרד הקליטה, נציג „עמידר", מועצת הפועלים והרשות המקומית.

בשנת הכספים הבאה הוקצבו כ־86 מיליון ל"י לפעולות שיפור תנאי הדיור, כאשר חלק מסכום זה, נועד למימון הבניה להרחבה

תוכנית תקינותה, תקינת הדירות בבנים, פיתוח סביבתם וזאת בנוסף על הארגון הקהילתי המתבצע של הדיירים.

תחום ההתכב בפרוגרמואטי בין אלה עליהם מופקדת החברה. הוא תחום האחזקה. לעמידר אין חלק בבניה בעשיית על הדירות אף לא בקביעת סטנדרט הבניה. עם זאת קיימים מקרים רבים בהם מקבלת החברה לידיה בתים אשר למרות גילם הצעיר יחסית, יש להעניק להם טיפול יסודי שיפוצים ותיקונים על דרגת הקיבות סבירה.

קצב העליה שהלך וגבר בשנים האחרונות הביא גם להגברת הצורך בדירות. הלחץ שנוצר על הגוף בעלי המקצוע בצנף הבנייה ובענפים הקשורים, השפיע לשלילה על איכות הבניה ורמתה.

עובדה זו הכבירה גם על הצורך בהגברת פעולות האחזקה בבניינים ובדירות וזאת, לעתים קרובות, גם לאחר שבבר זמן מועט מאז נכנסו הדיירים לגור.

האחזקה ב„עמידר" מיועדת הערכת בשתי שיטות: שיטה מונעת ושיטה

גם בבתים זה פועלת החברה ברוח לאופי אוכלוסייתה. הדבר בא לידי ביטוי בהוצאות בתחום שכר הדירה לדירה המורחבת לדייר, ובכך האפשרות לגלום את שכר הדירה זה בתנאי משכנתא נוחים ותשלומים קטנים. דיבית נמוכה להתקופה וכן אירוכה. הן הלא המיפלים בהמשכים לכן וכבנית אפשרות כבירה לכל דייר לבבר אמצעים, גלו גם בבחלמיים, להרחיב את הדירה בה התגורר עד כה בתנאי שכירות.

אין בפעולה זו כדי להגדר בהוקר של דיור „עמידר" בין היתר. בנוסף לכך, „עמידר" מוכבה על קידום של הדיירים במקשר לצרכי דירות לאור הבאבנבגית, אחזקה ועבודה קהילתית. פעולות הרכישה ברוב המקרים אינה קשורה בהבנקה בין הדיירים אלה ואף. בין השאר, גם בתוצאה מן הסיבה המבסוכה לפיה לא כל הדיירים בבית משותף או בשכונה של „עמידר" רכשו את הדירות בפת ובעונה אחת. רבים נשארים לגור בתנאי שכירות ולמרות ניהולם כהעי החברה לכל הדיירים ללא אבחנה בין בעלים או שוכרים. במסגרת הרכישה לדירה,

מבצע הרחבת דיור לדירות „עמידר" בבאר־שבע

גינות בכל ג

כ־120 אלף גינות נבנו ב„עמידר" המפוזרות ארץ. נמצאות בטיפול החברה. העיקר הכולל פיתוחה של גינות ליד בנים ציבוריים, הגו רק לות החברה לפיתוח בת הבנגינים.

פעולות הפיתוח הבגבות בשיתוף עם בפשוד הפנים והרשויות בקורות המיכון, המלח כדי שנה, באים מהתקציב של החברה וכן מתקציב השיכון ומהלוואות בנקי פעולות אלה כוללות בנך סלילת דרכים והבתים, התקנת תאורה והכשרת מגרשי משחקים והבוכרי ספורט לנוער במבנן, בחלק מהקליטות בוקסים ע"י החברה הבקהילתיים.

קליטה חבר גם בזמן המל

קליטת עליה ב„עמידר" בחלק ממדיניות ההברה רואה עצמה כ„גורם הכולל" גם לאחר קליטת האכלוס בדירות. החברה לקליטתו הגבה בדיור ומסייעת באופן בסטוגה. עובדי היחוד הקהילתיה המועסקים ע"י פועלים במסגרת מוסדיים שהוקמו לצורך זה, לצדם פועלים בתחום התושבים הרלמבים והקהילתיים לפעילות המעורבות ביים למעורבות בווי סביבתם, ולהכרת זכויות בתחום במקום מגוריהם.

בין השאר מתקיימים הקהילתיים חוגים לכל גיהם כאלה ללימודי ה דת ולאורות.

במעילות זו משתתפים ההסתדרות, משרד הסעד המקומיות. כלבד הפעילי לפצירון הקהילתי. דוא החברה להקמת ועדי ב שכונות ואזור לצד הפ של העולים עם המשרדי הציבור אותם היבים הם קשר בשלבי קליטתם. הפצילות הקהילתית אינ בלוח זמנים ובאקות עם העובדים הקהילתי' ע"פ ורב במשך כל ד בפעילויות שונות של ע צגה, בקור אצל הבעשה.

גם בזמן המלחמה. ההורים ולאחר הפסקת פסקת העבודה הקהילתי דים אשר לא גויסו ל: הפקידים שהרחבו בפעיל ה במקומות רבים נגד הקהילתי לדאוג לסיפו אלמנטים של משפחות ש לבורות המגבלות המוות עקב המצב.

קרוב ל־14 אלף דיי הם כ־9600 עולים נבנו הכספים 73/74 לדירות „עמידר", בך מסר ביש עצת המנהלים של החו אלברט לוי, אשר נבח במבנה"ל החדש של ; במקומו של בר צבי ; אלברט לוי שהוא עומד החל את עבודתו ב„עמי בגיל צעיר ובזמן כהו צבי אלדרוטי במבנה"ל ; כגנים.

צבי אלדרוטי נבחר יו"ר מועצת המנהלי „עמידר".

סו"ב רוכש מחצית פרוייקט „פרדס מרגושיס"

מאת דוד ליבקין,
מערכת הכלכלה של „דבר"

„סולל־בונה" מנהל משא־ומתן בהקדם לרכישת 50 אחוז מהבעלות של פרוייקט „פרדס מרגושיס" ברמת־גן מידי מפיק הסרטים היהודי־גרמני ארתור בראונר מברלין. תכניות־הבנייה של הפרוייקט נמצאות בדיון בוועדה המחוזית לבניין ערים — מסר מנכ"ל „סולל־בונה" צ. רכטר.

„פרדס מרגושיס" יהיה אחד הפרוייקטים הגדולים בשטח הבניין בגוש דן בשנים הקרובות. הוא משתרע על שטח של 137 דונם. הקרקע כבר יועדה מזה זמן־מה לבנייה. שטח נרחב זה יאפשר לתכנן רובע־מגורים חדש, שבו ישולבו גם שטחי־מסחר. הבנייה של הפרוייקט תימשך, לפי ההערכה, כ־10 שנים.

מנכ"ל „סולל־בונה" מסר בשיחה אתו, כי במסגרת הפרוייקט מתכננים בניית 1,200 דירות בגדלים שונים, שתהיינה מיועדות למכירה בשוק החופשי. נוסף על זאת כולל הפרוייקט שטחים מסחריים בשטח כולל של 50,000 מ"ר. ההשקעות בפרוייקט זה יסתכמו בכ־100 מיליון ל"י. רכטר מצפה שהבנייה תחל בסוף השנה, לאחר שיתקבלו כל האישורים הדרושים. רק לאחר שתתחיל הבנייה יוצאו הדירות למכירה באמצעות חברת „דיור", שהיא חברת־בת של „סולל־בונה".

עיריית רמת־גן החליטה להעתיק את משרדיה לבניין־משרדים שיוקם בשטח הפרוייקט החדש. בניין זה של העירייה כבר נלקח בחשבון בתכנון הפרוייקט. כצפוי, כי בעקבות העירייה יתעניינו גם גורמים כלכליים נוספים ברכישת שטחי משרדים וחנויות ברובע החדש.

60 חברי־ההסתדרות, שרובם ממזרח־ירושלים השתתפו בשני סמינרים, שנערכו השבוע מטעם המחלקה למזרח התיכון במועצת פועלי ירושלים, בשיתוף מכון ההסברה, העירייה וההסתדרות הפועלית בתבניין.

שתי מכונות נחושת, בשווי 8000 לירות, נגנבו במפעל „כהיל" השייך לאפרים סרוקין ברחוב ... ריק בבת־ים.

במלאות שלושים לפטירתה של יקירתנו

דליה ליכטנשטיין-ויינר ז"ל

תתקיים אזכרה ביום 15.4.74, כ"ג ניסן, תשל"ד, בשעה 6.00 בערב באולם הועד הפועל של ההסתדרות ברחוב ארלוזורוב 93, ת"א.

מוקירי זכרה, קרובים, חברים וידידים, מוזמנים.

הודעתנו נתונה בזה לכל מנחמינו בכתב ובע"פ.

ההורים: טובה וזאב ויינר
הבעל הבן: יונה וחן ליכטנשטיין
האחות הגיס: זיוה ומנחם פלוק

במלאות שנה לפטירתו של בעלי ואבי היקר

שלום רביבי ז"ל

נקיים אזכרה וגילוי מצבה בבית העלמין ברמות השבים, ביום ב׳ כ"ג בניסן תשל"ד, 15.4.74
בשעה 4 אחרי הצהריים.

המשפחה

במלאות שלושים לפטירת יקירנו

בן־ציון יונגרמן ז"ל

נעלה לקברו להתייחד עם זכרו ולטקס גילוי המצבה בבית העלמין החדש בכפר סמיר, חיפה, ביום ב׳ כ"ג בניסן תשל"ד (15.4.74) בשעה 3 אחה"צ.
כתאספים ע"י שער בית העלמין.

המשפחה האבלה

ביום ראשון 14.4.74
שלושים למותו של חברנו

אריה נבין ז"ל

נערוך אזכרה וגילוי מצבה על קברו
בשעה 3 אחה"צ.

המשפחה
וקבוצת גניגר

במלאות שנה לפטירת הורנו היקר

יוסף אהרני (ויגודסקי) ז"ל

נעלה לבית העלמין לגילוי המצבה ולהתייחד עם זכרו ביום ראשון, כ"ב ניסן תשל"ד, 14.4.74
בשעה 3.30 לפנות ערב.

המשפחה
ובית יפעת

למשפחת קרול
למשקי הדרום, לבית נגבה

אנו משתתפים בצערכם על מותו של

ליפא קרול ז"ל

מנהל ארגון משקי הדרום

הנהלת ארגון מושבי הדרום
והעובדים

לבני משפחת קרול
לבית נגבה ומשקי הדרום

אתכם באבל על מות

ליפא קרול ז"ל

בית פלמחים

לשרה, זמירה, ורחל

השתתפותנו הכנה באבלכם
בהלקח מכם הבעל האב, ידידנו היקר

משה פייציר ז"ל

הנהלה ועובדי בית העולות פ"ת
וצוות המכון להכשרת מפקדים

חמש קורות־הברזל, אשר יהוו בסיס לגשר חדש על הירקון, המוקם והולך בסמוך לגשר הקיים בדרך חיפה, הונחו במקומן במבצע מיוחד שהושלם בימים אלה. משקלה של כל קורה 60 טונה ואורכה 52 מטרים. עם השלמת סלילתו של הגשר החדש, בעוד חדשים אחדים, הוא ישמש לכניסה לעיר בשני מסלולים. הגשר הקיים ישמש כולו ליציאה מן העיר. מקווים, כי בכך יוקל עומס־התנועה על צומת־ארבקו זה, הכבד כיום מוטר על הנכנסים והיוצאים בעיקר בשעות השיא.
בתמונה: הנחת הקורה האחרונה בשעות הלילה. (צילום: י־פ־א)

מפעלי העץ מתנגדים ליבוא חלקי נגרות־בניין

מאת מערכת הכלכלה של „דבר"

התנגדות חריפה להצעה שניתנה בידי הקבלנים לייבא חלקי נגרות מוכנים, הביעו בעלי־מפעלי העץ לבניין של „סולל־בונה", בתגובה להודעה שהועלתה בפגישה עם שר השיכון, יהושע רבינוביץ.

דובר „סולל־בונה" ציין, שמפעלי־העץ נאלצים לייצר לבלאי עקב הפער הזמנות מקבלנים. המפעלים התגברו גם על המחסור בחומרים לייצור לחלות בשל המצב הפוליטי באפריקה. באחרון גם החלו בייצור דלתות בלוחות סיבים דחוסים. חומר זה מיובא ממדינות במערב־אפריקה וזה מאפשר בתן תשובה לצורכי תעשיית הבנייה. בכל הקשור לאלמנטים אחרים של מוצרים גומרים הנגרות בנייה, יש פער על היצור גלם בארץ. אילו רק ניתנו הזמנות, הדגיש דובר סו"ב, אפשר היה לספק את כל הדרישה.

לכפשה צוואר־הבקבוק של תעשיית נגרות לבנייה הוא המספר המצומצם של קבוצות־ההרכבה הקיימות בארץ. במפעלי־העץ של סו"ב בלבד היו יכולים לספק נגרות ל־20 אלף דירות ואף להגדיל את האספקה כדי 25 אחוז, לו ניתן היה להתגבר על המחסור בפועלים להרכבה.

מאזן הבנק למלאכה — כ־160 מיליון לירות

האסיפה הכללית השנתית של בעלי המניות של בנק למלאכה, שהתקיימה ב־3.4.74, אישרה את המאזן לשנה של בנק המלאכה ל־31.12.73, שהסתכם בכ־160 מיליון ל"י, גידול ב־...% לעומת המאזן של שנת 1972.

בשנת המאזן המשיך להגדיל באורח בולט פקדונות הציבור והם גדלו ב־34%. כן גדלו בשנת המאזן האמצעים העצמיים של הבנק ב־4 מיליון ל"י כתוצאה מהנפקה האמיסיה של מניות רגילות לציבור בסך 1 מיליון ל"י ומכירת אגרות־חוב בסך 3 מיליון ל"י.

האסיפה הכללית היוצאת מן הכלל של בעלי המניות, שהתקיימה מיד לאחר האסיפה הכללית הרגילה, באותו בוקר, החליטה להגדיל את ההון של הבנק ב־5.5 מיליון ל"י. כתוצאה מכך יעמוד ההון הרשום של הבנק על 15 מיליון ל"י. בבשורה לאסיפה לבנק להמשיך ולהגדיל את אשראי המפעלים לבוכה בגדול היקף פעילותו בשנת 1973 ובשלושת החדשים הראשונים של שנת 1974.

בתכניותיו של הבנק ל־1974 לפתוח שני סניפים חדשים. כן עומד הבנק לעבור בעתיד הקרוב לבניין ההנהלה החדשה שלו ברחוב ... 13, לעבר העליה 98.

קופת הגמל הפועלת ליד הבנק הגיעה ליותר מ־4000 חברים ולצבירה של כ־30 מיליון ל"י. כן התפתחה „בהוקן", קרן הפנסיה לבעלי מלאכה ועצמאיים, שהופעלה בשנת 1973 על־ידי בנק למלאכה בע"מ בשיתוף התאחדות בעלי המלאכה והתעשיה זעירה.

בימים אלה מלאו 20 שנה לייסוד הבנק, בשנת 1954 ביזמת התאחדות בעלי המלאכה ועזרת שר האוצר דאז לוי אשכול ז"ל. ההון ... כבעם הממשלה כדי 200,000 ל"י.

באזור של הבנק בשנה האחרונה לקיומו היה 1,700,000 ל"י. ביום כרזנים בבנק 14,000 לקוחות עם 14 סניפים בכל חלקי המדינה. פקדונות הציבור עלו בעשרים שנות קיומו מרבע מיליון ל־45 מיליון ל"י.

בסוף המשקים של הבנק ב־1973 עלה על 216 מיליון ל"י, מהם 120 מיליון אשראי להון חוזר, 16 מיליון הלוואות פיתוח. ב־20 שנות קיום הבנק בוצעו אשראים בהיקף של 800 מיליון ל"י.

בנק למלאכה עוסק בכל ענפי בנק וקיימות מחלקות לניירות ערך, כבבנק הון, הבנייה המסחר קשורה עם בנקים בחו"ל. הבנק ליבוא וליצוא על ארצות הברית המפיק לבנק למלאכה אשראי לביטחון.

מינויים בסגל האקדמי של אוניברסיטת הנגב

אוניברסיטת בן־גוריון בנגב הודיעה אתמול על העלאות בדרגה ועל מינויים של חברי הסגל האקדמי.

לדרגת פרופסור מן המנין הועלו: פרופ׳ פיליפ לוב (הנדסה כימית) ופרופ׳ משה ליתן (הנדסת חומרים).

לדרגת פרופסור־חבר: יעקב אירלר (הנדסת מכונות), ד"ר יהושפט גבעון (מתמטיקה), ד"ר אריה גילן (הנדסת־מכונות), ד"ר דוד גיל (פיסיקה), ד"ר משה דריאל (הנדסת חומרים), ד"ר אברהם סביר (הנדסה כימית), יצחק יעקב (הנדסת תעשיה וניהול), ד"ר דן מאירסטין (כימיה), ד"ר קנת פרייס (הנדסת מכונות), ד"ר חנן קים (גיאולוגיה), ד"ר רגינלד שבט (גיאולוגיה) וד"ר ארנון שני (כימיה).

לדרגת פרופסור־חבר אורח: ד"ר חיים אילתה (הנדסת מכונות), ראובן וקס (הנדסה כימית).

לדרגת מרצה בכיר: ד"ר אליעזר אורין (היסטוריה של עם ישראל — ארכיאולוגיה), ד"ר ... אגרא (הנדסת מכונות), ד"ר יואל ברנשטיין (כימיה), ד"ר הלל גולדשטיין (הנדסת חשמל), ד"ר אוטו בריננפאן (מדעי הגרעין), ד"ר אליהו חבר (הנדסת מכונות), ד"ר אהרון לוגקה (פיסיקה), ד"ר עודאל לוין (כימיה), ד"ר יוסף כרסוק (הנדסה כימית), ד"ר ביילה סילברמן (ביולוגיה), ד"ר מלכה פליישר (הנדסת חשמל), ד"ר אביתר פורטל (היסטוריה של עם ישראל), ד"ר אברהם פרנקל (פיסיקה), ד"ר גד ... (מדעי הגרעין), ד"ר ברק קרסובסקי (הנדסת מכונות), ד"ר ברוך קפלן (הנדסת חשמל).

לדרגת מרצה בכיר: ד"ר הילה פוברמן (ברפואה), ד"ר רוברט אדלשטיין (הנדסת תעשיה וניהול).

לדרגת מרצה: ד"ר אבי אליצור (הנדסת חומרים), ד"ר עליזה בבבנקר (ביולוגיה), ד"ר יצחק רהט (הנדסה כימית), ד"ר דוד ביקובסקי (הנדסת חומרים), ד"ר יהודה גרדוס (גיאוגרפיה), ד"ר אביגדור זנגוויל (הנדסת חומרים), ד"ר ראובן חית (ביולוגיה), ד"ר דן הרמב"ם (מדעי ההתנהגות), ד"ר בנימין כץ (כימיה), ד"ר גבריאל מגיד (מתמטיקה), ד"ר יוסף כדרחי (ביולוגיה), אורי (לוטסאן) פתנגסקי (רפואה), ד"ר צבי פרוס (כימיה), ד"ר נתן קופיקה (הנדסת חשמל), ד"ר אברהם קושלבסקי (מדעי הגרעין).

לדרגת מורה: ברברה קרול (אנגלית). (ע)

העלאות ומינויים באוניברסיטת חיפה

על שורה של העלאות בדרגה ומינויים אקדמיים באוניברסיטת חיפה נמסר אתמול.

לדרגת פרופסור־מן־המנין הועלו: פרופ׳ כרמון לייקין ופרופסור אמנון רפפורט, שניהם מהפקולטה לפסיכולוגיה.

לדרגת פרופסור־חבר הועלה פרופסור י. שמבילר (היסטוריה של עם ישראל).

לדרגת מרצה בכיר הועלתה רות כהן (אמנות) ולדרגת מורה בכיר — אריה אבולעפיה.

לדרגת מרצה הועלו: ד"ר א. איינגוביץ (צרפתית), ד"ר ב. בר אברם (היסטוריה של עם ישראל) וד"ר טובה ... (ספרות עברית).

כחבר־הוראה בכבנה ד"ר י. לוי (גיאוגרפיה) ולדרגת מורה בהיגוב ... כהן.

הוגרלו 452 דירות לצעירים ברמת־אביב

452 זוגות צעירים זכו אתמול בדירות ברמת אביב ג׳ (שכונת „לכביש השפן") במפעל השיכון לזוגות צעירים של עיריית תל אביב.

על 452 הדירות, שהתמודדו להגרלה, התמודדו 898 זוגות. ראש העירייה ברך להם, אבל השתתפות בהגרלה, הבריח בתגובה לבאי ההגרלה ... בכיבון זה דירה ל־93 הזוגות הצעירים המנהלים מאבק כברוך על דירות שהובטחו להם בנווה אביבים ואמר הכיבוי האמור כדי נגדים לסמכם בבקום ואמר, כי ההסכמה להבטיח בכון ל־93 זוגות אלה ברמת אביב ג׳ פוגעת אבנם בסיכוייהם של הנרשמים להגרלה זו, אך יש לה צידוק כבוד כבום ש־92 הזוגות נדרשו לדיור עד לפני כמה שנים ועד היום לא נמצא פתרון לבעייתם.

אשר להלוואה המגיע מ־95 אלף ל"י ל־110 אלף ל"י, הכביד ראש העירייה, כי הדבר נובע מההתייקרויות שלאחר המלחמה. לולא נכנסה העירייה להתחייבויות בכספות גדולות המפניות ליבוי ואבצר השיכון, היה המחיר גבוה יותר.

שומרי המכס בנמל חיפה עצרו אתמול הוברחו, שביקשו להבריח לארץ 159 שעוני „ריקו" מוסתרים בדפנות בכתוח ... אייפל.

צומצמו אירועי 1 במאי בירושלים

אירועי יום 1 במאי בירושלים יהיו הפנה בצומצמים וצנועים ביותר בהתחשב בשעת־החירום ובהלווייות השירך בציבור — על כך מסר אתמול דובר מועצת פועלי ירושלים.

הדובר ציין, כי בניגוד לשנים קודמות יוקרנו האירועים השנה בבעיקר בבקומות־העבודה ובשכונות, וכדים לכיבה הגיגית של בלואות בועצת הפועלים ואולי עד אירוע כבוי אחד, לא יערכו אירועים ראוותניים בהתכונות השנים הקודמות.

דובר ההכבצה הוסיף, כי גם לא יחולקו השנה ב־1 במאי הפרסים הכבודים שמפעילה מועצת פועלי־ירושלים לחופרי לעובדים מצטיינים בעיה.

מז"ל „התעשיה":

ההופעה תימשך

מאת סופרי הכלכלי של „דבר"

יהודה „התעשיה" שציין לי הופיע, גם אם המבצע התאחדות התעשייתים את ההחלטה להפסיק את התמיכה בירחון ואשר לא ישמש יותר כבטאון ההתאחדות — מסר מז"ל הירחון, פ. לוינזון.

כוכ"ל „התעשיה" ציין, שקיימת הסכמה שההתאחדות ממשיכה להשתתף בהוצאת הירחון עד יעבר יולי. הוא תבע הפתעה שהתאחדות החליטה להפסיק תמיכתה בירחון. לדבריו, הוא יעמוד מאבקים לעיני ההחלטה, אבל אם לא יצליח יוציא הירחון כבטאון בקצרפי.

בדו"ח מגיש מנכ"ל התאחדות התעשיינים, פלג תביר, לאסיפה הכללית, שתתקיים בשבוע הבא, נאמר, שההתאחדות החליטה על סגירת הירחון כיוון שלא הביא את יעדיו. הירחון פגע, שההתאחדות איננה רוצה להמשיך על הפסקת הופעה. הוא"ל יהי בתחן מוצא על־ידי מז"ל פרטי.

„כנף — אסקיע" תרכוש שני מטוסים חדשים

נציגי הנהלת „כנף־ארקיע" א. אבכתן וה. בורוביץ יצאו ללונדון כדי להתום על הסכם רכישת שני מטוסים חדשים מדגם „איילנדר" במסגרת הרחבת פעולות החברה.

הברת „כנף־ארקיע" מתכוננת להרחיב את פעולותיה בתחום הטיסה הפנים־ארצית ובשום כך החולט לרכוש בבריטניה שני מטוסים חדשים, בני 10 מקומות לכל אחד. מחירם 900,000 ל"י. יהיו עם שני המטוסים החדשים יהיו לחברה 10 מטוסים.

החברה פועלת בעיקר בקווים תל־אביב—ראש־פינה וחיפה—אילת ובפעילה כיכות להיידים.

כינוס מדעי ב„יד־ושם" על הצלת יהודים בשואה

„אילו יכלו תכניות „הצלת היהודים" משואה אירופה להתבצע במהירות, היו ניצלים רבבות, ואולי מאות אלפי יהודים. אולם לביצוע היה דרוש רצון, מרץ ומקורות כספיים בלתי גדולים, ואף אחד מבין תנאים אלה לא עמדו לרשותם של מבצעי ההצלה" — אמר פרופ׳ הנרי פיינגולד, מאוניברסיטת ניו־יורק, בכנס המדעי הבין־לאומי השני המתקיים ב„יד ושם" בירושלים והמוקדש לבעיות ההצלה של יהודים בתקופת השואה.

פרופ׳ פיינגולד, מומחה למדיניות ארה"ב בענין פליטי מלחמת העולם השניה, הטעים, כי הבעיות שעמדו בפני ביצוע תכניות ההצלה היו בעיקר האינטרסים העצמאיים של המדינות והממשלות השונות, שהיו מוכנות לקבל פליטים. ניצולי־רעב, ורק הגבלות (תנאים כלכליים, וכן בציות המימון שהיו קשות בגלל המצב בשוק העולמי באותן שנים. „אילו אפשר היה להבטיח דיוח בצד ההצלה היו נמצאים מהר יותר מקלטים לישוב פליטים במספרים גדולים".

החוקר נתנאל קצבורג, שדיבר על מדיניות העליה של בריטניה בשנות מלחמת העולם השניה, קבע, כי ממשלת בריטניה לא נטשה בתקופה זו את מדיניות „הספר הלבן" לפיו הותרה כניסתם לארץ של 15 אלף עולים בשנה ובסייה 75 אלף עולים בחמש שנות המלחמה. המאמצים הציונית שנעשו על־ידי התנועה הציונית לא הצליחו לשנות מדיניות בריטית זו, שעליה החליט בלונדון ובוצעה בנוקשות רבה על ידי השלטונות המנדטוריים בארץ.

ההחלטה ממשלת הממשה הברצחה גילה, כי עם ההגבלות גלי „העליה הבלתי־חוקית" קיבלה ממשלת בריטניה החלטה חשאית, לפיה הורשה כניסתם של „עולים בלתי חוקיים" לארץ לאחר שכבר הגיעו אליה, אולם מספרם ינוכה מן המספר הקבוע ב„ספר הלבן", בהתאם לעקרון „שלא לשחרר עליה בלתי חוקית".

על מפעלי הצלה ומבצעי הצלת יהודים בידי גופים יהודיים, הושמעו סקירות־מחקר, למן מאמצי הקונגרס היהודי העולמי ועד לפעולות הפרטיזאנים היהודיים.

פרופ׳ אליעזר אפלר, מלונדון, סקר את פעולות הקונגרס היהודי העולמי וחבריו עם ראשי בנות־הברית, ביחוד בריטניה, לשם הצלת יהודים מן התופת האירופית. „החלטות בחירות וחיוביות הועמדו בסכנה מצד גורמים קובעי־מדיניות כתוצאה מההשגה בקשת רחבה של גורמים" — קבעה פרופ׳ אפלר. היא ציינה, כי בין הגורמים האלה היה קיים גורם פוליטי ומפריע שניתן לכנותו „התסביך הארץ־ישראלי" של ממשלת בריטניה. במקרים רבים הוכשלו פעולות הצלה מתוך חשש שהניצולים יהגרו לארץ־ישראל, ואילו במקרים אחרים הפריעה להצלה תכתובת של המוסדות הקרובה לרגישות הסובייטית והוגיהה את עצמה כגורם מעכב בקבלת החלטות מהירות וחיוביות.

יצחק ארד, יו"ר הנהלת „יד ושם", ניתח את פעולות ההצלה הפרטיזניות של היהודים בארצות הכיבוש הנאצי שבברכון עמדה שיטת „המכונה המשפחתית". מחנות משפחתיים התארגנו במסגרות פרטיזניות כפלוגות־לוחמות וכדורכי־הצלה עצמאיים. אולם מספרם של היהודים שניצלו במחנות המשפחה אינו עולה על 10 אלפים — ציין ארד. (ע)

פרדסנים מכינים כנסי־חירום

מאת סופר „דבר" לעניני חקלאות

כנס חירום של פרדסנים ייערך בעוד כ־10 ימים, אם עד אז לא יסכים האוצר לבקש את ההלוואה של 50 מיליון ל"י כהמלצת ועדת הבדיקה של הכנסת.

מנהלי הפרדסנות הפרטית מסרו אתמול, כי מצב הפרדסנים המדרדר והם לנוחות במרצות על אי־ביצוע ההלוואה הוסרה להם להמשך העיבוד הסדיר של הפרדסנים את העונה הבאה.

ארגון מגדלי ההדרים בתנועת אמר בתשובה לשאלה, כי הוא אינו יכול לקרוא לקיום כנסי־חירום, גם הוא סבור שהבדיקה לעיכוב מתן ההלוואה, לדעתו, במצב המסובך הדרי יציב כל הכמשלק לוים, אין כתאים לכנסי־חירום שיהיו עוסות בכלליות.

יבוני משוויה של דירת מגורים — 80,000 לירות

... הכנסים על הכנסת ההכרה, כי סכום הניכוי כשוויה של דברים עניינלוגה לשנה 1974 או לאחריה, יהיה 80,000 במקום 30,000 ל"י.

... קבע סעיף 7 א׳ (א) לפקודת מס־רכוש וקרן־פיצויים, כי השוי של בניין־מגורים שהוא דירת מגורים המשמשת למגורי בעליהן יוכר בסך 30,000 ל"י.

חנויות למכירה

... בתבפיה קרית אריה ... דגשים, דוכנים, ושגדרים עם ... מתאר. פיתוח ... פיתוחים. 913302 — 914225.

דירות למכירה

... בנויה בנין בית ... דירות נגנויות עם כל ... במקומות החושים בנתני ... בנויה ... במשרד ... טלפונים: 053-28934 053-2...

תל־אביב

מחר ישיבת המליאה של מועצת העתונות חה, בשעה 11 לפנה"צ, התקיים בבית סוקולוב ישיבת המועצת הלבנת העתונות. בא לדייק!
אגודת סופרי יהודים ... ביתליוזמיקי רחוב ... 30, טל. 231880.
במוצאי החג, בשבת, ב־13.4.74 ... בערב ... הקהל ... בתכניות העדשה (במשתתפים ... הזמר ...) של הזמרת — בלאגן.
דיון פומבי בנושא „הדירסאפקי" שאלת השלום ויחסי ישראל–הערבים, ייערך בשבת לפני ... בהורשת ברשמן ליד ... בהיכה יושתתפו חברי־הכנסת, אישי ציבור, סופרים, אקדמאים. בין הדוברים יהיו ... אלוני ומאיר פעיל, ... עמוס קינן, דוד שחם, אורי ..., יורם קניוק, נתן ילין־מור.

הודעות לציבור

משרד הבטחון
הממונה על המכירות
מכרז מספר 7/74/5

... בזה הודעה לציבור על ... כלי רכב:
... אוסטין, אוטוביאנקי, דודג׳, ... וולבו, טריומף, פיאט, ...

רשאים לקנות כל כלי רכב להוד ... בלבד.
... להציע מחיר לכל כלי רכב ... גם אם הצעת הקניה מכילה יותר מכלי רכב אחד.
... יש להגיש אך ורק על גבי ... מיוחד שאפשר להשיגו ... ההצעה יש לשים במעטפה סגורה ולהכניסה לארגז ... מכרז מס׳ 7/74/5.
הכתובת: משרד הבטחון / ... המכירות, הקריה רח׳ ג׳ 10, לא יאוחר מיום חמישי 25, שעה 1000 לפנה"צ.
... המכירות מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או ... כלשהי.
... הצעה יש לצרף פקדון בחוב ... בנקאי או ערבות בנקאית, ... משרד הבטחון, בשעור ... מערך ההצעה. המחאות פרטיות לא תתקבלנה.
... לקבל פרטים נוספים ... למשרדנו לפי הכתובת הנ"ל ... ביום 16.4.74 בכל יום בשעות (פרט ליום שישי) בשעות 08.00—1...
... לשמור על כל גושי ... כלשהו בהול לגרום ... ההצעה.

בית משפט מחוזי תל־אביב־יפו

תיק עזבונות 1678/74
בענין: עזבון המנוחה היגדה ... ת.ז. 0725676, שנפטרה ... ביום 11.1.74.
הודעה
... הודעה כי הוגשה לבית משפט בקשה לתת צו המכריז ... יורשת המנוחה הנ"ל הריני ... בזה כל אדם הטוען שיש ... טובת הנאה בעזבון המנוחה ... הרוצה להתנגד להכרזה ... להגיש תוך 15 יום מפרסום ... התנגדות להכרזה הנ"ל, ... שאם לא כן ינתן בית משפט ... כמבוקש בעניין.
... שופט
... ראש בית המשפט המחוזי

הדסה נעורים
דאר נעורים טל. 053-96461

מכרז בניה

1. הנהלת הדסה נעורים מזמינה בזאת הצעות לקבלני בנין:

לבניית חדר אוכל ומטבח

2. את תנאי המכרז והחומר הקשור בו אפשר לקבל החל מיום ה־14.4.74 אצל האדריכל בקהוזין ת"א, סבינה, בשעות ..., בשעה הגבוהה המגורה ... תשלום של 200 ל"י אשר לא יוחזרו.
3. סיור קבלנים יתקיים ביום ה׳, 21.4.74, בשעה 10.00 הפגישה ליד המשרד הראשי בנעורים.
4. את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים במשרד הראשי בהדסה נעורים עד ל־15.5.74.
5. תנאי התשלום במוסמים כפי שצוין בתנאי המכרז.
6. ההשתתפות במכרז זה מותרת אך ורק לקבלנים רשומים בהתאם לחוק „רשם קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט" הרשאים בהתאם לחוק לבצע את העבודה המוצעת בהתחשב עם היקפה הכספי ומהותה.
7. אין הדסה נעורים מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה - חיפה

הודעה על פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה ע"י ביתה"ר „שכן" להקים בניין מיסגים על חלקה 41 בגוש 10898 הנמצאת ברח׳ ... פינת רח׳ כמ׳ 577, עד לגבול עם המגרש השכן.

אפשר לעיין בבקשה בחדר מס׳ 416 בהיכל העיריה, בימי א׳, ג׳, ה׳ בשעות 08.00—12.00.

המבקשים להגיש התנגדות לבקשה, ימציאו לפי הכתובת דלעיל תוך שבועיים מיום פרסום זה.

י. כהן — מהנדס העיר

עיריית אשקלון

מכרז פומבי מס׳ 8/74
לבניית שש כתות נוספות,
כיתות מדעים, מינהלה, מקלט ושרותים —
בביה"ס אילנות

עיריית אשקלון מודיעה בזה על הארכת המועד להגשת ההצעות למכרז הנ"ל עד 21.4.74.
יתר הפרטים כפי שפורסמו בהודעתנו הקודמת מתאריך 25.3.74.

אהרון חייבי — ראש העיריה
אשקלון, 10.4.74

שוב ניתן להשיג את הספר

ספרית דבר

מלחמות ישראל

אפרים תלמי

מה אתה יודע על מבצע עובדה?
מה היה הרקע לפעולות התגמול?
מלחמות ישראל מאז תקומת המדינה מובאות בפרקי גבורה, תיאורים, עובדות, מפות ותצלומים, בשלושת הכרכים שערך אפרים תלמי.

המחיר — 42.50 ל"י

להשיג בסניפי „דבר" ובחנויות הספרים

לכבוד
ספרית דבר
ת.ד. 199, תל־אביב.
נא לשלוח לביתי את הספר מלחמות ישראל בצורפת המחאה ע"ס 42.50 ל"י.
שם ______
כתובת ______
חתימה ______

לשושנה

אני משתתפים באבלך הכבד
במות **האב**

בית כיסופים

למשה אריאל והמשפחה

משתתפים במות
האם

בית מעגן מיכאל

קבלת־פנים לטייסי־החלל מ„אפולו 14' בעיריית חיפה

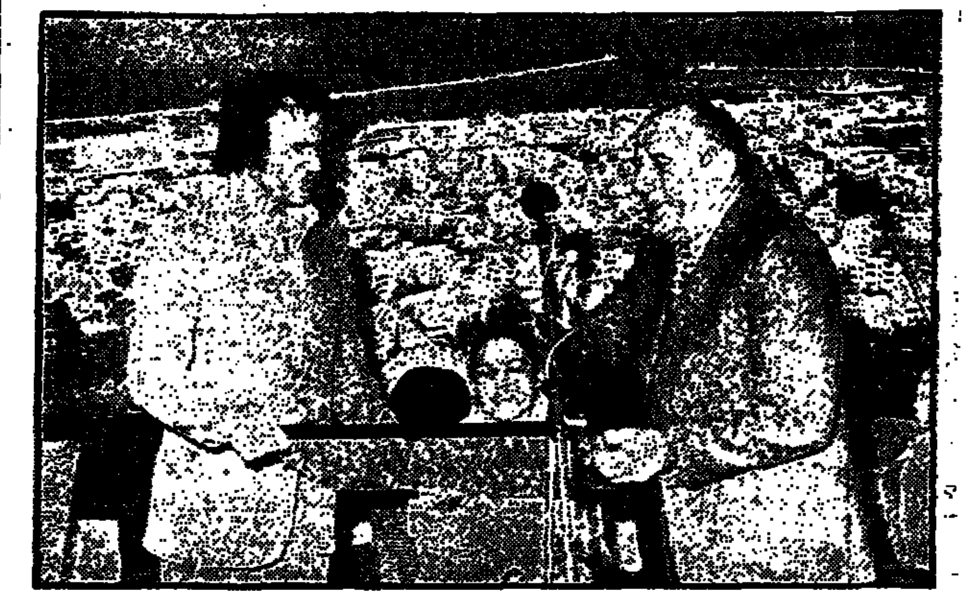

עיריית חיפה ערכה אתמול קבלת־פנים לשני טייסי־החלל של „אפולו 14" האסטרונאוטים סקוט קרפנטר ואדגר מיצ'ל.

שני האורחים הגיעו לבניין העיריה יחד עם רעיותיהם ונתקבלו בברכה על־ידי ראש העיריה ת"כ י' אל־מוגי. אלמוגי אמר: „אנו שמחים לקבלכם בעירנו ובארצנו הן כאמריקאים והן כאסטרונאוטים. בהיותכם מרחפים בשמים יכולתם להבחין כמה עולמנו קטן ואילו אנו, שעקבנו אחריכם, תהינו ושאלנו כמה ה־אנושות גדולה".

לתושבי חיפה — ציין אלמוגי — אין גשר כמו שיש בסאן־פרנציסקו, אבל כאן עושים נסיון לגשר בין עדות — בין יהודים ובין ערבים. „הודות למאמצים שהשקענו הגענו ליחסים טובים בין יהודים וערבים ואתם תוכלו לעמוד על כך מקרוב".

בקבלת־הפנים, שנערכה בהיכל העיריה, השתתפו חברי מועצת העיריה, ראשי מוסדות כלכליים ונציגי האוכלוסיה הערבית. האסטרונאוטים הודו למארחיהם וציינו כי בכל מקום בארץ נערכה להם קבלת־פנים חמה ואנושית. בשמונת ימי שהותם — אמרו — יכלו להבחין במאמצים שמשקיעים בישראל למען כינון שלום והבנה בין עדות. „אנו תקווה שביקורנו כאן יתרום ליתר הבנה בין עמים ואומות" — סיימו את דבריהם.

אדגר מיצ'ל הוסיף, כי כל האנשים שעמהם דיבר הביעו בפניו אותן משאלות ואותן תקוות לשלום ול־שגשוג.

לאורחים הוענקו תחריטים אמנותיים למזכרת ושתי נערות הגישו זרי־פרחים לרעיותיהם של טייסי־החלל.

הוועד המפקח של קופ"ח בחר במרכז בן 34 חברים

אהרון בקר נבחר ליושב־ראש הוועד

מאת שמעון פינס, סופר „דבר"

הוועד המפקח הארצי של קו־פת־חולים, אשר נבחר בוועי־דה האחרונה של ההסתדרות ה־כוללת 83 חברים, התכנס אתמול לאחר ועידת־קופת־חולים לישיבתו הר־אשונה כדי לבחור ביושב־ראש ובחברי מרכז ולאשר תקציב ביניים ל־3 חודשים עד אשר יוגש התקציב לשנת ה־כספים 75—1974.

את הישיבה פתח יו"ר הוועד המפקח היוצא, פ. רשיש, אשר בירך את החברים החדשים והפ־רד מחברי הוועד ומחברי מרכז שפרשו, בהם חברים שפעלו עשרות בשנים. הוא הציע לבחור באהרון בקר ליו"ר הוועד המפקח הארצי ובקר נבחר בלי התנגדות ובהימנעות סיעת „ליכוד".

לאחר בחירתו הודה א. בקר על האמון ואמר דברי תודה לפ. רשיש, שכיהן בתפקיד יו"ר ה־ועד המפקח כ־18 שנים. הוא ציין את העובדה שקופת חולים היא הארגון הרחב ביותר, המ־ייצג והמקבל את העקרון של עזרה הדדית, לכן עליה לשמש מוסד רפואי ברמה גבוהה, הכ־רת נאמנה וביצילות את חבריו ולשמש יסוד לרפואה ציבורית עם הפעלת חוק ביטוח בריאות הוגן לכל אזרחי ישראל.

בחירת המרכז

בשם מרכז קופת חולים היוצא הביא א. ידלין הצעה לבחירת המרכז החדש אשר ימנה 30 חב־רים. כולבים יצורפו למרכז 2 נציגים של ארגון העובדים ו־2 נציגים של ארגון הרופאים. נצי־גי הסיעות הקטנות הביעו מח־אה, כי הוצעו גם להם אפשרות של הצטרפות למרכז. לפתות בי־דה מייצגת. וא. בקר הודיע, כי יחפש דרך למציאת פתרון לשאלה זו בעיקר שהדבר לא יהיה נוגד את התקנון והאפשרו־יות.

לחברי המרכז נבחרו: ד"ר א. אבידור, ד"ר א. אגמון, אורה בג... מ. ... י. פלגי, י. קוהן, ... ת. דורון, ד"ר ש. בלין, ד"ר ספירמן, י. ברנהלץ, פ. דגן, ד"ר י. קרסילובסקי, י. אביטל, שה"ד פלדי, ד"ר כרם, ד. ליטי, י. כלצר, ד"ר כרמיינר, זיוה טל, א. עין, ד"ר קפלינסקי, י. אליאש וא. ידלין.

נציגי „הפועל המזרחי" טרם בחרו את שמותיהם של שני נציגיהם. והמשאלה היתה כי לי־פחות אחד מהם יהיה רופא. כן פנה הוועד המפקח אל ארגון הנפ־איקופ"ח לשלוח למרכז את נצי־גיו אשר הורחבותו זה 6 שנים.

כבוד חברי המרכז פורשו: ד"ר סובה ברנפי־בורון, ד"ר א. לוי בל ות. רמות.

יש לציין, כי מספר הרופאים במרכז קופ"ח הוא כמה שליש לערך. כל חברי המרכז נבחרו בלי התנגדות ובהצבעות הבר אחד.

אושר תקציב חדקי

לישיבה זו הביא יו"ר המרכז, א. ידלין, את ההצעה לאשר תק־ציב לשלושה חודשים, הואיל ו־התקציב החדש טרם הוכן בגלל ההלחמה והאינפלאציה הדוהרת. הוא ביקש לפעול לפי תקציב 74—1973 — אשר התכסם בהר־צאה של 868.2 מיליון ל"י, לעו־מת הכנסה של 779.9 מיליון וגי־רעון של 83.3 מיליון ל"י — אולם בהגדלה של 30 אחוז. ידלין הוסיף, כי רוב תקציב ההכנסות כבר סוכם עם הממשלה והוא יהיה גבוה בכ־30 אחוז. מסי החברים, שהכניסו 190 מיליון ל"י, יעלו אף הם ב־30 אחוז על־ידי גידול כספר החברים. כן תתקבל תוספת מהממשלה לפי מספר הביטוח בי־בתי־החולים והוספת מהביטוח ה־לאומי. יש לשער, אמר א. יד־לין, ... אף הוא ב־30 אחוז ובאחוזים כאר לה יגדל גם הגרעון. לדבריו, כבר קבע המרכז סולם עדיפויות לגבי צרכיהם של חברי קופ"ח, והב־כיה, כי עד יוני יוגש לוועד המפקח תקציב מאוזן.

הוועד המפקח החליט לקבל את הצעת ידלין, כי ב־3 החודשים הקרובים ינהג המרכז לפי שנת הכספים הקודמת בתוספת של 30 אחוז בהוצאות ובהכנסות.

נפרץ משרד „דבר" בטבריה

מאת סופר „דבר"

מבלד כניף „דבר" בטבריה ד־בכורך הקל"ל בבניין „רסקו" נפ־רצו בלילות בלילה, כנראה על־ידי עבריין צעיר, בן 13. עברות כבודה לעבריינים ממרכז הארץ והוגו דידגה למשטרה. בחקירת המשטרה נתברר, שהפורץ עבר את אסגביהצן בדלת הכניסה ל־סניף „דבר". נכנס לפנים וגנב בתי קופות־פח קטנות 264 ל"י. כן נפרץ המשרד הסמוך השייך לק.פ.ל. הפורצים חיפשו בניירות ובביזון כלא כאו קום דבר בעל ערך פרצו הנות לקוסמטיקה ב־בניין הסמוך. המשטרה פתחה בח־קירה ובחיפושים אחרי הצעיר ה־חשוד.

מחר ב„ידיעות אחרונות"

המוסף לשבת — 7 ימים — השבועון לכל המשפחה

המשבר הממשלתי־מפלגתי
מאת שלמה נקדימון ואריה צימוקי

* * *

רפאל בשן מראיין את יצחק רבין

* * *

הרמטכ"ל וניהול מלחמת יום־הכיפורים
מאת תת־אלוף (מיל.) אורי בן־ארי

* * *

הרחוב הישראלי — חצי שנה אחרי
מה השתנה — ומה לא — בדרך חייו של הישראלי בעקבות המלחמה
מאת אביעזר גולן

* * *

ענקים בשמי „האי בשמש"
רשמי־מסע בגרנאדה
מאת נתנאל לורך

* * *

מסע הרפסודה „אקאלי": בודדים בים הפתוח
מאת ד"ר עדנה יונס

* * *

הלו, טלי
מילואימניקים מתכתבים עם חיילת צעירה
מאת מנחם מיכלסון

* * *

אשפי הכדורסל באים!
מאת נח קליגר

* * *

המדורים הקבועים של חיים חפר, עמוס קינן, סילבי קשת, בועז עברון, דידי מנוסי וזיוה יריב.

נסתיים קורס מדריכי גדנ"ע

בסיום סיום של קורס מדריכי גדנ"ע נערך אתמול הגה גשם ... באחד מבסיסי־ההדרכה של צה"ל. את המסדר סקר מפקד ה־גדנ"ע אל"מ י. הדמור, אשר עבד את מדריכי ההדרכה להניכים הבכ־ביינים רב"ט אורים הלפרין ורב"ט נמרוד אלוני.

בכסדר, שנערך לקול צלילי תז־מורת צה"ל, נכח גם ראש מחלקת גדנ"ע במשרד החינוך נתן הראל.

נער מצפת נהרג בתאונה

מאת סופר „דבר"

יהודה מרגי, נער בן 17, מצפת, נהרג אור ליום אתמול בתאונת דרכים שאירעה בכביש עכו—חיפה ליד קיבוץ כפר מסאריק.

התאונה אירעה סמוך לשעה 11 בלילה, כשבית פרטית, נהוגה בידי הסייד כאמל טרית, בן 51, בן אחיו של המנהיג הרוחני של העדה הדרוזית, פגעה בנער שעמד ליד קטנוע הנזה. הנער מת בדרך לבית־החולים. הנהג נחקר לכשי־רות התאונה.

הגיעה אניה שמנועה התקלקל בלב־ים

מאת סופר „דבר" בחיפה

אניית־קירור „בלאק קליפר", שמנועה התקלקל בלב־ים בעת הפלגתה מארצות הברית לישראל, הובאה אתמול לנמל חיפה על־ידי גוררת יוונית.

באניה מטען של 24,000 ביצים ברמניקים. בבצע הגרירה היה קשה המטען בכל כגג האויר המשוג. אך הובהר בהצלחת. האניה שביטה של ליברי והיא בבעלות גרמנית.

גשם כבד וחשש לשלגים בגליל העליון

מאת סופר „דבר" בצפת

גשם כבד פקד גם אתמול את צפת והסביבה והיה מלווה ברקים ורעמים עזים. הקור הולך וגובר ועם מסירת הידיעה ירד החום ל־3 מעלות מעל לאפס.

לפי התחזית שנמסרה מהתחנה המטאורולוגית בהר־כנען עם גבור הקור, קיימת אפשרות של ירידת שלג בהרים. בכ"ח ירדו עד כל 835 מ"מ גשם.

שטפון בטבריה

מאת דוד שהיה, סופר „דבר"

שטפון שכמוהו לא היה שנים רבות פקד אתמול את טבריה בין השעות 10.00—11.30 לפני הצהריים.

גשם שוטף מלווה סערת ברקים ורעמים, שירד בעצמה רבה, גרם לשטפונות בכבישים העירוניים ב־טבריה ולהצפות בשכונת מימוניה ובשיכון ב' וג'. במימוניה הוצפו דירותיהם של משפחות כאיר סבן, בת 6 נפשות, ושל סלכה מלכה, בת 4 נפשות, ובשיכון ג' הוצפה דירת משה דהן שבה גרות 7 נפ־שות.

צוות חילוץ מהמחלקה הטכנית של העיריה, בפיקודו של פ. גבאי, סגן ראש העיריה, חש למקומות המוצפים, עם מכבי אש ושוטרים. חילצו את הדיירים מהדירות ה־מוצפות ופרצו דרך למים כדי שיזרמו לחוץ. הודות לכך לא היה צורך לפנות את המשפחות בדירו־תיהן שהוצפו וניזוקו. אבל העיריה עשתה סידורים מתאימים בבית־הספר „אליאנס" כדי שיוכל לק־לוט תושבים במקרה של צורך לפנותם מדירותיהם בגלל השטפון. א. גבאי, מנהל מחלקת התברואה של העיריה, וצוות עובדיה, טיקו מיד את השכונות וסילקו סתימות שנתהוו במערכת הניקוז והתיעול העירונית וכן בריכות־הביוב ש־מיכיהם החלו לצאת ואיימו להציף רחובות נוספים. כאשר פסק ה־גשם הופעלו מכונות המטאטא של העיריה לפנות מהכבישים את שב־בת התצף שכיסתה אותם ושוטטה עם המים מהכבישים העיליים.

מוקד־הבקבוק המוקד המסוכן ביותר של השטפון היה צומת הר־חובות הגליל—ירדן בעיר התחתית, מול ככר רסקו. זהו המקום הנ־מוך ביותר ובו מתנקזים מי־גשמים ושטפונות ברחובות אחרים. במ־קום זה הגיעו המים עד גובה הקרוב ל־80 ס"מ. מכיוון שהככר הזו היא גם צומת־תנועה סואן נוצרו במקום פקקי־תנועה של עש־רות כלי־רכב אשר אחדים מהם נתקעו במים ונפגעו בהם. מש־טרת טבריה, בראשותו של מפקד התחנה ה. עמיגל, חילצה את המכו־ניות התקועות וסיגתה את הציר לתנועת כלי־רכב בתעופלבות הכ־בישים לעמק הירדן ולגליל העלי־ון. לטבריה הגיע גם מפקד מש־טרת מרחב העמקים, סגן־ניצב א. פרי, שפקד להרכיב צוות־חילוץ של 15 שוטרים מצוידים ברכב חי־לוץ. כן דאגה המשטרה להרכיב צוות של מכבי־אש ועובדי חברת החשמל שהועמדו במצב הכן לבק־רה הצורך. גם העיריה נקטה אמצעים דומים.

אחר הצהריים ירדו בהדרגה פני המים ברחובות העיר התחתית. ה־גשם נמסך לסירוגין, אך באיטיות עד שנפסק.

גשמי הימים האחרונים טובים לחקלאות

מאת סופר „דבר" לענייני חקלאות

הגשמים היורדים בימים אלה טובים מאוד מבחינת הפלחה, על אף החרדות ש־הם גורמים פה ושם, בעיקר לזריעת הכותנה — אמר אתמול דוד אריאל, מהמח־לקה לגידולי־שדה במשרד־החקלאות.

הדובר אמר, כי יש עוד רבבות דונמים של חיטים, שגשמים אלה מוסיפים להם הרבה. כן טובים הגשמים לגידולי־הקיץ ולשחת ה־מאוחרת לזרעים. יש בהם אמנם גם תופעות־לוואי שליליות, כגון סכנה להעברת תפוצת המחלות או סכנה להרבצת התבואה (במקרה שלבצם גלות רוחות), מה שעלול להקשות אח"כ על הקציר. כן יג־רם נזק כמיים לצמחת קצורה של נרעבה. אולם תוספת־המים לפלחה בימים אלה היא עדיין חיובית. גם בנציבות־המים רואים בגשמי אתמול ושלשום ברכה והשלמה יפה לעונת הגשמים הברוכה, ש־שיפרה במידה רבה את מאזן ה־מים במדינה.

לעומת זאת אמרו אתמול הפר־דסנים: „מי צריך את הגשמים האלה? הם רק מפריעים לנו בקט־יף לקראת סיומו". כן נגרמו הפ־רעות באסיף הירקות ליצוא ול־שוק המקומי, אך הדבר לא הורגש בשווקים. הביקוש לירקות בשבת חול־המועד איננו גדול. העגבניות נמכרו אתמול בתנובות השרשרת לצרכן ב־2.20 ל"י הק"ג ובסיטונאי ב־1.20 ל"י הק"ג. מחירי העגבניות בעונה זו היו בדרך כלל גבוהים בהרבה בשנים האחרונות.

מבקשים להפנות מתנדבים לעבודה בנמל אילת

מנכ"ל רשות הנמלים אהרון רמז, ומנהל נמל אילת אהוד הדר, פנו אל הסוכנות היהו־דית בבקשה, להפנות לנמל אילת מתנדבים נוספים מחו"ל לעזרה בעבודות השונות.

בתקופת המלחמה הגיעו לנמל אילת קרוב למאה מתנדבים, ש־הופנו על־ידי מחלקת העליה וה־קליטה בסוכנות היהודית באמ־צעות היחידה שהוקמה לטיפול במתנדבי חו"ל.

מנהל הנמל ציין את עזרתם הרבה של המתנדבים בעבודות ה־נמל, אשר איפשרה הפעלה תקי־נה של הצוותים ופריקת הסחורות מאניות ומיכלי צפיפות. הם עבדו בעיקר בעבודות סוארות. רוב המתנדבים היו סטודנטים, בהם גם לא יהודים. הם באו מארה"ב, סקנדינאוויה, הולנד, אוסטרליה וניו־זילנד. בעיות השפה נפתרו בקלות, שכן „הם למדו במהירות את שפת הנמל", סיפר הדר.

המתנדבים עבדו בשכר והתג־וררו בבית המלון. הדיור והמז־ון ניתנו להם תמורת תשלום סימלי. בהם היו גם כמה בעלי משפחות וכינהלת הנמל דאגה למצוא את ... בעבודה בעיר. ... כ־40 מה־נדבים ולבה כהם הביעו את רצונם להישאר במקום. כאמור, מעוניינת מינהלת הנמל לקלוט בעבודה מתנדבים נוספים, שכן „גם בימים כתיקנם אנו נתקלים בקשיים בגיוס כוח אדם לעבודות הסוארות בנמל", מסר מנכ"ל רשות הנמלים אהרון רמז. הוא הוסיף, כי „נוכחנו שמתנדבים מחו"ל רואים בעבודה זו אתגר חלוצי מעניין ומושך. אנו מצדנו נהיה מוכנים לדאוג למסגרת מ־תוכננת ומאורגנת למטרה זו ול־שיתוף פעולה עם האחראים לכך בסוכנות".

שתי צעירות בנות 16 התלו־ננו במשטרת עכו, כי הותקפו על־ידי שלושה צעירים, שביצעו בהן מעשים מגונים, בעת שטיילו ליד גן פרטי בצפון מזרח העיר. ה־משטרה עצרה שלושה חשודים.

חולקו 102 מילגות לחוסכי קופת־החינוך

4000 חוסכים חדשים נוספו לקופת־החסכון לחינוך, במס־גרת המבצע השנתי הרביעי לעידוד החסכון לחינוך. המב־צע משותף לרשות החסכון ב־אוצר ולקופת־החסכון לחינוך „החסכון להיכון" „נחלת", „הסף" ו„מרגליות".

לסוף ינואר 1974 היו רשומים בקופת החסכון לחינוך כ־100,000 חוסכים, שצברו 96 מיליון ל"י, גידול של עשרה מיליון ל"י ב־השוואה לסוף 1972.

בין הנרשמים החדשים הוגרלו 140 מילגות־לימודים: מילגה אחת מרכזית של משרד החינוך בסך 3000 ל"י (בתוספת לזוכה מקופת „מרגלית") ועוד 139 מילגות ב־צורת זיכוי בחשבון לחינוך תיכון או גבוה: 11 מילגות של 1,000 ל"י כל אחת, 38 בנות 500 ל"י ו־90 מילגות בנות 200 ל"י כ"א. כן חולקו בתקופת המבצע לכל הנרשמים שי של ספריה, מקוקים ונערכו הצגות תיאטרון לילדים ולנוער.

בטקס הלוקת המילגות, שנערך בכפר המכביה, השתתפו ונשאו דברים נציגי משרד החינוך וה־תרבות, רשות החסכון והביטוח, הציר המארחת, הקרנות והוח ה־זוכים.

הזוכים סיירו בפארק הלאומי הזואולוגי (ספארי) כאורחי עי־ריית רמת־גן.

חגיגות „שירת הים" לא יקויימו השנה בתל־אביב

כתוצאת תיקוצים שהזמן גרמם, לא יתקיימו בליל שביעי של פסח השנה החגיגות המסורתיות של „שירת הים" ליד שפת הים ובפארק־הירקון — על כך הודיעה המחלקה הדתית לתל־אביב—יפו.

„גמול" חברה להשקעות בע"מ

הודעה

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח — 1968 ניתנת בזה הודעה כי פורסם תשקיף בדבר הנפקה של 28,000,000 מניות רגילות א' רשומות על־שם בנות 1.— ל"י ע"נ כ"א.

המניות תהיינה מאושרות להקצאה בוכרת לצורך תקנות מס זכות הצבעה.

המניות תהיינה מאושרות להשקעה בוכרת לצורך תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל תשכ"ד—1964). רשימת ההתחייבות תפתח ביום 11 באפריל 1974 ותסגר ביום 14 באפריל 1974 בשעה 10.00.

עותק מהתשקיף ועותק מההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

עותקים מהתשקיף ניתן להשיג במשרדה הרשום של החברה, רח' אלנבי 113, תל־אביב.

11 באפריל 1974

היום הגרלת מפעל הפיס

כרטיסים אחרונים ליד צלם בכל הפיס. הנהלהפיס, ת"א תורשה 6.45 ...

מסור היום את מודעתך ללוח החדש

דבר

דחף

שיתפרסם מחר ב„דבר".

תדפיס מיוחד של „הלוח החדש" יופץ באלפי עותקים. במשרדים, במפעלים, בבתי־קפה, במקומות ציבוריים ובכל סוכנויות "דחף"

מודעות מתקבלות בסניפי "דחף", בסניפי "דבר" ובכל משרדי הפרסום

היום בטלוויזיה

בשעה 4.40 אחה"צ:

ביצד להיות צעיר, בריא, רענן

המרכז לטלוויזיה לימודית, מציג היום בשעה 4.40 אחה"צ, את הסרט „צבר" — צעיר, בריא, רענן — על פעילות גופנית עממית בכל גיל.

משרד החינוך והתרבות — רשות הספורט — המנהל לפעולות ספורט עממיות

משרד הבריאות — היחידה לחינוך לבריאות ולהסברה

לחברנו

שלמה שפיר ולרעיתו

ברכת מזל טוב

להולדת הנכד

בית "דבר"

לחברנו

אברהם פרידמן ולרעיתו

ברכת מזל־טוב

להולדת הנכד

בית „דבר"

מכון הנפט הישראלי

בית הספר למדעי הנפט

מודיע על הרצאתו של מר מ. לנשטיין

Ministerialdirector at the Kanzlers Office (Bonn)

על הנושא:

בעיות נוכחיות של מדיניות מייבאות אנרגיה

ההרצאה תתקיים היום, יום חמישי, 11.4.74 בשעה 3 אחה"צ, בבית מכון הנפט, רח' האוניברסיטה 26, רמת־אביב תל־אביב.

מעתה
2 x רבע מיליון ל"י
הפרס הראשון
והגרלת ספחים
לרוכשים כרטיסי
פיס עם ספח
בתכנית הנוספת
של מפעל הפיס

בפיס ברירה

מחיר כרטיס רגיל -4 ל"י
מחיר כרטיס עם ספח -6 ל"י

מעתה
2 x רבע מיליון ל"י
הפרס הראשון
והגרלת ספחים
לרוכשים כרטיסי
פיס עם ספח
בתכנית הנוספת
של מפעל הפיס

בפיס ברירה

מחיר כרטיס רגיל -4 ל"י
מחיר כרטיס עם ספח -6 ל"י

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של

הגב' רבקה פופקו ז"ל

לאחר מחלה ממושכת

הלויה התקיימה ביום ג', ב' דחה"מ פ"ס, 9.4.74

המתאבלים

קרית־חיים — אחיה — משה בן־יוסף וב"ב

ביחד עם המשפחה

אנו אבלים

על פטירתו של

השל פרומקין ז"ל

בנק הפועלים בע"מ

המועצה המקומית עתלית

חבריה ועובדיה

מתאבלים על נפילת גיבורי מלחמת יום הכיפורים

ומשתתפים בצער משפחות

בני עתלית שנפלו

סוסן שלמה הי"ד

קלר יעקב הי"ד

אהרון גרינברג

ראש המועצה

לשרה וצבי סירוטה

משתתפת באבל המשפחה

במות האב

נתן סירוטה ז"ל

אסתר אם־טל

הברירה שלפנינו

הדעתה של גולדה מאיר, כי היא מתפטרת מראשות הממשלה מנם לא נמסרה עדיין בצינורות הפורמאליים המוגדרים ב־ק. אולם אין ספק כי הודעה זו היא סופית וכי ראש הממשלה ינה רואה לעצמה עוד אפשרות לכהן בתפקידה.

אם כי ג. מאיר זכתה אך לפני חדשים מועטים להבעת מון משכנעת מלידי הבוחר — בשיעור קולות, שבשיטת חירות אזורית היה מקנה למפלגתה רוב מכריע — ואף י ברור, שגם עכשיו היא נהנית מתמיכת הרוב הגדול של פלגתה. לא יהיה זה מעשי להכביד עליה ולהטריד אותה מאמצי שידול ושכנוע, כי ההחזר בה; כל מי ששמע את ההר פה. התרשם שההחלטה לפרוש לא תשתנה.

עדיין אין זו השעה לנסות ולהעריך את תרומתה החשובה ורצופה לכל תחומי העשייה בישראל — כולל תרומת מנהי יתה במלחמת יום הכיפורים, אשר צוינה גם בדו"ח ועדת אג־נט בוזמנה ביומה הראשון של מלחמה זו. השאלה הבוערת זה היא פשוטה וחדה: וכה עכשיו?

מבחינה קונסטיטוציונית קיימות שתי אפשרויות. האחת יא הקמתה של ממשלה חדשה, אם יעלה הדבר בידי אחד חברי הכנסת. האפשרות האחרת היא: קיום בחירות חדשות. במקרה זה תמשיך הממשלה היוצאת לכהן כממשלת־מעבר ד למועד־הקלפי.

לדעתנו קיום בחירות חדשות צריך להיות המוצא האחד זו, שיש לפנות אליו רק במקרה ששום מועמד לא יצליח הרכיב ממשלה שהזכה באמון של רוב הבית. שכן הבחירות זה יוכלו לתרום מעט מאד: הן יצטרכו להתנהל עדיין לפי שיטה הישנה, וממילא לא יוכלו לחולל שינויים מפליגים, שעה שגם מחירן הכלכלי וגם מחירן הציבורי הם גבוהים אוד. מלבד זאת אין זה רצוי, כי בתנאים שבהם נתונה עתה המדינה תכהן ממשלת־מעבר במשך זמן רב — עד לבחירות עבור בהכרח פרק־זמן נכבד, שבו יתייצבו לפני הממשלה הכרעות מרחיקות־לכת הן בתחום המדיני־בטחוני הן בתחום הכלכלי.

יש לנקוט דרך זו רק אם אין ברירה סבירה, דהיינו אם אי אפשר להקים ממשלה סדירה, שתישען על רוב פרלמנטרי אות, אנו מאמינים, כי אפשרות זו אכן קיימת וכי יש במפל־ה העבודה מספר אישים, שכל אחד בהם מסוגל לא רק למלא את ההפקיד כראוי אלא גם לקיים את התנאי המוקדם לכך — הוא ללכד את השורות בתוך המפלגה ובתוך הקואליציה בלי יותר על עקרונות.

לקו־פעולה כזה צריך להקדיש בימים הקרובים את כל מאמצות המחשבה והמרץ.

יתורו של מאליק

לא מרצון ויתר נציג ברה"מ במועצת־הבטחון על ה"תוספת" שלו, שלפיה תחויב ישראל להחזיר כניסה לשטחה גם לאותן יהודיות של כוח אר"ם, שמדינותיהן ניתקו יחסיהן עמה. ישר־אל קבעה מראש, שתקיים זכותה הריבונית בעניין זה, וארה"ב תמכה בה תוך איום להטיל ואטו. לכן נאלץ יעקב מאליק להי־סיר דרישתו ולהסתפק בנוסח האומר, כי "מזכיר אר"ם נושא ונותן עתה בבעיות המתעוררות לגבי כוח־החירום".

להצבעה במועצה, שהאריכה את מנדט־כוח־החירום בחצי שנה, נתלה מתוח בעניינות. העיקרית שבהן היתה הימנעותן של ישראל ומצרים לתפוס מקומותיהן ליד שולחן הוועצה. וזאת על־פי "הסכם ג'נטלמני" ביניהן ששיקף שביעות־רצון מאופן פעולתו של כוח אר"ם. יותר מאחר ניתן אישור מפי שי לשביעות־רצון זו על־ידי הודעת אר"ם, כי המצרים סילקו את התותחים העודפים מאזור־הדילול, פרט לסוללות ארוכות־הטווח שבפורט־סעיד ופורט־פואד המכוונות, לפי טענת קאהיר, לעבר הים ולא לעבר כוחות צה"ל.

בעוד שלא היתה משמעות להימנעות הנציג העיראקי, ש־ישב ראש בישיבה, היתה משמעות ברורה להימנעות הנציג הסיני. דרישת מאליק נוסחה בעיקרה להסיר "אפליה ישרא־לית" כן היחידה הפולנית. הנציג פקין הפגין בשתיקתו את התנגדותו לחיזוק תפקידה של מדינה מגוש הסובייטי בכוח אר"ם. המצב שנכבד אילץ את מאליק, לבסוף, להודות בהצי־פה ב"אופי החיובי" של הסכם־ההפרדה בין ישראל ומצרים שהושג בתיווך אמריקאי בלעדי. כוונתו השקופה לבלום המ־שך התיווך הזה לגבי סוריה ולהעתיק את כל המהלכים הבאים לוועידת ז'נווה שבשיתוף סובייטי, לא זכתה לתמיכה במוע־צה, והוא הוכרח להסתפק בהצהרה, כי "רק בז'נווה יימצא הסדר יסודי, שיכלול נסיגת כוחות־הכיבוש הישראליים מכל השטחים והחזרת זכויות העם הפלשתינאי".

הדבר היחיד שהשיג כנראה מאליק מאחורי הקלעים היה מינוי בריגדיר ארסקין מגאנה, שגם היא ניתקה יחסיה עם ישראל, לראש המטה של כוח־החירום, וישראל תצטרך לשקול אם להתיר פעולתו בשטחה.

קרטל נגד עשירי העולם

יש להניח, כי הכנס המיוחד של עצרת אר"ם שנועד לדון במצבן של המדינות העניות החריף את הניגודים בין הארצות המתפתחות לבין המפותחות. הנסיון הוכיח, כי אר"ם הוא במה להתנצחות לשמה ולא־לפתרון בעיות בוערות. ספק אם בכנס שנפתח השבוע יהיו פני הדברים שונים.

אין זה מן הנמנע, כי דווקא החרפת ניגודים אלה היתה מטרת יוזמי המושב המיוחד, ובראשם נשיא אלג'יריה. במדי־נות המתפתחות נוצר משקע מר כלפי הארצות המפיקות נפט, אשר הגידול העצום בהכנסותיהן בא גם על חשבון המדינות המתפתחות. מפיקי הנפט, והערבים בראשם, מת־כוונים להסיר מעל עצמם טרוניות זו ולהטותה כלפי המערב. בכך הם זוכים לתמיכת הגוש הקומוניסטי ולאהדתו.

הנושא שבמסגרתו נערך הוויכוח הוא מחיר חמרי־הגלם שהארצות המתפתחות הן ספקיהם הראשיים. מאז סיום מלחמת קוריאה קיימת מגמה של ירידה ברורה במחיר חמרי הגלם ובמזונות ראשוניים. לעומת עליה מתמדת במחיר מוצרים מוגמרים. תנודות אלה הגדילו את הפער בין כלכלי העולם השבע לשני השלישים הרעבים. בשנתיים האחרונות חל מפנה ומחירי מוצרים ראשוניים הרקיעו שחקים. מובן כזה דחף להתייקרות חוזרת של מוצרים מוגמרים ויחד עם התייקרות הדלק עשויות המדינות המתפתחות למצוא עצמן דלות מאשר בעבר. זה אמור במיוחד לגבי מדינות כמו הודו, שהן דלות בחמרי גלם בכלל.

המדינות המתפתחות שואפות עתה להקים קרטל בדומה לאופ"ק — ארגון המדינות המייצאות נפט. ההצלחה של מפיקי הנפט קוסמת להן, אך ספק אם הן יצליחו. הקמת קרטל (ים) שיקיף (ו) עשרות מדינות המייצרות מיגוון רחב — ולא אחד — של מוצרים הוא דבר ארגוני וכלכלי מסובך. עוד יותר קשה להסכים על כך במסגרת רחבה כמו אר"ם; יש להניח איפוא שהמושב המיוחד יהיה בעל אופי פוליטי יותר מאשר צביון־כלכלי.

ההודעה הצפויה שהיתה הפתעה

תיפתח פעילות לחידוש ההנהגה ולהקמת ממשלה

מאת דניאל בלוך

התפטרותה של ראש הממשלה גולדה מאיר היתה כמעט־צפויה ובכל זאת הפתיעה; ונראה כי היה זה המוצא היחיד נוכח המשבר החמור אליו נקלעה מפלגת־העבודה. מבחינת המעמד הציבורי היה ערב־ההתפטרות גבוה יו־תר עבור גולדה מאיר מאשר לפ־ני שבועות מספר, כשם שהתפטרותה באה לאחר השבחים הרבים שאמרו בשבחה חברי ועדת־החקי־רה על פעולתה ביום הכיפורים. אני בטוח כי גולדה מאיר היתה מאו־שרת יותר לו פרשה לאחר הסדר מדיני נוסף באזור, עם סוריה או עם מצרים, אך, ניתן לומר, כי פרישתה עתה היא מכובדת. מוקדם להעריך את מקומה של גולדה מאיר בתולדות מדינת ישראל — אך אין ספק כי יהיה זה מקום מפו־אר ורב חשיבות. כשלמונותה הי־שגים חשובים ביותר בכל התחו־מים, אם כי יהיו שיטעינו כי שג־תה כאשר לא עמדה על דעתה ופרשה מתפקידה בעוד מועד, דהיי־נו זמן סביר לפני הבחירות האח־רונות. ההערכה הכללית בכל ה־חוגים במפלגת העבודה היתה את־מול כי פרישתה היא סופית, ואין כל סיכוי במאמץ שכנוע מחודש.

בשיחות פרטיות לא קיבלו רא־שי מפא"י את דבריה של ראש ה־ממשלה על נסיבות התפטרותה, ואת הטענה כי אין לצעדה כל קשר עם שאלת האחריות המיניסטרי־אלית של שר הבטחון משה דיין. אמנם, היה משקל מצטבר לביקו־רת שנמתחה עליה מחוגים שונים בתוך מפלגת העבודה: היא חשה בחוסר הכוחות, שהתבטאה בפרשת חוג "אתגר", בהתכנסויות של "אח־דות העבודה", בהתבטאויותיהם של בן־אהרון, אליאב, עופר ושריד, ו־בדרישות מפורשות להתפטרותה ש־נשמעו מפי ראשי המשמרת הצעי־רה. יש לזכור, כי לא מעט דוב־רים בפגישות האחרונות של מוס־דות המפלגה והסיעה, דיברו על התפטרות הממשלה כולה, גם ל־אחר שהיה ברור כי צעד זה פי־רושו פרישתה הסופית והמוחלטת של גולדה מאיר. אך למרות כל זאת ההערכה בקרב ראשי המפא"י היא כי "הקש ששבר" היה סירו־בו של משה דיין ליטול עליו את־ריות מיניסטריאלית ולפרוש מתפ־קיד שר הבטחון, גם כאשר היה ברור לו כי לרוב המחלם של הנ־הגת מפלגת העבודה אין בו אמון בהמשך מילוי תפקיד זה, וגם כא־שר היה ברור כי ראש הממשלה אינה מתייצבת לימינו, כפי שעש־תה זאת בחודש אוקטובר. ההערכה המוסכמת בחוגי מפא"י היא שאילו התפטר דיין מרצונו — או היה מוכן להחלפת תיק — כי אז ה־הצטברות של גילויי התמיכה לא היתה מביאה, בשלב זה לפחות, להתפטרותה של גולדה מאיר.

התפטרותה עתה מחייבת את ה־הכרעה במפלגת העבודה: האם תו־כל להתקיים כמפלגה מאוחדת או האם אין מנוס מפילוג. מבחינת החוק יכולה הממשלה הנוכחית ל־התקיים כממשלת־מעבר חדשים רבים — עד שיתברר כי לא ניתן להקים ממשלה חדשה, לאחר מכן עד שיתקיימו בחירות חדשות, ו־לאחר הבחירות עד להרכבתה של ממשלה חדשה. אולם ברור, כי לממשלה כזאת לא יהיה כושר הנהגה, לא אמינות, לא תהיה יכולת מוסרית לבצע את השינויים הדרושים במערכת הבטחון, לא יה־יה לה תוקף מדיני לנהל מגעי חוץ ולקדם סיכויי הסדר באזור. משום כך נדרשת מפלגת־העבו־דה, על כל חלקיה וחטיבותיה לחש־בון נפש נוקב, ולעזו לחידוש יסו־די של ההנהגה.

אם כי גולדה מאיר המליצה בפני הלשכה תמיכה על קיום בחי־רות חדשות, ומזכיר המפלגה אה־רון ידלין אף הוא דיבר על מה־לך כזה, הרי בשיחות ראשונות של ראשי מפא"י הוצבע כי יש לנ־סות כל מאמץ כדי למנוע בחי־רות מיידיות, ויש למצוא כל דרך אפשרית כדי להקים ממשלה חד־שה. השאלה היסודית בעניין זה היא אם כל חלקי המפלגה וה־מערך יהיו מוכנים למהלך כזה. הנ־חה היא כי, למעשה, שום גוף רצי־ני במפלגת העבודה, במערך ובקו־אליציה אינו מעוניין ברגע זה ב־קיום בחירות חדשות. לגבי רפ"י, הרי עם התפטרות הממשלה כולה, ניתן לפתוח דף חדש, והרכבת ממ־שלה חדשה, גם אם יש בה חילופי תיקים, אין פירושה הדחת דיין, אלא מהלך פוליטי חדש המתואם לנסיבות החדשות שנוצרו עם פרי־שתה של גולדה מאיר.

השאלה היא, האם ניתן לקבוע מועמד לראשות הממשלה, שיהיה מוסכם על כל חלקי מפלגת ה־עבודה, והאם ניתן להגיע להסכם בין־חטיבתי על איוש התפקידים המרכזיים בממשלה. ברור, כי רק מועמד הנמנה על חטיבת מפא"י יוכל לבוא בחשבון לראשות ה־ממשלה. אמש נראתה המועמדות הסבירה ביותר, זו של פנחס ספיר. ידוע כי בעבר לא שלל משה דיין אפשרות שכזאת. השאלה היא ה־אם דיין ואנשי רפ"י יסכימו כיום למועמדותו של ספיר, והאם יס־כימו לכהן בממשלתו, בשעה ש־ספק אם כל חלקי המפלגה יס־כימו להמשך כהונתו של משה דיין כשר בטחון. אם ניתן להגיע להסדר על תפקיד מרכזי אחר ל־דיין, ייתכן כי זו האפשרות הסבי־רה ביותר, שאפילו יכולה להת־קיים לאורך זמן. מועמדים אפש־ריים אחרים הם חיים צדוק ואבא אבן, שגם הם יכולים לרכז סבי־בם אמון נרחב בקרב כל חלקי מפלגת־העבודה.

בכל מקום, ניתן לומר כי המפ־תח למציאת פתרון למשבר הפו־ליטי החמור ביותר בתולדות המדי־נה הוא כיום בידי שני אנשים: פנחס ספיר ומשה דיין. אם שני אישים אלה יוכלו להגיע להסדר מוסכם, כי אז יהיה פתרון, לפחות זמני, למשבר. אם לא יגיעו להסדר, כי אז לא יהיה מנוס מפילוג, שי־דוד מערכות פוליטי ובחירות חד־שות. אם כי בפוליטיקה הישראלית מסוכן להתנבא, הרי דומה כי כי־שבת אתמול ביקיבה לשכת מפ־לגת העבודה וסיעתה בכנסת, נוכח באירוע החותם תקופה בתולדות תנועת העבודה והמדינה ומתחיל תקופה חדשה, שקשה עוד לדעת כיצד תתגבש.

מי יהיה הרמטכ"ל הבא

הזכרת שמות של אלופים במילואים מטילה דופי במפקדים פעילים

מאת יונה שמשי

התפטרותו של רב־אלוף דוד אל־עזר מתפקיד הרמטכ"ל בעקבות פרסום דו"ח ועדת אגרנט, יצרה שני תקדימים לפחות, שעד כה לא היתה דוגמתם בצה"ל. האחד, מינוי ממלא מקום לרמטכ"ל. בע־בר גם אם כיהן רמטכ"ל פחות משלוש שנים כמקובל, וגם אם הוחלף במפתיע (והיו לפחות שני מקרים כאלה: בתקופת כהונתם של רב־האלופים מרדכי מקלף ו־חיים לסקוב) מייד מונה רמטכ"ל חדש על ידי הממשלה. התקדים ה־שני שנוצר עתה הוא הזכרת שמות של אלופים שפרשו מהשירות ו־נושאים את התואר מיל. כמועמדים למשרה הרמה ביותר בצה"ל.

עקב זאת נוצר עתה מצב חדש גם בתחום הפרסומים בעתונות לג־בי המיועד לתפקיד ראש המטה הכללי. מאז קום המדינה ועד ל־התפטרותו של רב־אלוף דוד אל־עזר לא יכלה העתונות הישראלית, בשל מיגבלות צנזוראליות, לנקוב בשמותיהם של מיועדים לתפקיד. בעבר בא הפרסום תמיד לאחר מעי־שה, שבו של הרמטכ"ל החדש כ־בא להחליף את הפורש. פורסם תמיד בהודעה רשמית לאחר אי־שור הממשלה ובמסגרת פקודת־יום של הרמטכ"לים היוצא והנכנס.

עתה, כשמכהן בתפקיד ממלא־מקום רמטכ"ל (לא רק בפועל אלא גם בתואר) דנה העתונות בשמות ה־מועמדים לתפקיד. בין השמות שהו־עלו גם שמות אלופים במיל. כמו אלוף ישראל טל שרק לפני כמה שבועות פרש מהשירות, ואלוף מאיר זורע, שפרש לפני יותר מעשר שנים.

בצמרת הפיקוד של צה"ל רואים בפרסומים אלה משום סכנה לפגם, אם לנקוט לשון המעטה. קצינים בכירים בצה"ל, ולאו דווקא מאלה ה"מועמדים" לתפקיד הרמטכ"ל, אומרים, כי הזכרת שמות של אלו־פים במילואים כאילו באה לרמוז שבצה"ל עצמו אין מועמד מתאים לתפקיד. והרי הטלת דופי בקבוצה לא מבוטלת של אלופים המשרתים עתה בתפקידים אחראיים במטה ה־כללי של צה"ל. בהם יותר ממועמד מתאים אחד, אומרים אותם קצינים.

אחת הטענות שהועלו כלפי רב־אלוף דוד אלעזר עוד לפני מלחמת יום הכיפורים היתה, כי הוא נהג להחליף בעלי תפקידים בכירים ב־צה"ל בתדירות גדולה מדי. הרוטא־ציה בין בעלי התפקידים הבכירים בצה"ל, בדרגת אלוף־משנה ומעלה, היתה מהירה מדי, טענו. ככל הי־דוע לי לא נבדקה טענה זו בי־סודיות ולא הוכחה אם אמנם היא מבוססת, אף כי ההתרשמות החי־צונית אולי מאשרת אותה. אך בד־בר אחד אין להטיל ספק: הרמטכ"ל אלעזר ראה לו כמשימה לפעול לצ־עירת ההליך של "הזקנות" הצ־בא. בפעם האחרונה הכריז על כך בראיון שנתן להנהגת השידור הצ־באית ולעתון חיילי צה"ל ערב ראש השנה, ימים ספורים לפני פרוץ מלחמת יום הכיפורים. דוד אלעזר אמר באותו ראיון, כי לדעתו יש להביא לכך שגיל בעלי התפקידים הבכירים בצה"ל — מפקדי חטיבות, מפקדי אוגדות ואלופי פיקודים — לא יעלה ואף יירד במידת מה.

יצויין, כי בשנים 1967—1969 היה הגיל הממוצע של החציון של סגל הפיקוד הבכיר בצה"ל 44 שנה. גם כשהוחל דוד אלעזר לכהן כראש המטה הכללי של צה"ל, בראשון בינואר 1972, היה הגיל הממוצע של סגל הפיקוד בצה"ל 44 שנה. בספטמבר 1973, חודש לפ־ני מלחמת יום הכיפורים, היה הגיל הממוצע של סגל הפיקוד 43 שנה. עיון נוסף בנתונים מגלה, כי בינו־אר 1972 היה הגיל הממוצע של אלופי המטכ"ל בצה"ל 43 שנה. ב־ספטמבר 1973 ירד ממוצע זה ל־42 שנה. הגיל הממוצע של החציון של בעלי דרגת תת־אלוף היה בינואר 1972 45 שנה בממוצע וכך היה גם בספטמבר 1973. הגיל הממוצע של בעלי דרגת אלוף עלה מ־45 שנה בינואר 1972 ל־46 שנה בספטמבר 1973.

מכל מקום, הנחת היסוד בתחום זה בצה"ל היתה — וכך נשארה גם לאחר לקחי מלחמת יום הכיפורים — שיש לשלב את צבירת הנסיון בשמירה על גיל צעיר יחסית ב־עמדות מינוי מפקדים לתפקידים בכי־רים בשדה (מפקדי גדודים, מפקדי חטיבות, מפקדי אוגדות ואף מפקדי פיקודים). 40 שנה פלוס או מינוס — זה הגיל הנחשב כמתאים לקצין בדרגת אלוף.

צה"ל, כמעט כיום היווסדו, נשען על שתי קבוצות של קצונה: האחת, שכיעודה למלא תפקידי פיקוד וש־מקדמים אותה בתהירות גדולה יו־תר; השניה, המקצועית־יותר, ש־מקדמים אותה באיטיות כיון שהיא עוסקת בתפקידים הכרוכים בהתמ־חות ובנסיון מקצועיים.

את הקצינים הצעירים, הבולטים בכשרונותיהם, מטפח צה"ל ומנסה לקדמם לדרגות הבכירות דרך שר־שרת ארוכה של תפקידי שדה מגוו־נים. מסלול הקידום שלהם מהיר יותר, בין היתר כדי שיישמר הבדל גילים סביר בין מפקד לפ־קודיו וכדי שיוכל המפקד לשמור

(המשך בעמוד 11)

עכשיו 1000 ל"י מענק חינם בתכנית 'מטמון 4000+'

מה-1.4.74 תוכל להפקיד עד 10,000 ל"י וליהנות ממענק מידי של 1000 ל"י.
גם אם כבר הפקדת בעבר סכום כלשהוא אתה רשאי להוסיף ולהפקיד את מלוא 10,000 הל"י. אם הפקדת לפני ה-31.12.73 שמורה לך זכות נוספת להפקיד סכום זהה לסכום שהפקדת.
פרטים בכל סניפי בנק הפועלים ובנק יפת.

10% מסכום ההפקדה - מענק חינם
אפשרות הפקדה בתשלומים חודשיים
הקרן והמענק נושאים ריבית וצמודים למדד

1000

בנק הפועלים בע"מ
המהפכה השקטה.

ציאל דמוקרטים במשבר:

להימנע ממאבקים ין־סיעתיים חריפים"

מאת שלמה שפיר

כי מפלגות סוציאליסטיות אירופיות באירופה לא נתבסו ותה בירידה אדמה כגון כלי־יום הכיפורים, מתלבטות לא ות מהן בקשיים פנימיים וב־מות בין אגפיהן היריבים, ו־אות מסכן הדבר את סיכוייהן זאר בשלטון. גם המפלגה ה־אל־דמוקראטית המערב־גרמנית הגדולה בין מפלגות האינ־צה"ל ביבשת, נקלעה בחד־ והאחרונים למצב פנימי קשה ירידה הפופולאריות של ה־לר וילי בראנדט, שרק לפני חדש זכה לנצחון מרשים ב־ות הכלליות לבית־הנבחרים ב־ נוכח הציבה בין היהוס ה־ולים המארקסיסטים לבין אג־ הנטיה הפרגמאטים יותר, בר־ הולוקי־הרעה בצמרת בבון ו־ ביבה לבין הדרג הנבוך יו־ שלא לדבר כלל על כתיחות יכות בשיעור המפלגה הא־ ם הפקעופים. כתוצאה מכך נחלה המפלגה כשלונות גד־ בבחירות מחוזיות ומוניציפ־ ית, וסוקרי דעת־הקהל מב־ים על התפכחות הדמוקרא־ם־הנבחרים מאז 1969 באי־...

אם יש דמיון כלשהו בבכבר את הסוציאלדמוקראטים ה־ ואת מפלגת העבודה ו־ מפלגה הגרמנית ל־ לנו עצות כלשהן? אומר קושניק, ראש ממשלת ברמן...

...נים האחרונות פרשו מרבית ה־עסקנים שמקורם בתקופה שלפני הרייך השלישי. ויש התחדשות מתמדת של הצמרת במוסדות פד־דראליים, בפרובינציות, בבונדס־טאג ובבתי־הנבחרים המחוזיים. וילי בראנדט עצמו מכהן כיו"ר המפלגה כאב כוחו של אריך או־לנהואר לפני עשור, אך אין מ־ערערים על כך". אשר לבחירות הפנימיות לוועידת המפלגה נב־חר בדרך כלל נציג על כל 20 —50 חבר. אלא שבאחרונה נת־ערער בהרבה סניפים המאזן, הו־איל והצעירים הסטודנטים והאק־דמאים, המרבים להתווכח עד ל־שעה מאוחרת, נשארים לא אחת הרוב, לאחר שהחברים הפועלים והפקידים הלכו ליהון, וכך גם משתנה ההרכב הסוציולוגי של נציגות המפלגה בוועידותיה. לדב־רי קושניק, תיאסר בקרוב ערי־כת בחירה פנימיות אחרי שעה עשר בערב, "אך יהיו מקרים ב־שנצטרך לגייס גם את החברים המבוגרים והשלמים לא ללכת ה־ביתה. דרוש איזון בין הפרקט־קה לתיאוריה".

כהן להצה קושניק הסיבות ה־עיקרית לירידת המפלגה בבחי־רות בהמבורג, ברייגלנד־פאלץ ובשלזוויג־הולשטיין? "על הבו־חרים הקבועים שלנו השפיע ה־מצב הכלכלי. אמנם, נפגענו מן האינפלאציה פחות מארצות אח־רות באירופה, אך לא כל אחד עושה השוואות כאלו. יתר על כן, ההתפתחות הכלכלית האחרו־נה אף פגעה בצפיית השכירים לעליה נוספת של רמת החיים. ואשר לבוחרים החדשים שנת־וספו אלינו מקרב בעלי המקצו־עות החופשיים והפקידים, נראה כי לפחות חלק מהם נבהל מכיס־מאות היוזוס, אם כי למען האמת רבים בהם שמרו אמונים לקאו־ליציה ועברו מהספ"ד לפד"פ, ה־מפלגה הליברלית השותפת לממ־שלת בראנדט. כמצב הדברים ש־הקשיים הפנימיים בצמרת הסוצ־יאל־דמוקרטית תרמו אף הם את חלקם, כגון הסכסוך בין בראנדט לראש הסיעה הפרלמנטארית הר־ברט ואהנר, הוויכוח הכליוויאריות מצד השרים מסויימים בקאבינט עם קאנצלר. סבורני כי יש אצ־לנו יותר מדי אנשים הרוצים להתבלט, והמצב כי בציה זו א־גה מיוחדת לרפובליקה הפדראלית בלבד".

כיצד משפיעים על מצב המפ־לגה רפל סיכויה בין הבוחרים היוזוס, הסוציאליסטים הצעירים שיצאו להם מוניטין בדבקותם ה־תיאורטית ובהצהר על הרפורמות של תכנית גודסברג? אומר קושניק, הנמנה עם האגף השמא־לי במפלגה: "מרבית היוזוס הם סוציאלדמוקראטים טובים, חלקם אנטי־קאפיטליסטים מובהקים ומי־עוטם אנשי "סטמוקאפ", המזוהים מבחינה אידיאולוגית (אך לא אר־גונית) עם המפלגה הקומוניסטית ועם מזרח־גרמניה. מאנשי סטא־מוקאפ נצטרך להיפטר, לא יהיה מנוס מכך". כידוע, דוגלים היו־זוס באיסטרטגיה הכפולה של פעי־לות בתוך המפלגה ובקרב ההמו־נים, וקרה שהם מגייסים את ההמו־נים גם נגד המפלגה. הם גם נוטים לשכוח כי אפשר להגשים תכניות פוליטיות רק עם רוב ב־פרלמנט. גם לצעירים האקדמאים שהשתלטו באחרונה על אי אלה סניפים עירוניים גדולים, אין הבנה ההבנה הדרושה לבעיות הכלכלה ויש התנגשויות בינם לבין הפו־עלים וחברי האיגודים המקצו־עיים. "בבחירות האחרונות שי־למנו את המחיר על כך, ועלינו ללכד את השורות ולהסב יחד לי־דון באיסטרטגיה חדשה".

(המשך בעמוד 11)

קריאות־ביניים

"פוסט־סקריפטום"

מאת חיים איזק

פניהם של הורי מאמן ה־התאבקות משה ויינברג, אחד הספורטאים הישראליים שנר־צחו באולימפיאדה מינכן, אל־שר החינוך וההתרבות בשאלה, מדוע לא תובע עתה מאחרים את עלבון האחריות המיניסטרי־אלית, לאחר שלא התפטר הוא עצמו אחרי כשלונו בהגנה על חיי הישראלים שיצאו בשלי־חות באחריותו — נראית אבסורדית. וכי יכול שר להי־ות אחראי לכל מגעה ולכל מהלך של כל אחד ואחד מן הכפופים לו בתחום משרדו? הרי אם יוצא עקרון זה עד־ במלואו, יהא כל ממשל תקין נידון לשיתוק. הברה היא, ש־ברבים בימים אלה לבשף כל כך בנושא־התקבה של "האחר־יות המיניסטריאלית". עד ש־הצליכוס בה במקרה של הר־רי משה ויינברג ז"ל מאבד לאירגבך כאופיו האבסורדי: אם עד הדיבוך באשת אחראי היה למיכור המשלחות לאולימ־פיאדה, כלום לא היה צריך להודות גם על נקיטת כל אמ־צעי סביר כדי להגן על חייה בפני התנקשות, שסכנתה היתה קיימת בלי ספק? העובדה ש־באותו אסון נהרגו "רק" אחד־עשר ישראלים ולא יותר הרי לא היתה אלא מקרה של מזל, שאיש אינו יכול להשתבח בו.

אחרי פרשת הרצח ההוא אמנם לא הוקמה ועדת חקירה (כמדומני שהרעיון הועלה אז, אך לא בוצע), אבל בישראל בדרך־כלל הידועה של ש' אינו מסגה הרבה: הודיעה לקיום "האחריות המיניסטריאלית" נש־מעה גם לפני פרסום הדין־וחשבון של ועדת אגרנט, ולא רק מפי מוטי אשכנזי ותומכיו. הנה זכר אמנם כתבה במאמריה ב־"דבר" אחרי פרסום הדו"ח, כי רק ממצאיו חייבו אותה בדי־עתה, שדיין צריך ללכת. אך אנשי־ציבור, חברי כנסת ועי־תונאים רבים הגדירו את עמ־דתם בשאלה זו לפחות במלחמת יום כיפור — אולי אפו לאמר, כי היו מהם ש־יחכו אל שר הבטחון היה הבוח ועומד אף לפני יום כיפור — והם לא ראו צורך כלל להמתין למסקנותיה של ועדת חקירה. זו היתה צריכה, לדידם, רק לתת אישור וחו־תמת לקו שהיה מוחלט ונח־רץ עמהם לכתחילה.

משל למה הדבר דומה: ל־מתנגדים־מכבר לדרכו של אבא אבן במדיניות־החוץ, ה־נאחזים עתה בניתוק שניתקו מדינות אפריקה את היחסים עם ישראל כדי להרשיעו ב־"מחדל" מביש.

"אחריות מיניסטריאלית" היא אולי כלל פרלמנטרי גדול. אך מן הדין שייקבעו נהלים ברורים שיחילו אותו על כל חבר בממשלה, ותהא השתיי־כותו המפלגתית או החטיבתית אשר תהיה. לא ייפלא, אם החלתו הסלקטיבית, כפי שנו־הגים אותה בישראל בחודשים של היום, נראית בעיני־אחדים כתכסיס במאבק פוליטי־יותר מכיצוי עקרון דמוקראטי לשמו.

הערה זו יכולה להיות "פוסט־סקריפטום" גם לאחר שילך משה דיין.

ص15 من الاصل

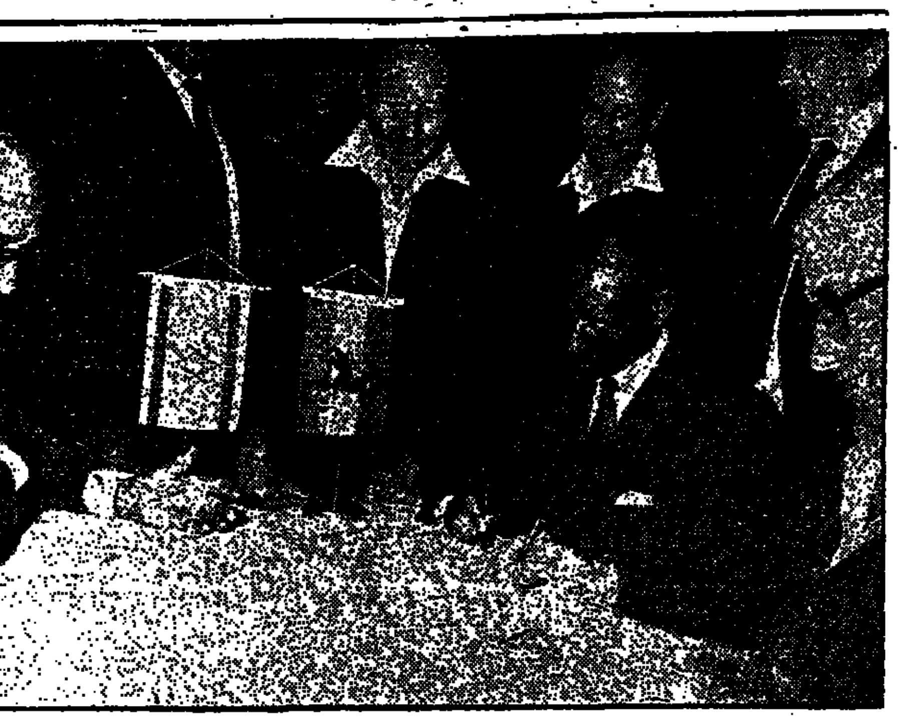
חתימת חוזה בין ישראל ואתיופיה לביצוע עבודות פיתוח

גידול כותנה על הר געש

מומחים, ישראליים מוסיפים לפעול באתיופיה

מאת יוסף מיכלסקי

האם אפשר לגדל כותנה על הר־געש? שואלים, חצי בצחוק, חצי ברצינות מומחים ישראלים באתיופיה, על רקע המאורעות הפוליטיים המזעזעים אותה.

אכן, על אף ניתוק היחסים הדיפלומטיים פועלים גורמים ישראליים באתיופיה, לפי הדרישות המפורשות של ממשלת אדיס־אבבה. בין האתיופים רבו שהמשיך שיתוף־הפעולה עם החברה „ייעוץ ופיתוח" בחווה חקלאית „אבדירי" שבעמק אוואש, 250 ק"מ מזרחית לבירת המדינה.

החווה משתרעת על שטח של 20,000 דונאם וגובלת במדבר הדנאקילי שהתפרסם באחרונה בגלל מכת הרעב שפקדה את אוכלוסייתו, מכה שהאתיופים לא ידעו כמותה זה עשרות שנים.

האתיופים הקימו בזמנו את החווה בעצמם עם סיוע זר מסויים, אולם המפעל לא נשא רווחים. בשנת 1969 נחתם החוזה הראשון על הקמת החווה בין „ייעוץ ופיתוח" ל„חברה הפיתוח הממשלתית האתיופית". החווה עוקבת, התרחבה והיוותה מודל לפיתוח. בעקבות ההצלחה שבדו לייסד חווה נוספת, אולם גורמים ישראלים נרתעו מפרויקט זה, גם מפני שהוא דרש שינויים פוליטיים באתיופיה.

כאשר נותקו היחסים בין שתי המדינות ספרו הישראלים את הנכסים בחווה והתכוננו לעזוב. אך כאן הפתיעו אותם שלטונות אתיופיה. סיפר על כך המנהל הישראלי של המפעל בני לוקס מחולון, המחלק את זמנו בין אתיופיה לישראל.

„יצאתי לאתיופיה דרך דרום־אפריקה, אנגליה ואירופה בימי מלחמת אוקטובר. הגעתי לחווה ב־15 באוקטובר. הודיעו לי להחזיק שלושה מומחים ישראלים שנאלצו לשוב לארץ בשיא עונת הקציר והכותנה באבדיר. כעבור יומיים התברר לי שהאתיופים עומדים על המשך השותפות, וכי בהסתמך על החוזה תוקפו יפוג רק בעוד שלוש שנים. אילו עזבנו היו האתיופים רואים בכך הפרת חוזה".

בגלל התנאים המדיניים החדשים ביקשו הישראלים ממשרד החוץ האתיופי לאשר בכתב כי המשך עבודתם באתיופיה רצוי, כי שלטונות המדינה הם שביקשו זאת. האתיופים טענו שאין קשר בין ניתוק היחסים הדיפלומטיים ליחסים הכלכליים, אך לבסוף נתן מנהל החברה האתיופית לישראלים מכתב שהסתמך על עמדת משרד החוץ האתיופי, ברוח בקשתם.

בני לוקס אמר שהאתיופים מעוניינים בשיתוף־הפעולה הכלכלי עם הישראלים. פקידים רמי דרג אמרו, בשיחות פרטיות עמם מתביישים בצעד שעשתה ממשלתם. להערכתם אלה אין השפעה על העמדה הרשמית, אולם ייתכן שיהיה לזה משקל בבוא העת.

בחווה מועסקים 300 עובדים קבועים, שכמה מהם השתלמו בישראל. הם התקדמו יפה בכל התחומים, אך ספק אם הם יכולים לנהל את המפעל כבר עתה. ייתכן שהם יגיעו לכך בעוד שנתיים או שלוש שנים. בעונת־הקטיף בספטמבר—ינואר, מעסיקה החווה 3000 פועלים זמניים הבאים אליה ברגל ממרחק של קילומטרים. חלק מהם מתגוררים במקום, ויש לארגן להם תברואה, מזון ובריאות. „זה מבצע כשלעצמו", זה המון הנכנס לא פעם, ויש לנהוג בו בזהירות ובתקיפות. ויש גם בעיות מקצועיות, כמו הגדלת היבול לדונאם או השבחת הקרקע", אומר לוקס.

בעונה האחרונה אספו בחווה יבול של 300 ק"ג כותנה לדונאם בממוצע; זה שיא בתולדות אתיופיה. הרווחים הצפויים השנה הם שלושה מיליון דולארים אתיופיים — 1.6 מיליון דולארים אמריקאיים.

לפי החוזה זכאים הישראלים ל־50 אחוז מהרווח ומותר להם להוציא את רווחיהם מאתיופיה. אולם נראה להם שיהיה קשה להוציא את הכסף מאתיופיה, בגלל המצב במדינה זו. נוסף לכך מתייחסים האתיופים — כבכל הארצות המתפתחות — בהתחייבות לכל הזרים המומצאים בארצם. הם כותבים שהזרים הוזמנו לפעול, ושהזיהוי אתם הביא ברכה לשני הצדדים.

הישראלים מבינים את התופעה הזאת, ובהתאם הציעו כי חלק מהרווחים יושקעו בשיפור תנאי העובדים. „אנו מחזיקים תחנת מרפאה באבדיר על־חשבון המפעל; נציע להקים בחווה בית־ספר לילדי העובדים הקבועים ולקדוח שלוש בארות למי־שתיה. הפועלים שותים כיום מים מתעלות השקיה, והיו מקרים של מחלות", אומר לוקס. הוא מקווה שהאתיופים יסכימו להצעות אלה, מאחר שהם פתוחים להצעות קונסטרוקטיביות.

הצעדים הפוליטיים באתיופיה היו צפויים, אולם כמה תופעות הפתיעו את הישראלים, ובעיקר הפתיעה אותם קיצוניותם של הארגונים המקצועיים. שההסתדרות בישראל סייעה בזמנו להתארגנותם, ובייחוד להתארגנותו של איגוד עובדי החקלאות. החווה אבדיר בבחינת המפעל הראשון שאיגוד זה פעל בו ונעקר במבוקו. בימי התסיסה תבעו האיגודים המקצועיים להלאים את המפעלים הנמצאים בידי זרים, אם כי גופים אחרים דרשו רפורמה מתונה יותר.

בתסיסה לא היה ביטוי ממשי בחווה ובמפעלים השכנים. אחד מהם מפעל ענקי הולנדי, והיחסים בין הישראלים והעובדים האתיופים נשארו לבביים. אולם הנהלת „ייעוץ ופיתוח" השאירה בידי העובדים הישראלים את הזכות להחליט אם להישאר באתיופיה או לחזור לארץ. הישראלים באבדיר, ארבע משפחות עם חמישה ילדים, החליטו להמשיך לעבוד בחווה ולא פינו ממנה גם את הנשים והילדים.

בני לוקס מציין שאין באתיופיה שינאת זרים; ההוכחה לכך היא נוכחותם של אלפי איטלקים, ביניהם מתיישבים שהגיעו אליה בעקבות כיבושה בידי צבאות מוסוליני. נוכחות הישראלים בחווה ובהנהלת מפעלים אחרים מונעת את כניסתם של גורמים לא אתיופים במקומם. ובבוא העת היא תתרום לשיקום היחסים המדיניים בין אתיופיה לישראל.

התקציב האלטרנטיבי של „ליכוד"

האופוזיציה תומכת במס ערך מוסף ובפיחות

מאת דוד ליפקין

חידוש מעניין חידשה השבת סיעת הליכוד בכנסת. היא הטילה על ועדה מיוחדת, בראשותו של ח"כ ד"ר יוחנן בדר, לגבש מסגרת אלטרנטיבית לתקציב המדינה. בוועדה זו ישבו נציגי הליכוד בוועדות הכלכליות של הכנסת והם פעלו בשיתוף עם צוות כלכלנים, שבראשו עמד הכלכלן יגאל כהן. הכוונה היתה שחברי הליכוד בכנסת, במקום שיסתפקו בביקורת על סעיפים שונים בתקציב שהגישה הממשלה, יציגו מיסמך אלטרנטיבי. כלומר, לא יסתפקו רק בהשמעת ביקורת, אלא יציגו לממשלה הצעות מעשיות בתחום המדיניות הכלכלית.

התקציב האלטרנטיבי שהוגש עורר ויכוחים והתנצחויות בסיעת הליכוד בטרם נמסר לפירסום. אין פלא שבסיעת הליכוד לא היו מאושרים ביותר מהתקציב שהוכן על ידי צוות מבוסס על אנשי משק וכלכלנים. התברר שהפער בין שני התקציבים הוא קטן למדי, ושאין לליכוד הצעות מהפכניות או פתרונות שונים לחלק בבעיותיה היסודיות של כלכלת המדינה. למעשה סומך הליכוד את ידיו על הנהגת מס ערך מוסף ועל ביצוע פיחות. יתר על כן, לאנשי האוצר יהיה נוח ביותר להביא ציטוטים מהצעת התקציב האלטרנטיבי אם יתקיימו דיונים על מס זה או אחר ולדוברי הליכוד לא יהיה קל להשמיע דברי ביקורת ולערער על צעד פיסקאלי זה או אחר.

פער של 3%

הצעת התקציב האלטרנטיבי של הליכוד מסתכמת ב־34.89 מיליארד ל"י, לעומת כ־35.91 מיליארד ל"י שהציעה הממשלה. יוצא אפוא, כי ההבדל בין התקציב של הליכוד לבין התקציב של הממשלה הוא פחות כמיליארד ל"י. הפער בין שני התקציבים מגיע לכ־3 אחוזים. הליכוד אינו מציע כל שינוי בתקציב הבטחון, המסתכם ב־14.7 מיליארד ל"י, בנימוק שהממשלה לא הגישה את פירוט התקציב הזה. יחד עם זאת מציעים כלכלני הליכוד, שוועדה של הכנסת תבדוק את תקציב הבטחון, תבדוק אם הוא מבטא את הדרך היעילה להשגת היעדים המוצבים בתקציב, במסגרת יעדים מוסכמים לגבי הבטחון הלאומי. הם מציינים, כי הכרחי לבחון גם אפשרויות לחסכון במערכת הבטחון.

בין הדרכים לצמצום ההוצאות מציע הליכוד לצמצם את משרדי הממשלה ל־12—14 בלבד ולהפוך כמה אגפים לחברות ציבוריות (שירותי הטלפונים, למשל); כן הוא מציע, שהממשלה עצמה לא תבצע פעולות העבודות הציבוריות ולבצען בפירמות בסקטור הפרטי (למשל, העברת עבודות הסלילה של מע"ץ לידי קבלנים). חסכון יושג לדעתו גם על־ידי ריכוז משרדי הממשלה בירושלים. בדרכים אלה, סבור הליכוד, אפשר להגיע לחסכון של כ־100 מיליון ל"י בשנת התקציב הקרובה ולהעביר כ־4,000 עובדים מהסקטור הציבורי לפרטי. כן אפשר לדעתו לצמצם את קניות משרדי הממשלה ומוסדות אחרים של הסקטור הציבורי בעוד 200 מיליון ל"י. עורכי התקציב האלטרנטיבי מציינים דגם של מבנה משרדים, שאם כי אינם מתלהבים ממנו הם מציינים שיש לבחון מערכים אלטרנטיביים.

הגדלת הפרמיות וגם פיחות

עורכי התקציב האלטרנטיבי תוקפים את בעיית הפער ההולך וגדל במאזן התשלומים. הם מהרהרים מפני אפשרות של משבר בעקבות ירידה תלולה של רזרבות המטבע הזר. דורשים להעמיד את הקצאת המקורות להגדלת היצוא בדרגת חשיבות ראשונה לאחר צרכי הבטחון. „התרופה" שמציעים כלכלני „הליכוד" היא — להגדיל במידה ניכרת את פרמיות היצוא, כדי להעמיד את השער האפקטיבי ליצוא על 6.5 ל"י לדולר, ולעומת זאת להעלות בשיעור קטן יותר את השער האפקטיבי ליבוא. עורכי התקציב האלטרנטיבי סבורים, כי הגדלת הפרמיות ליצוא תביא לכך שיתרות המטבע הזר יצטמצמו בסוף השנה לכמיליארד דולר, בעוד שעל־פי התקציב הלאומי הן יצטמצמו לכ־850 מיליון דולאר. למעשה מה שמציע כאן הליכוד הוא הנהגת מדיניות של ריבוי שערים לליה, תוך נקיטת מדיניות ברורה של ייקור היבוא.

ייקור היבוא יושג, על־פי הערכה זו, על־ידי הגדלת היטל היבוא בעוד 10.5 אחוזים, כלומר ב־42 אגורות. הדבר יגדיל את הכנסות הממשלה בכמיליארד ל"י. הליכוד מרחיק לכת ומציע להעלות את שער היבוא גם על הוצאות היוצאים לחו"ל ושירותי היבוא לחו"ל. כלומר, ישראלי היוצא לחו"ל יצטרך לשלם כ־6 ל"י בעד כל דולאר שיקבל. הצעה זו של הליכוד היא קיצונית מהמדיניות הנהוגה על־ידי הממשלה. הבניין הוא, שבעת שמטה הכלכלנים דרש להגדיל גם את מס הנסיעות לחו"ל, בניגוד לדרישה של האופוזיציה לבטלו, מצויה בשעתה הסתירה של התקציב האלטרנטיבי הדרישה לבטל מס זה.

נראה שכאן בחרו כלכלני הליכוד ללכת בדרך של „חבה נתוהכמה". מצד אחד אין הליכוד מוותר על דרישתו — הכלולה גם במצעו לבחירות — לבטל את המס הקבוע לנסיעות לחו"ל. אך מצד שני הוא דואג לכך שהישראלים ישלמו זאת בדרך עקיפה: את הדולאר הם ירכשו במחיר יקר יותר מן השער הרשמי, שהוא 4.20 ל"י. ככל הנראה הגיע הליכוד למסקנה שהמדינה אינה יכולה לוותר על הכנסה זו. צעדי ייקור אלה יביאו להקטנת היבוא בכ־60 מיליון דולאר בתוך זמן קצר.

ההצעה מלמדת שלא זו בלבד שהליכוד סומך ידיו על מגמת הממשלה להגדיל את התמיכה ביצוא, אלא הוא אף מרחיק־לכת ומציע לכלול בתקציב המדינה את הסכומים הנוספים ליצוא לשם הגדלה ניכרת של פרמיות היצוא. למעשה נותן הליכוד אישור מראש לביצוע פיחות הלירה, אם תבחר הממשלה ללכת בדרך זו כדי לשפר את מאזן התשלומים.

בעקבות העלאת השער האפקטיבי ליצוא והגדלת כדאיות היצוא, יידרשו השקעות נוספות בענפי היצוא בשיעור כ־500 מיליון ל"י. לעומת זאת מציע הליכוד להקטין את ההשקעות בתשתית ובבנייני ציבור (בבנייני אוניברסיטאות) בכ־300 מיליון ל"י, לגבי ההשקעה בבנייה מציע הליכוד לצמצם את היקף המימון התקציבי בכ־10,000 דירות, שפירושו הקטנת תקציב השיכון בכ־500 מיליון ל"י (זאת בתקופה שבה דורשים גורמי הבנייה להגדיל את התקציבים, כדי לספק צרכי האוכלוסיה).

להנהיג מס ערך מוסף

פרק מיוחד בהצעת התקציב של הליכוד מוקדש למסגרת אלטרנטיבית למדיניות המיסים. עיקריה של הרפורמה שמציעים כלכלני הליכוד: הפחתה ניכרת של שיעורי מס־הכנסה; הטלת מס ערך מוסף בשיעור 5 אחוזים בלבד; לבטל בהדרגה את שיעורי המס המיוחדים לסוגי הכנסה שונים; לבטל מס שבח מקרקעין על דירות יחיד; להנהיג מערכת ניכויים אישיים ושיעורי־מיסים ריאליים. החידוש המעניין בתקציב האלטרנטיבי הוא התביעה להנהיג מס ערך מוסף. אמנם כלכלנים רבים תומכים בהטלת מס זה, אבל יש התלבטויות לגבי בחירת העיתוי המתאים. יש החוששים שהנהגת המס תגרום להתייקרות במשק ולא יהיה קל לפתור את הבעיות הארגוניות כדי להבטיח גבייה יעילה ולהבטיח שכל החייבים במס אכן ישלמו אותו. דווקא ארגונים כלכליים, בהם מהורים הקשורים בליכוד, הדורשים להקפיא הטלת מס זה. עתה באה הצעת הליכוד ותובעת להנהיג מס זה ללא דיחוי.

הליכוד מציע בין היתר לבטל את הפעילות של שוק ההון. לדעתו יש להפעיל קריטריונים אחידים לגבי רמת הסובסידיה (או המס) שהממשלה מוכנה לתת לפעילויות השקעה מסויימות, בהתאם ליעדי השקעה. על־פי גישה זו, לא תהיה כל תלות בין מקור ההון המושקע לבין גודל ההשקעה. כל גוף הרוצה לבצע פרויקט השקעה יוכל לגייס הון על־ידי פניה ל„שוק ההון", מבלי להזדקק בהכרח לגיבוי ניכר מההון הממשלתי. בעלי ההצעה סוברים, כי תנאי גיוס ההון ושיטת קביעת מחירו חייבים להיות זהים לאלה של בעלי פרויקטים בתקציב המדינה ושל גופים הממשכים הון ממקורות אחרים. בקביעת מחיר ההון ללווים הם מבקשים להביא בחשבון את המשמעות של עליית המחירים הצפויה במשק על המחיר הריאלי של ההון. אשר לגופים הצוברים חסכונות, להם יש לתת אפשרות להצמיד את הסכומים העומדים לרשותם לסוגים שונים של יעדי השקעה „מועדפים".

התקציב האלטרנטיבי מלמד עד כמה מסובכת הפעלת התיקון של עורכי תקציב המדינה. בהצעותיו של הליכוד אין הצעות מהפכניות שיביאו לחסכון של מיליארדי לירות. למעשה סובבים כלכלני הליכוד לבנות מחדש את המערכת של שערי חליפין רבים, נושא ששימש בעבר מטרה לחיצי ביקורת. מיסמך זה מצמצם למעשה את טווח הביקורת של הליכוד בדיונים על תקציב המדינה ודובריהם לא יוכלו להתעלם מהצעת התקציב האלטרנטיבי שהניחו על שולחן הכנסת.

עם זאת יש לקדם בברכה את עצם ההחלטה לגבש ולהגיש הצעת תקציב אלטרנטיבי, הכרוך בבדיקה יסודית של המדיניות הכלכלית ושיעור התקציבים של המשרדים. במקום ההסתפקות בהשמעת סיסמאות בלתי מבוססות מעל דוכן הכנסת, יאפשר המסמך הזה דיון ענייני בנושאים השונים של התקציב, כשמול הצעות הממשלה יהיו עתה הצעות מבוססות של האופוזיציה.

עולם ומלואו

אסור להטיף נגד אלכוהול

ראש עיריית בזיירס, צרפת, הוציא באחרונה צו האוסר פרסום תעמולה נגד צריכת משקאות חריפים בכל ההתהמדות בתחום השיפוט העירוני. מאחר שעירו משמשת בירה אזורית ליצרני היין שבמחוז הרו ופרנסתם תלויה כמעט על רוב תושביה — יש לדעת ראש העיר בפרסום נגד האלכוהוליזם נזק לציבור.

משטרת העיר הוסמכה להסיר את הכרזות האנטי־אלכוהוליות, להזהיר את המפרסמים ואף להביא לדין את המפרסמים.

ראש העיר פיאר ברוסה הגיב על פגישה עם יצרני היין, אשר באו לפניו על כרזה אזהרה משטרה מוסדה של משקאות אלכוהוליים שהודבקו על לוחות המודעות בעיר. מחירי היין הנמוכים, שאין בהם קיום הגון לעוסקים בו.

מיסמכי בראדלי לווסט־פוינט

גנראל עומר בראדלי, הגנראל האמריקאי היחיד בעל חמישה כוכבים החי עדיין, זכה בימים אלה לכבוד מיוחד במינו: חנוכת ספריה על שמו באקדמיה הצבאית ווסט־פוינט הנודעת לתהילה.

היתה זו מחווה יוצאת דופן בהולם מצד ראשי המוסד המהולל כלפי הגנראל הישיש, בוגר המחזור של שנת 1915, היחיד מבוגרי ווסט־פוינט שזכה לכבוד זה בעודו בחיים במשך 172 שנות קיומה של האקדמיה הצבאית הזאת.

בדברי תודתו בטקס פתיחתה של הספריה, אשר תשכן את המיסמכים הרבים של גנראל בראדלי בתקופת היותו ראש המטה המשולב של ארה"ב וכן את יומנו וחליפת המכתבים הרבים מאוד במפקדת הארמיה ה־12 של בנות הברית במלחמת העולם השניה, אמר הגנראל: „כל פעם שאני חוזר לווסט־פוינט אני שב אל נעורי, אל עברי ואל הלוהנו. כאיש שעבר כבר את גיל ה־80 אני שמח שבכלל עודי מתהלך בין הבריות. אולם המקום הזה ממלא אותי סיפוק מרגש וביחוד בביקורי".

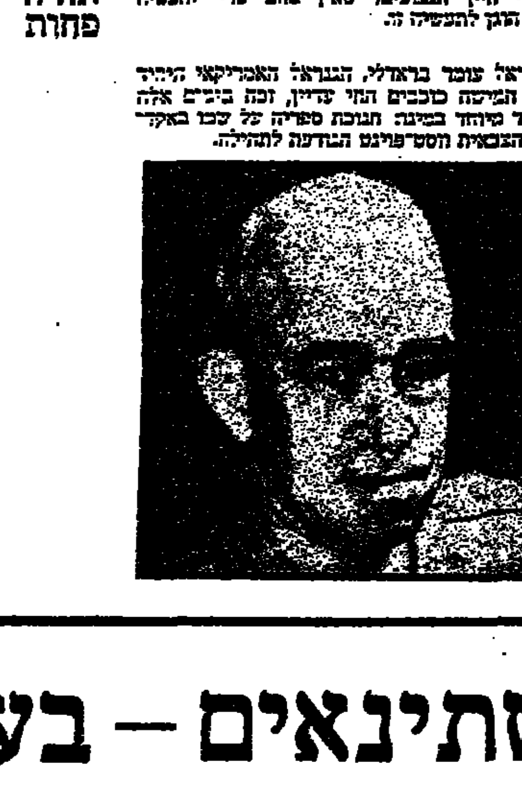

האשה המעשנת תחיה פחות

פער תוחלת החיים בין הגבר והאשה באירופה פוחת והולך — קובע ארגון הבריאות העולמי שבדק בנדון. לדברי הסטטיסטיקאים, נובע הפער מהעישון הגובר הרווח בקרב הנשים וכן בשל המאמץ הכרוך בעבודה מחוץ לבית נוסף לתפקידים כמו עקרות־בית וגידול ילדים.

נטיה זו ניכרת במיוחד בקבוצת הגילים 45—54. בהולנד, למשל, תוחלת החיים של גבר בגיל 45 הגיעה ל־29.1 שנה ושל האשה — 34 שנה. דהיינו פער של 4.9 שנים לטובת האשה. אולם בגיל 54 יכול הגבר לצפות לעוד 20.6 שנות חיים והאשה ל־25 שנה חיים — כלומר, פער של 4.4 שנים לטובת האשה.

באנגליה, כולל בהוו ויילס, תוחלת החיים של הגבר בן 45 מגיעה ל־27.3 שנה ושל האשה — 32.8 שנה. בגיל 54 יכול הגבר לצפות לעוד 18.9 שנות חיים ואילו האשה ל־24.1 שנות חיים נוספות — כלומר, הפער לטובת האשה לעומת הגבר הוא 5.5 לעומת 5.3.

לדעת ד"ר ברנארד בוימן מאוניברסיטת לונדון, הקטנת הפער בתוחלת החיים בין הגבר והאשה באירופה איננה נובעת משיפור תנאי חייו של הגבר, אלא בשל יצר העישון המוגבר שהשתלט על האשה מאז מלחמת העולם השניה וכן בשל ריבוי מספרן של הנשים שנקלטו בשוק העבודה והמאמץ הקשור במילוי תפקידי אם ועקרת־בית נוסף לעבודה בתעשיה, בפקידות ובכל עיסוק אחר מחוץ לבית.

בנתיבי ביקורת

יומן ועדת הביקורת המרכזית

הוועדה לערעורים בענייני זכויות זכויות הפנסיה דנה בתביעתה של מועצת פועלי נהריה (על־פי ייפוי־כוח לבינה), בשם ל. ב. אלמנת ל. ב. ז"ל, לאשר לה פנסיית שאירים. והרי פרשת הענין, כפי שהובאה לפני הוועדה:

ל. ב. ז"ל (יליד 1913) היה מבוטח בקרן פועלי הבניין בין נובמבר 1961 למאי 1966. הוא מיולי 1966 ועד אפריל 1973, היה מבוטח בקרן ביטוח ופנסיה לפועלים הקלאיים. האיש נפטר באפריל 1973, בגיל 60 שנה, דהיינו לפני הגיעו לגיל הזכאות לפנסיה־זיקנה. הוא היה מבוטח בפנסיה מקיפה בקרן ביטוח ופנסיה לפועלי הבניין, ואילו תשלומי הביטוח לקרן זו עד מועד פטירתו. היתה אלמנתו זכאית לפנסיה מקרן ביטוח ופנסיה לפועלי הבניין.

בשנים 1966—1973 היה המנוח מבוטח בקרן ביטוח ופנסיה לפועלים הקלאיים בפנסיית־יסוד. סעיף 33 לתקנות קרן זו מקנה זכות לפנסיית־שאירים אם הנפטר צבר בקרן, ברציפות, 10 שנות ביטוח. כיוון שהמנוח צבר בקרן 7 שנות ביטוח בלבד, ולפיכך אין האלמנה יכולה לזכות, על פי סעיף 33 לתקנות, בפנסיית־שאירים אף בקרן זו. ואמנם דחתה הנהלת קרן ביטוח ופנסיה לפועלים הקלאיים את בקשתה של האלמנה.

הנה כי כן, לפנינו מקרה טיפוסי של חבר, שצבר בשתי הקרנות יחד למעלה מ־10 שנות ביטוח (4.5 שנים בקרן ביטוח ופנסיה לפועלי הבניין, 7 שנים בקרן ביטוח ופנסיה לפועלים החקלאיים). אולם בגלל השוני שבין תקנות היסוד של שתי הקרנות אין האלמנה זכאית לפנסיה, אלא להחזרת דמי־החבר בלבד מכל קרן, על פי תקנותיה היא.

בנסיבות אלה בא הדבר על תיקונו בתקנות רציפות זכויות הפנסיה־1972, סעיף 14 לתקנות האמורות קובע:

„עובד הצובר פחות מ־10 שנים בביטוח מקיף, אך לא פחות מ־3 שנים, ובעת פטירתו אינו מבוטח בביטוח מקיף, יהיו שאיריו זכאים למענק מהקרן שבה היה מבוטח בביטוח מקיף, בסכום השווה לסך הפנסיה החודשית שהיתה מגיעה לשאיריו, אילו נתקיימו בו תנאים של סעיף 13 כפול 96... סכומים, שהצטברו לזכותו בפנסיית־יסוד, יוחזרו לשאיריו בהתאם לתקנות הקרן בה הצטברו".

זו החלטת הוועדה:

א. הוועדה רשמה לפניה את הודעת בא־כוח קרן ביטוח ופנסיה של פועלי הבניין, כי הקרן מסכימה להחיל את הוראות סעיף 14 על המקרה שלפנינו;

ב. לפיכך תשלם קרן פועלי הבניין לאלמנה מענק בסך 96 תשלומי פנסיה חודשית בתקפאת, על־פי תקנות רציפות זכויות הפנסיה־1972 (סעיף 14 וסעיפים 13—21 המקושרים לעניין);

ג. קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאיים תחזיר לאלמנה את סכומי הכנה, בצירוף ריבית והפרשי הצמדה, כמקובל.

שתי הקרנות מתבקשות להודיע על ביצוע ההחלטה.

הפנסיה — לפי שנות העבודה כפועל שכיר

א. ב., חבר מושב, עסק בניכתו לעבודה במכון למיון ביצים במושב. לא עבד בעבודה שכירה כלשהי. חייב במקום עבודתו היה לבטח את עצמו בקרן הביטוח והפנסיה לפועלים הקלאיים. כמו יתר עובדי המכון התכוון שבהו לפרוש לפנסיה. הופתע בקבלו הודעה מהקרן, שבה נאמר, כי אם ברצונו לזכות בפנסיה מלאה, עליו לשלם 14.842 ל"י בעד השנים שקדמו לכניסתו לעבודה במכון.

בעת עריכת חשבון התשלומים המגיעים מא. ב. בעד העבר, הובא בחשבון, כיום הקובע, 1.7.1948, שהוא יום ייסוד קופת התגמולים לעובדים החקלאים, שקדמה לקרן הפנסיה, ולא יום ייסוד קופת הפנסיה 15.7.1975 — שבאה לאחריה. בקביעתה זו הסתמכה הנהלת הקרן על סעיף 6 לתקנות הקרן, אולם א. ב. ערער על החלטת הקרן לפני ועדת הערעורים לענייני קרן הביטוח והפנסיה לפועלים חקלאיים, שליד ועדת הביקורת המרכזית.

לאחר דיון ממצה הגיעה הוועדה לכלל המסקנות הללו:

א) בשעת הצטרפות החבר לקרן חל עליו תקנון קרן הפנסיה, שלפיו התקבל כחבר בקרן. בסעיף 11 לתקנות הקרן משנת 1963 נאמר: „חברותו של עובד הכשיר להיות חבר בקרן, בהתאם לסעיף 2, תתחיל מהיום שעבודתו בקבלו דמי גמולים בהתאם לתקנות". ובסעיף 12 (ב) לאותו תקנון, בדבר השלמת זכויות בעד העבר, נאמר, כי חבר שלא יבחר באפשרות הניתנת לו על־פי סעיף א', תכיר לו הקרן שנות חברות, לפי דמי הגמולים שנתקבלו בקרן. אין כאן כל זכר להבעת החבר להשלים כספים על מנת לרכוש זכויות בעד העבר.

ב) הסתמכותה של הנהלת קרן הביטוח והפנסיה על התקנות החדשות מינואר 1972, אין לה תוקף לגבי העניין שלפנינו, הריאל ובפרק ז', סעיף קטן 53, נאמר במפורש: „תוקף התקנות אלה מ־1 בינואר 1972, להוציא התקנות שבהן נקבע מועד אחר".

ג) בנוסף על האמור לעיל הוברר, ללא צל של ספק, כי החבר לא היה עובד שכיר בטרם נכנס לעבודה במכון למיון ביצים. האמור בסעיף 6 ד' שבתקנון, שעליו מסתמכת הנהלת הקרן, אין סעיף זה חל, לכל הדעות, על המקרה שלפנינו.

אי־לכך החליטה ועדת הערעורים, כי א. ב. זכאי לתשלום מלוא הפנסיה, לפי שנות עבודתו כעובד שכיר במכון למיון ביצים שבמושב.

בבית המשפט המחוזי בירושלים

תיק עזבונות 248/74 (243/74) בעניין ירושת המנוח אירין דוידל מירושלים, שנפטר ביום 4.11.73.

והבקשה דשה אירין דנה.

להודיע יהיה כי הוגשה לבית המשפט בקשה למינוי של הפרייה יתקן אנגל לנהל עזבון המנוח הנ"ל.

כל המתנגד למינוי הנ"ל יגיש תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הודעה זו את ספקי התנגדותו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כאמור.

יהודה ווייס, שופט

הפלשתינאים — בעיה שוודית

מאת קורדליה אדוארדסון מיוחד ל„דבר"

כנראה, אין לשוודיה מנוס מבחירות חדשות שיתקיימו בקיץ שבא. הכל מסכימים, שהמצב הפארלמנטרי — 175 צירים של הקואליציה כנגד 175 של האופוזיציה — הוא לא־אגשוא. כבר היום צריך להכריע בשאלות חשובות פתוחות, או יותר ב„אקשי של הפלה־גורל". בעצם אין אף צד אחד מעוניין בבחירות החדשות (להוציא אולי הקומוניסטים), אבל כמה זמן אפשר לנהל ענייני מדינה באמצעות הפלה־פור?

לעומת כאב־הראש שבסוגיות החדשות יגרמו לראש הממשלה אולוף פאלמה אפשר לראות את תוצאות ביקורו בשוודיה של ראש ממשלת לוב ג'אלוד כמיטרד־של־מה־בכך. אבל גם הביקור הזה גורר קצת בעיות לשוודיה. כנגד הבטחות „נדיבות" לתת לשוודיה נפט ככל שתצטרך לו, נדרשת שטוקהולם לומר במפורש, איזהו התרגום הנכון שהיא נותנת לרזולוציה 242 של מועצת הבטחון. כנראה, קשה קצת לממשלת לבלול את הצעדים שהגיעה לה על הצלחה, שכן לא פאלמה ולא מיניסטר החוץ שלו אנדרסון אינם רוצים לומר, מה דעתם על כך.

בהודעה המשותפת הדרה כאלו כה וג'אלוד להכיר ב„זכויותיה הלגיטימיות של העם הפלשתינאי" ולהביע את תמיכתם ה„לבבית" לתנועות השחרור באפריקה, אסיה ואמריקה הלטינית. נוסף על כך אמר ג'אלוד במסיבת העיתונאים שההעדיפות שלו ושל ראש ממשלת שוודיה שלום בקנה אחד. והביע את התקוה, שהתמיכה באלבה בתנועת השחרור תהיה לכוהם לעם הפלשתינאי „הזכות לזכותו לחזור לביתו".

הודעה זו עוררה קצת פליאות. איך זה יתכן, שאל ראש האופוזיציה בפארלמנט את מיניסטר־החוץ, שהפארלמנט השוודי קיבל מקרוב חוק נגד תנועות־טרור, וכלל בכך גם את „ספטמבר השחור", יקבע עכשיו את ההבטחות הנדיבות, שממשלה שוודיה הבטיחה ל„תנועות השחרור" בעולם כולו? לאור הכל רואה גם „ספטמבר השחור" את עצמו כתנועת־שחרור. על כך השיב אנדרסון, הסביר, כי לצערו נפלה שגיאה בתרגום ההודעה המשותפת, וכי הכוונה היתה ב„קוריה דיברה לא על „תנועות השחרור" ב„הא־הידיעה", אלא על „תנועות־שחרור". בערך אותה השלב של תרגום הרזולוציה 242 — „השטחים הכבושים" או „אדמות כבושות"?

יתר על כן, מיניסטר־החוץ אמר בלי הסוף, כי שוודיה דבקה גם עתה בגרסה האנגלית של מועצת־הבטחון, אך לכבוד הגבר לא פירש, אם הוא מתכוון לגירסה עם ה„א" הידיעה או בלעדיה. אבל גם, בהודעה המשותפת השוודית־לובית לא הוזכרה כלל הרזולוציה 242, המדברת על זכויותיה של ישראל לגבולות מבטחים ומוכרים, והזכירה רק את „זכויותיו הלגיטימיות של העם הפלשתינאי", ופירושו של אנדרסון לתשובה זו הוא, כי לוב בעולם לא הכירה ברזולוציה 242, „ולכן לא יכולנו להזכיר אותה בהודעה".

גם המדינה הנייטרלית הקטנה ביותר יש לה זכות להביע את השקפותיה — על מצבה זו נוהגים בשוודיה לחזור לדברים קיומית, ולאורה אפשר אולי להסביר את בייסנותה של הממשלה בשאלה המזרחית. להסביר — אבל לא לקבל כל הכוונה. עכשיו תוהים משקיפים רבים, אם אין אבויות זו יפה לגבי מצבה של שוודיה כיום ופגידוניה הקביעית. שוב, היא הבטיחה „תמיכה לבבית" לגבי מה שהיא בתפילת למלחמה של העם הפלשתינאי — אבל האם יחזו אלה לשוודיה את כל הנפט, שהיא מבקשת לקבל כד לנבו? אם לדון לפי ההתנהגות של מר ג'אלוד בימי סיורו ברחבי אירופה, הוא כבר מכר את כל הנפט שלו — לא פעם אחת אלא שלוש פעמים. כמה נפט עוד יישאר בשביל שוודיה? שלא לדבר על כך, כי קדאפי עלול להתגלות גם בשוודיה כאדם שאין כמוהו לסמוך עליו. במקומות אחרים באירופה כבר אין זה בגדר סוד.

בכל מקרה, צריך לשער, שלא כדאי להוסיף ולשאול, עד לאחר הבחירות הבאות, איזהי תנועות השחרור הפלשתיניות, אם אמנם יש תנועה כזאת, שטוקהולם תהא תומכת בה. תשובה על שאלות כאלה לא תבוא ודאי עד שיוודעו תוצאות הבחירות הכלליות הבאות.

דובר של מיניסטריון החוץ אמר במפורש, כי זו שאלה „עדינה" באה, הצריך להבין אותה, וכל נציג אחר על משרה, המכרבים להשיב עליה.

אבל — הוסיף הדובר — במידה שהדבר נוגע לתחולה מס' 242 של מועצת הבטחון, הכירה שוודיה בנוסח ה„מקורי" — והוא, לדברי האנגלי, „לפי מיטב ידיעתי".

תערוכת הפרחים הבינלאומית
פסטיבל פרחים ואמנים
24.4—4.5.1974
בפארק הלאומי, רמת־גן

האירוע הנכון במקום הנכון
בליל יום העצמאות

בליל העצמאות תיפתח בפארק הלאומי ע"ש א. קרינצי ברמת־גן תערוכת הפרחים הבינלאומית — פסטיבל פרחים ואמנים.
תהיה זאת תערוכת פרחי האביב, בה תמצאו שפעת פרחים שזורים בידי פלוריסטים אמנים מישראל ומהעולם.
ההשתתפות הבינלאומית הרחבה תבטא את הידידות שרוחשים פלוריסטים בעולם לישראל ואת הכמיהה לשלום, יופי ואהבה.
בקרית הבידור שבתערוכה יתקיים מדי ערב פסטיבל אמנים ולצידו באזור הססגוני שעשועים לילדים, הפארק הזואולוגי, שיט סירות ועוד, יבטיחו בילוי והנאה לכל.
התערוכה תהיה פתוחה מדי יום מ־10.00—23.00, בימי שישי עד 15.00 בלבד.

תערוכת הפרחים — התערוכה בה מבקרים עם כל המשפחה

יד ושם
רשות הזכרון לשואה ולגבורה

יום הזיכרון לשואה ולגבורה
חל השנה ביום ה',
כ"ז בניסן תשל"ד 18.4.74

בהתאם לחוק, האומר שיש להקדים את יום הזיכרון ביום אחד כאשר כ"ז בניסן חל ביום שישי.

בערב יום הזיכרון, יום ד', כ"ה בניסן, 17.4.74 בשעה 1800, תיערך ביד־ושם עצרת הפתיחה הממלכתית במעמד נשיא המדינה.

העצרת תשודר בשידור חי בשידורי ישראל.

המוסד לביטוח לאומי
בסניף תל־אביב
נתפנתה משרה

התפקיד:
פקיד תביעות מחוזי

הדרגה: י"ג בדירוג האחיד.
תיאור התפקיד: טיפול והחלטה בתביעות לגימלאות עפ"י חוק הביטוח הלאומי, חוק הנכים לנפגעי פעולות איבה וחוק מילואים (תגמולים).
התכונות הדרושות: השכלה אקדמית (תואר B.A) במשפטים או מדעי החברה; נסיון של שנים בעבודה מינהלית; כושר הבעה בכתב ובע"פ; כושר לנהל מו"מ ברמה גבוהה; ידיעת השפה העברית על בוריה, ידיעת שפות נוספות רצויה.
הערות:
בקשות יש להפנות במכרז 2115. יש לצרף תעודות על השכלה וניסיון בנדרש.
מגוייסים רשאים להגיש מועמדותם במכרז רגיל.
את הבקשות יש להגיש למח' כח־אדם, המוסד לביטוח לאומי, שד' וייצמן 13, ירושלים, עד תאריך 23.4.74

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי הרצליה
הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, אישרה תכנית מפורטת הנקראת: „תכנית מפורטת מס' 1028", גוש [illegible] חלקות 89—94, ובגרש זמני מס' 1
שהודעה על הפקדתה, יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 1851, תשל"ב, עמ' 2374.
התכנית האמורה, בצורה שבה הוועדה המחוזית אישרה אותה עם התשריט המצורף אליה, מופקדת במשרדי הוועדה המחוזית וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, הרצליה וכל מעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שבהם המשרדים פתוחים לקהל.

ד"ר רזניק
יושב ראש הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז תל־אביב
כ"ה אדר תשל"ד, 19.3.74

הציבור הרחב מוזמן בזה להשתתף לאות הזדהות עם הדרישה:
דרור לאסירי־ציון באשר הם שם
ועלית חופשית ליהודי רוסיה וארצות ערב
בסדר פסח מיוחד, הנערך על־ידי ארגון אסירי־ציון מברית המועצות באולם הכנסה של עירית תל־אביב, היום, יום חמישי, י"ט חוה"מ פסח, ב־11 באפריל, 1974, בשעה 6.30 בערב בנוכחות ובהשתתפות של ראש עירית תל־אביב־יפו מר שלמה להט.
את הסדר ינחה הרב ד"ר ישראל־מאיר לאו.
אורחת הכבוד בסדר תהיה הגב' ברברה אוברמן, הלוחמה הגדולה למען העליה החופשית ליהודי רוסיה (לונדון).
השנה יוערך הסדר המיוחד הזה לכבוד יובל ה־25 למדינת ישראל.
הכניסה לכל.
ארגון אסירי־ציון מברית המועצות
הוועד הפועל
תל־אביב, תיבת דואר 36229

מוכרחים להיות שמח

חוה נובק

...קרוב חג שבו חייבים ...ים מהלבש עם ישראל ...שה — איך לשכוח? ...זה אינה משכחת כלל. ...זאת? עצוב למדי כי ...ע לשכוח; אבל כה ...אלפי שנות־המאבק על ...עד לא היה לנו הג־ ...יות לשכחה כאנפשך ... היו הזדמנויות כא־ ...היו לרוב תוצאה של ...צרות, שסכנה ניצלנו. ...לאהל הגישמה; אך ...ידענו איך אוכלים את

...לבן ישראל, גם במה ...ינוך השמחה הספונט־ ...בונים על השמחה. בה־ ...יושבים יהודים סר־ ...ובדוכה ומתכבנים את

שמטות הארץ ודוסביה, היו כבר פילאידעות עשויות. ברוב פאר (של היישוב באגדולמוסיה כתולשת) היה, מבצעים שהתחכמו עליהם חדשים, בישות הרקדה שההמוסטו ואלפי, כאמרים אחרי השמטה ש־גילו, שהנה שוב אין אנו קודעים לשכחה. אולי חוץ במוכרי הפסד־שים, היודעים לשמחה, שאם לא שמחה או, לפחות, עשו כזה כסף. השנה, נדמה לי, תהיה משימ־תם של המשמשים המקצועיים ק־שה כמה שהיה בכל השנים ה־קודמות. אין לבו של העם ב־ציון נוטה לפליצונ־יותר. בימים אלה, יום העצמאות ה־26 יאיר על קברות רעננים ועל פצעים ש־עד זמן רב לא יגלידו, אם ב־כלל. ביתר חריפות נשאלת השנה השאלה, כיצד לסמן את הקו ה־מפריד — או המאחד דוקא — בין אבל יום־הזיכרון לנופלים ל־בין השמחה של יום תקומתנו ה־לאומית. על ההצעה לדחות את חגיגות העצמאות למוצאי החג, במקום ערב החג, יצטרכו לתת את התשובה בדרג ממלכתי. עיריית תל־אביב, המרגישה עצמה אחר־אית על הגם של הרסבית, כבר נתנה תשובתה לבקשת הורים ש־כולים וביטלה שהי בכמות־הרק־דה, שהיו צריכות לפעול בחוצות העיר בליל העצמאות ובמקומן החליטה לשדר מוסיקה דרך רמ־קולים. איני יודעת באיזו מידה תשרה במוסיקה זו אווירת־חג לי חוששתני שהיא רק תגביר את הד־כהומה השורה בין כה וכה ב־רחובות הכרך בכל הזדמנות הד־בה. הטלוויזיה והרדיו ישדרו תכ־נית־בידור ושיחה מיוחדים — פעילויות שהן, בעצם, לחם חו־קם גם בימי חול או בחגים פחות חשובים מיום העצמאות. ובכן, לא נראה לי כי ניתנת כאן תשובה לבעיה, כיצד לשמח את העם בימי משבר כאלה.

ומה יהיה אם לא נשתדל כל כך לארגן את השמחה כלמעלה? אולי אם תינתן לאנשים הברירה להיות במחית עצמה, ועל פי טעם אישי של כל אחד, יתגבשו ביתר קלות הדפוסים המיוחלים. ימים דומים חוגגים בארצות אח־רות לא מעט בחיק הטבע, ל־משל. בפיקניקים שהאנשים מאר־גנים לעצמם בארגלות או באהרים שונים; כשתי דומה לחג המר־בונה של עזוה צפון אמריקה, עם מחולות שמתארגנים באמצע ב־ספונטניות; עם שירה בציבור ש־איש אינו משתדל לנצח עליהם במיוחד; עם אוכל שמביאים מן הבית או שמספקים דוכנים של מוכרים, המכבדים את טעם העם, וגם כליזמרים שיגיעו בכוחות עצמם למקומות אלה ושאינם חיי־בים להיות „כיבוי חברות" (המ־חיר 15 ל"י כרטיס־כניסה...). כי ארגוני הנוער בבתי־ספר, והאר־גונים יוצאים לרחובות בתהלוכה עליזה לבושי־חג ובראשי דגלים. יש גם הגנית מזנה למי שי־רוצה בהן. ויק, כמובן, במספי־רהוב לאלה שהדבר מולכם; כל זה אינו כהווה בציה לאומית. לא מוכרחים להיות שמח, האם זה לא כן, לא חייבים להראות בכל כה־דה שאנו שמחים, באמת: הב־כו נא, עבים, כמה אני עליזים ביום החג?! גם לא כהאבלים לי מהרת על כך שלא היתה שמחה.

אולי כזה, הפעם, דוגמה מה־גוים? נלמוד קצת את האורח ל־נפשו ואם נפשו כאיזה בו לשר מוח, הוא לבד ימצא את הדרך. אם לבו לעצב, הרי זו דרכו לזי־כור את שהתרחש לפני 26 שנה או לפני 6,000 שנה.

הבה לא נצפה בהרוכה כזאת בנושא הרבנתה, ואני בטוחה ש־יהיה לנו יותר שמח.

...וג בישידה מנגן סולו

זאב רב־נוף

...נשידה פגש את אשתו קיקו לא ביפאן מולדתם ...הגרמניה פרייבורג, ש־ ...נ בנפרד כדי להשתלם ...א בחליל והיא בפסנ־ ...הצעירים המתכדים גר־ ...פי על אף גניתם הרב ...אלה. הפרביה הקאטרית, י"14 בחודש, שונה מבחי־ ...מכל מה שהתבטו בו. נאוסקה מופיע יחד עם ...רק אוריל ניקולה, וב־ ...זה יחד עם אשתו, בחד־ ...אשונה בפני הקהל היש־ ...רבית ינגנו יצירות של ק.פ.ע. באך, דוליבה ...צם יצירה של המלחין ...ל' טאקמיטסו. „היצירה ...מה בעולם יותר מאשר ...ר נאוסקה (כאן ראייר ...וג תנהמך הלה תקלה: ...לה ביסל אם בהאו ל־ ...בלל סיבות משפחתית ...מולה. אני מבין כי הדבר גרם להם צער רב, כה עוד שאם כי נאוסקה ממשיך באנסמבל, גם כסולן, הרי קיקו אינה מופיעה כאן כלל.)

נאוסקה יושב בישראל מאז 1972. באורו ברתיני שמע אותו ב־פרייבורג, אחר שניקולה המליץ עליו, והתמיכו על חוזה. הוא ה־חלילן הראשון של האנסמבל ה־קאמרי הישראלי, וכבר הופיע ע־מו כסולן בהזדמנויות רבות. הוא נולד באאפורו. אביו מלחין ואמו מורה לפסנתר. „אמי רצתה כ־מובן, שאלמד פסנתר, אבל לא אהבתי את הכלי הזה. בגיל 15 עברתי לחליל ולמדתי בקונסר־בטוריון של טוקיו אצל יושידה. כשסיימתי את הלימודים קיבלתי עבודה בתזמורת האיי.בי.סי.. לא קל לקבל עבודה בתחום זה ב־יפאן; מקומות העבודה מעטים ו־התחרות קשה מאוד. ניגנתי שנה אחת, שבעתי על ניקולה וביקשתי להשתלם אצלו. כך הגעתי לפריי־בורג". נדמה לי, שהתאריכים אי־גם משתווים. „כן" — אומר נאוס־קה — שנתיים עשיתי הקלטות, בעיקר מוסיקה קלה.

קיקו: ילידת קיוטו החלה לקבל שיעור פסנתר בגיל 5. היא נסעה לשם כך יום יום לאוסאקה, המר־חקת המישים קילומטר מביתה. בגיל 15 עברה לטוקיו, המ־שיכה ללמוד מוסיקה ורכשה הש־כלה כללית, אחר כך למדה באק־דמיה למוסיקה ויצאה להשתל־מות בגרמניה. תחילה למדה בקונ־סרבטוריון של מינכן, אחר־כך ב־פרייבורג. היא הופיעה ברסיטלים, ניגנה שופן, מוצארט, הרבה מאוד דבוסי, והופיעה עם תזמו־רת ראדיו זאלצבורג. שני בני ה־זוג היאפנים הכירו זה את זה ב־אמצעות אוריל ניקולה. עתה הם ינגנו יחד אותו את יצירתו של בן־ארצם טאקמיטסו. יצירה מו־דרנית־לחמצה עם השפעה יפא־נית קלה. ניקולה שלח את היצי־רה לבאורי ברתיני והמליץ על ביצועה.

מהן תכניותיהם? אומר נאוס־קה: „נישאר כאן עד שנה, הי־ינו רוצים להישאר יותר, אבל עלי־נו לחזור ליפאן כשם שהורי חו־לים. המצב ביפאן קשה. כנראה נמצא עבודה, אבל איננו בטוחים, שתהיה זאת עבודה שתנעם לנו, וגם התשלום שם נמוך יותר ב־אשר בכל מקום אחר".

כמתברר שמצב המוסיקאים ב־יפאן גרוע מהמצב בישראל והם מעדיפים לשבת בחו"ל. אך בש־עה שהמוסיקאים הישראלים שוא־פים למרכזים הגדולים באירופה ובארה"ב, מסתפקים היפאנים ה־צנועים בישראל. הכל יחסי. לפי שעה אין לזוג ניגידה פנאי ל־הרהורים עצובים. הם מאושרים בנגינתם הצעירים — ומקווים לטוב.

יוסי בנאי — חכם גמליאל

מאת יעקב בר־און

„התסריט היתה כמזן נורא. זה הדבר המותר שבקולנוע. אתה נותן את כל מה שביכולתך להגת כאמן והכל נבלע איכשם באיזשהו צלו־לויד נסתר. ואז, לאחר שאתה כבר שוכח בכל הענין, פתאום כולם נזכרים לדבר על הסרט ה,חדש' שלך..."

כן, סוף־סוף, לאחר חודשי העתר־ות עקב המלחמה, נגלה עתה יוסי בנאי לציבור כחכם גמליאל. בעקבות תפקידים־משנה במספר סר־טים מוצלחים (בין השאר „חבורה שכ־זאת", „פורטונה", „ארבינקא" ו־„הגליהה"), הגיע אמן הכליבר (שחקן התיאטרון וקולנוע, זמר ובדרן, מנחה וקריין, במאי, מחבר ומה־לא) לתפקיד ראשי ראשון על תבר בסרטו של הבמאי יואל זילבר־ברג — „חכם גמליאל". „אני מש־חק חכם, המתעסק עם תרופות ועם כל מיני לחשים, ניחושים, כי־שופים וקמעיים", שה למד הכמבו במסגרת היהודית.

אלה המכירים את יוסי כשובב הנצחי במתכרכנים המשותפים עם רבקה מיכאלי, או מבירי ברסאנס, לא יוההו בכלל הפעם. התפקיד הנכחי הוסיף לו כמה שנים מד־בות. על ראשו כצנפת בשוזה, הסכוככת על שיער כאפיר, משקפי אנטיקה לעיני, הליכתו כבדה מאד ודיבורו אטי ומהורהר, אם כי עם רסם צלול באאריקריכא לשכחת את צב־בי להתגניב איזה „גימיק" של יו־סי בנאי הצעיר בן הארבעים פלו־ס. כך או כך הפליאה בלה כד־ברת דרך החכם. שבהם מקודשת בשפות כלידי צעיר נאה, הכם על אצבעה טבעת כבטשפט. אבל החכם אין הכשות הלכה היא אצלו הלכה הבנת כבי נשואה. בקיצור. שמח.

יש הצלולים ליגנות ולהרבות ל־צבצם, כי תפקיד החכם תוקן לב־קשתו של יוסי — ולא היא. הב־מאי, יואל זילברג, מזים זאת ב־תוקף: „הוי בסדר־הכל שיתוף פעולה בין שני שכבים מאפקה נפגשנו בדוהב כאשר כבר היה התסריט בידי. סיפרתי עליו ליוסי ושאלתי אם הוא מעוניין להשת־תף. „הן לקראו", ביקש התסם ל־נושא".

כמתברר, שהמקוריות הוכיחה עצ־מה. „יוסי עושה כאן תפקיד נהד־ר הנראה כאילו נתפר לכשבו", כהולב יואל. „אין פלא, שהוא כלם עם מה שעשה בסרט. ולדב־ריו אין הוא חושש כלהביע לאנ־שים בעיניים".

„אכן, בדרך־כלל אני מפחד ב־עצמי בסרטים", משיך „החכם" את דברי הבמאי. „תמיד אני מוריד את הראש ואומר, אך, הרי זה היה יכול להיות אחרת', אבל הפעם נהנר לי להפר בכפבן שקט, כ־אני מתבייש במצבי".

גם אם ינחל כאן הצלחה — וב־עצם מדוע לא? — אין לצפות, כי יוסי ירדן כאחו תהות מ־„חכם גמליאל" לסרטו הבא. הוא מכתיך הרבה לתפקיד זה ויוכל להתאור בסבלנות עד ההזדמנות הבאה. „מכבית יש מין תקופה כ־זאת, שבה לא מדברים על עסקים על לולבות. היגה כלהקה וצריך להיהר לשמוח אני נזהר מלעשות דברים מהר או להפלות מנושאי הבעיה, שלסוכתם אני נראה כה קפה. אולי נציל אותם עצם מתוך פרספקטיבה. כעת יש דברים אח־רים" — הוא אומר הוך לבוים הבניה נוספה לקלישית „הגשם ה־חוזר". יכנוך קצת עם שלחת הקפצונים וקפוץ ל„הבימה". אי־זה חג? — יוסי מכחק את אד־פום המכידך בתיאטרון־הצבר כלה. כה פתאום? פשוט, הוי בתוח כאת נסים אלוני ובביבוי („ים ביגנו רומן מכוכב"). בערב הוא ב־„בוחתא" וכבש שוב את הקהל בתכנית היחיד המצמות כלה. כפה זה. כשלבן־אדם יש „פרצוף של גרנוי", הוא שבר גוזרטום אפילו אם הוא חכם גמליאל!

בתיאטרון החיפאי הצלה להצגת „הצילו"

כחמש שנים לאחר שהצנזורה הישראלית הורידה בהבכה את הצגת „הצילו", מאת המחזאי ה־אנגלי אדוארד בונד, שהצליחה בהפקה פרטית, מביא תיאטרון חיפה רווח הצלה למחזה זה ש־הסעיר את אירופה בעשור הקודם. בהאצאת הבימוי עוסק מנהלו ה־אמנותי של התיאטרון עודד קוט־לר.

המחזה „הצילו", העוסק בנוער פרוליים שנדחף לאלימות קיצונית בגלל הזנחה, היה מהגורמים ש־הביאו לביטול הצנזורה בבריטניה. לאחר שזו לא איפרה את הצגת המחזה, קמה סערה באיים הברי־טיים. גדולי הבמה שם, עם לורנס אוליביה בראש, הגישו עצומה ומפיקי ההצגה הצליחו במעצרך הברים כגור, כביכול. עד שה־צנזורה התירה את הרבצה בלהנן הקהל.

על מה יצא בשעתו הקצף ב־ישראל?

מסתבר, שהיתה זו סצינה שבה תוצגה ברפורט התאכזרות לתינוק. עודד קוטלר לא ראה בהצגה זו גורם כה חיוני עד כדי להתמודדות עם הצנזורה הישראלית — „מה גם שזאת לא הצעה לפיגומים כאלה" — התהלים להם לקהל ה־ישראלי הצגה בלי התאכזרות־יכא. „גם בלי הצנזורה הייתי מוצא לנכון לפזן את ההצגה", הוא אומר.

התהליך עיזון זה נעשה באמצ־עות חבורה של כתריסר שחקנים, בהם רחל דובסון, סרגא הרפז, שמואל וולף, יוסי יבלונקה, עמר אל קלדרון, לאה טלנגר, אורה סר־יון ואחרים. המתרגמת היא רבקה כפעולת לעודד קוטלר מופקד גם על תכנון התפאורה.

לאחר ש„הצילו" כבר בבצאת שנתיים ברפרטואר של התיאטרון יהיה. מקודם עתה בעיר הכרמל החיפאי והצגתו שם נדחתה עד כה בסיבות המגודרות כ„סיבות ככבר כי בוא תבוא הצלה ל„הצילו".

י. ב. א.

להקת „בת־דור" לפסטיבל אדינבורג

להקת „בת־דור" קוצרת עתה את פירות הצלחותיה בסיבובי ה־הופעות שערכה בשנים האחרו־נות ברחבי־הארץ. היא הוזמנה להשתתף בפסטיבל אדינבורג ה־נודע, שיתקיים בחודש אוגוסט. היא תציג שם חמשה ימים ול־אחר מכן תקיים סידרת־הופעות ובבוטה. בתיאטרון „הסדלרס — וולס" בלונדון. תהיה זו הפעם הראשונה שלהקת בלט ישראלית תופיע בעיר הבירה הבריטית. ההזמנה לאדינבורג, שבידורים הוא החשוב שבפסטיבלים המת־קיימים באנגליה ומקום חשוב לו בכלל בפסטיבלים הבין־לאומיים, וכן גם סידרת ההופעות הלונדו־נית, שגם בהן סיבה לגאווה — גרמו להתרגשות רבה בקרב חברי הלהקה. עתה עוסקים מנהליה (המנהלת האמנותית שלה היא הרקדנית הכוריאוגרפית דינה אורדמן) על בחירת הרפרטואר. הוא עדיין לא נקבע, אך ברור שיכלול מתי־בכלולים הבניות שו־נות.

תיאטרון במתנור־בן עשר

ליד הסתדרות הנוער העובד וה־לומד בירושלים פועל תיאטרון חובבים, „במתנור", החוגג בימים אלה עשר שנים מאז הקמתו על־ידי הבמאי והכוריאוגרף א. א. אנסקי. היה זה, בשעתו, נסיון ראשון ל־הפעיל נערים עובדים בפעולה בי־מתית — היא הוכיחה את עצמה בהחלט. בעשר שנות קיומה העל־תה „במתנור" 15 מחזות מהרפרטו־אר העולמי והישראלי, שהשתתפו בהם מאות נערות ונערים בני 14—18. חלק מהשחקנים הוכבבים הצ־עירים השתלבו בעת כרוחם ב־צה"ל בלהקות צבאיות ואחדים אף הודרו לחיי הבידור בארץ. בימי המלחמה הוקמה מבין חברי התי־אטרון להקת בידור שהופיעה בלי הפסקה לפני חיילים בקווי החזית.

לחג הפסח שלו מעלה התיאט־רון בבורת חדשה — את הקומ־דיה „על־חתיכות וגנבים", מאת יוסף לוי, בעיבודה, בבימויו ובע־תפאורות של א. א. אנסקי. הניהול המוסיקאלי הוא של צבי בן־פורת. בבחירה שהתקיימה בשבוע שעבר בבית־העם בירושלים נזכרו מאות בוגרי התיאטרון. אנשי חינוך והי־אטרון הנערים שובבים.

...לי גורליצקי מזמין ...ארוחת בוקר תיאטרונית

ה„התיכה" העומדת כאן על הספסל אינה שולי מקלין. ...טוס, בת דמותה הישראלית, תמי ספיבאק, אותה מזמין אילי גורליצקי לארוחת־בוקר. הטיפי החייכני שבתמונה ...קן ישראלי צעיר, דידי לוקוב. השלושה נפגשים עתה על ...תיאטרון „יובל" המפיקה. כן, ניחשתם, קומדיה חדשה. ...לה „אולי תשארי לארוחת בוקר?" היא נכתבה בידי גון ...יי קונג, ואומרים, שרצה בהצלחה גדולה על בימות לונדון, ושבדיה.

...הצגה הזאת, שמביים אותה ביסוש דוידוב (עם תפאורה ...יק סבית), מחזיר את אילי גורליצקי אל בימת התיאטרון, ...שהות כה ממושכת בשדות הבידור. עד כי לדור הצעיר ...ע כלל שהיה פעם שחקן תיאטרון מצליח ביותר ששמו ...דליצקי. אמנם הוא מעדיף גם עתה להישאר בתחום ההצגה ...ית, אך, מי יודע, אולי יתחשק לו (ויזדמן לו) לנעוץ ...גם באגה קשה יותר של תפקיד דרמאטי? מי יודע...

...סטיבל המימונה

...נה, שנים חוגגים יוצאי צפון אפריקה, בתום חג את חגיגות המימונה שלהם. במפגש בהחת לכיפת ה־ ...תכנסות באות משפחות ...ת את כאבליהן, את עי־ ...בותיהן המסורתיים. חג ...מסוני זה מרכז כל שנה ... ולא רק בקרב עדות צפון ...ה.

...יחול חודש, בחגיגה זו. ...תקיים פסטיבל מימונה. ...בת „בבנייני האומה" בידי ...באירות, שייערך בחסות ...ב־שמתן, יו"ר הארגון ה־ ...של יוצאי מארוקו וצפון ...(אגב, הוא היה יותם הד־ ...שונה של אדמת ישראל). ...לק מיטב הזמרים בני באר ...באר עדות צפון אפריקה. ...ורו על השיר הטוב ביותר ...הטוב ביותר של שיר ...בכסגרת חג המימונה. ל־ ...המאוחר יעניק פרס של ...ל"י. בהשתתפי התחרות הם ...פסי ארמון, אליהו כהן־ ...דקלין, מרדכי תפסית ו־ ...קרוצי; הכנחה הוא אבנר שבתאי, ירין לוגדה, יעקב רוזר בליס והיימונה ליגור: גם היא בצבאה כתבה כמה פזמונים הזכרה מבגינונה למספר שירי ביאליק ו־רחל.

את מילות הקיצור כתב יואל ריפל. הבמאי הוא השיעה החדש מארצ־הברית יובן בלאו. בתכנית משתתפת, באורח פעיל, גם תזמורת בת שלושה נגנים ה־מלוה את הזמרה.

...ה גם סורה של אורחים ש־ ...ואו בתכנית האמנותית של ...בל: אבי טולדנו, נסים ...דווד אלהרר ולוימרס.

„הקאמרי" מחדש את „התור" בשביל צה"ל

אחת ההצלחות של הבימה ה־קטנה התשותפה, של „הקאמרי" הייל „צוותא", היתה הצגת „ה־תור", בתוחו הקצר של הסופר היהודי האמריקאי ישראל הורו־ביץ, שהוצג בזמנו על בימת „צוות־תא" היפנה ברחוב מאפו (והיה זה פרט של פני כהונת קברים. הד־שני היה „התורי רוצה לברונקס"). בתור זה במלפת שורה של אנשים קטנים הנאבקים, כל אחד לפי דרכו, על מקומם בסולם ה־חברתי. המחזה שביים בהרישה עליירי קבה כבים, קודש עתה, בהשתתפות ישראל גוריון, שלמה וישינסקי, אלברט כהן, יוסף כר־מון ודינה ליבנה. תהיה זו הצגה נוספת ש„הקאמרי" מייעד אותה בעיקר לחיילי צה"ל, שהצליכו ל־קבל גם את הצגות „הלון סלוזה" עם עדנה פלידל ואבנר חזקיה, אותן כבר הביגו כארבעים פעם ביחידות צבא.

תכנית הבידור „מזרח גבוה", ש„הקאמרי" החל להציג בעצם ימי המלחמה, סיימה את דרכה אחרי כשמים הצגות בבסיסים, במ־חנות, בתי־חולים ובתי־הבראה. ב־תכנית השתתפו הנה מרון, עבגן בר, הגירה הריפאי, אלברט כהן, יוסף כרמון, שמואל בגל, לבנה פינקלשטיין, שמואל רודנסקי ו־ראובן שפר.

...יורה חבקין תשיר לנו סולו

...יורה חבקין יום הולדת: ש־ ...ראשון, שפירסם את שמה של ...הקהברת, „לילה טוב", נב־ ...ן עבר בימים אלה. ואם כן, ...יש לחגוג. ואיך תחגג כמי ...סגנית ונבבה. אם לא ב־ ...? ובכן, דורדה חבקין כבי־ ...בנית יחיד, בה תשיר בבבד ...בעצמה בבחר מבירה הבד־ ...הטקסטים כתבו לה יעקב

ביצור בע"מ

הודעה

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח — 1968

ניתנת בזה הודעה, כי פורסם היום

תשקיף

בדבר הנפקת 6% אגרות חוב רשומות על־שם, צמודות למדד המחירים לצרכן עומדות לפדיון בשנים 1980—1991 בסכום נקוב כולל של 50,000,000.— ל"י סדרה 81.

אגרות החוב הנ"ל מוצעות לקופות גמל ולתכניות חסכון מאושרות בלבד.

עותק מהתשקיף הנ"ל והעתק מההיתר לפרסומו מוגשים היום לרשם החברות לשם רישום. ניתן להשיג העתקים של התשקיף הנ"ל החל ביום 14 באפריל 1974 גם להגיש הזמנות לניירות ערך המוצעים בו, במחלקת ניירות ערך של בנק הפועלים בע"מ, רחוב לילינבלום 24, תל־אביב, וב„גמול" חברה להשקעות בע"מ, רחוב אלנבי 115, תל־אביב.

אין לראות בהצעה זו הזמנה לרכוש את ניירות הערך המוצעים בתשקיף הנ"ל.

י"ט ניסן תשל"ד — 11 באפריל 1974.

בנק המושבים למשכנתאות ולהשקעות בע"מ

תל־אביב, רח' ליאונרדו דה וינצ'י 19, טל. 258473

הזמנה

לאסיפה כללית שנתית, רגילה, שתתקיים ביום ה' 2.5.74 בשעה 14.00, במשרדנו ברח' ליאונרדו דה־וינצ'י 19, תל־אביב.

סדר היום: —
1. בחירת יו"ר האסיפה.
2. דו"ח.
3. אישור המאזן ליום 31.12.73.
4. הפרשה לקרן שמורה.
5. מינוי רואה חשבון.
6. בחירת מנהלים.
7. שונות.

בברכה,
מועצת המנהלים

השרותים חוזרים למסלולם.

הודעה לנוסעים בקו 28

הקו פועל כלפני המלחמה עד לשעה 8 בערב.

במסלול: התחנה המרכזית ת"א, רח' החשמונאים — בית המשפט, רח' ויצמן — בני התקווה — תל ברוך — אזור התעשיה בשיכוני עבר הירקון, וחוזר באותו מסלול דרך רח' קוליבר.

לתושבי אפעל — הקו 35.

החל מיום חמישי 11.4.74 יסע הקו 35 דרך שיכון אפעל בשעות הבאות:

מהתחנה המרכזית בת"א: 06.45, 12.15, 13.22, 16.55, 19.18, 22.40.

מתל השומר 06.30, 07.30, 08.25, 14.10, 15.50, 20.35.

הנהלת "דן"

עיריית תל־אביב־יפו

מכרז פומבי מס' 28/74

לעבודות: טיוח וצביעה במוסדותיה בשנת 1974/75

עיריית תל־אביב־יפו מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים לביצוע העבודה הנ"ל.

הסברים ופרטים, תנאי המכרז וטפסי הצעות המחירים אפשר לקבל באגף לנכסים ומשק מח' אחזקת מבנים, בבנין משרדי העיריה קומה 8 חדר 811 ברח' אבן־גבירול 69, תמורת תשלום של 50.— ל"י בקופת האגף. (תשלום זה אינו מוחזר).

כל המעוניין להשתתף במכרז זה, יגיש לעיריה הצעת מחירים ב־2 העתקים על גבי הטפסים שהומצאו לו, וישלח אותה בדואר רשום במעטפת ההצעה שהומצאה לו, לפי כתובת עיריית תל־אביב־יפו, מח' מזכיר העיריה, רחוב אבן־גבירול 69 עד יום ה' 2.5.74.

על מגיש ההצעה לצרף ערבות כמפורט בתנאי המכרז.

את ההצעה יש להגיש בהתאם לתנאי המכרז, וכל שינוי בהם עלול לגרום לפסילתה.

הרשות בידי העיריה לקבל את ההצעה כולה או כל חלק הימנה.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה או הצעה כלשהי.

שלמה להט, ראש העיריה

י"ט ניסן תשל"ד, 11.4.74

הנחה 7½% למשלם מסים מראש באפריל

תשלומים בבנקים ובעת"א־יפו

קופת חולים

של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

בוגרת תיכון!

נמשכת ההרשמה לבתי ספר לאחיות מוסמכות של קופת־חולים.

לפנות ישירות להנהלת בית הספר במקום:

בית ספר לאחיות ליד מרכז רפואי „סורוקה" — באר־שבע.

בית ספר לאחיות ליד בית חולים „קפלן" — רחובות.

בית ספר לאחיות „דינה" ליד מרכז רפואי בלינסון — פתח־תקוה.

בית ספר לאחיות ליד בית חולים „השרון" — פתח־תקוה.

בית ספר לאחיות ליד בית חולים „מאיר" — כפר־סבא.

בית־ספר לאחיות ליד בית החולים המרכזי לעמק — עפולה.

מרכז קופת־חולים

משרד המשפטים

תקנות שמאי מקרקעין תשכ"ג־1963

הודעה בדבר מועדי בחינות

1. מודיעים בזה, כי הבחינות הבאות בנושאים המפורטים להלן יתקיימו בתאריכים שלצידם:

בחינות מוקדמות
1. יסודות מדידה ומיפוי — י' אייר תשל"ד (2.5.74)
2. יסודות תכנון ערים — י"א אייר תשל"ד (3.5.74)
3. לוחות שומה, עריכתם והשימוש בהם — י"ד אייר תשל"ד (6.5.74)
4. יסודות הכלכלה; משק ישראל — י"ז אייר תשל"ד (9.5.74)
5. סדרי שלטון ומשפט ומינהל בישראל — י"ז אייר תשל"ד (9.5.74)

בחינות סופיות, חלק ראשון
6. עקרונות שומה — כ"א אייר תשל"ד (13.5.74)
7. חוקים ותקנות — כ"ד אייר תשל"ד (16.5.74)

בחינות סופיות, חלק שני
8. השומה למעשה: ידיעות כלליות ועריכת השומה — כ"ט אייר תשל"ד (21.5.74)

2. על המועמדים הרשאים לגשת לבחינות לפי התקנות, הרוצים לגשת לבחינות אלה, להמציא את בקשותיהם למזכיר מועצת השמאים, משרד המשפטים, ת"ד 189, ירושלים, לא יאוחר מיום כ"ט בניסן תשל"ד (21 באפריל 1974); אל הבקשה יש להגיש לפי התוספת השניה לתקנות שמאי מקרקעין, תשכ"ג — 1963*, ויש לפרט את הנושאים שבהם מבקשים להיבחן. המועמדים מתבקשים לשלם אגרת בחינות בשיעור של 20 לירות לכל נושא, בבנק הדואר לזכות חשבון מס' 9—006416. למעט אותם המועמדים אשר שילמו אגרה עם הגשת בקשותיהם למועדים שנקבעו.

3. נבחן שיקבל בנושא בבחינות ציון שלמטה מ־60 נקודות ויותר מ־50 נקודות רשאי לשוב ולהיבחן בבחינת השלמה בעל־פה.

4. מועד נוסף לבחינות בנושאים דלעיל יתקיים בחודש ספטמבר 1974.

ישראל השכל — יושב ראש מועצת השמאים

ה' בניסן תשל"ד (31 במרס 1974).

* ק"ת 1446, תשכ"ג, עמ' 1443

מעונינים לשכור דירה

הסוכנות היהודית מעוניינת לשכור דירות — בחיפה והקריות, חדרה, נתניה, רעננה, כפר־סבא, רחובות, ירושלים, באר־שבע ואשדוד עבור עולים חדשים.

שכר הדירה מסולם כדי חצי שנה מראש, בצמוד למדד המחירים לצרכן ופטור ממס הכנסה, במסגרת התנאים הקבועים בחוק.

מספרי הטלפון של המטה להשכרת דירות הם:

תל־אביב: 03-252302-3
חיפה: 04-642451
ירושלים: 02-222597
נתניה: 053-92981

בבית המשפט המחוזי תל־אביב־יפו

תיק עזבונות 1538/74

בענין: עזבון המנוח יוסף בן יעקב פירשט שנפטר ביום 24.11.33 בתל־אביב.

ובענין: סוניה פירשט, ע"י ב"כ עו"ד אריה זיכרון מרח' בלוך 33, תל־אביב — המבקשת.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט הנ"ל בקשה לצו ירושה של המנוח הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם הרוצה שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח הנ"ל והרוצה להתנגד לבקשה, להגיש תוך 15 יום מפרסום הזמנה זו התנגדות לבקשה, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד דקר, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

חברה לפתוח תל־אביב בע"מ

מגרשי התערוכה
פנה רח' דיזנגוף

הודעה

ניתנת בזה הודעה שהאסיפה הכללית של בעלי המניות של החברה תתקיים ביום שלישי, ט"ו אייר תשל"ד (7.5.74) בשעה 18.00 בתל־אביב, בבית העיריה, כיכר מלכי ישראל, קומה 12 (אולם הבזנון היכון).

סדר היום:
א) דו"ח ההנהלה.
ב) דו"ח רואי החשבונות.
ג) אישור המאזן לשנת 1972/73.
ד) בחירת ההנהלה ורואי החשבונות.

אם בשעה הקבועה לא יהיה מנין חוקי של החברים, תתקיים האסיפה לאותו יום ומקום בשעה 18.30 והיא חוקית בכל מספר המשתתפים בה.

ההנהלה

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

תיק עזבונות 1879/74

בענין: עזבון המנוחה הדסה (הלנה) שפרבר ז"ל, ת. ז. 0154025, שנפטרה בבית־חולים בגדרה, ביום 4.10.1973.

המבקשת: יהודית ז"ל לבית שפרבר, ת. ז. 0154958, מבנים, רח' אלנבי 13, ע"י ב"כ ...

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה לצו ירושת המנוחה הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם הרוצה שיש לו טובת הנאה בעזבון, והרוצה להתנגד לבקשה הנ"ל, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות לאותה הבקשה, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד דקר, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

תיק עזבונות 1717/74

בענין: ירושת המנוחה פיקסבר באום נחה ז"ל, בעלת ת. ז. מס. 0889838, מרח' אריאל 5 הרצליה, שנפטרה ביום י"א באלול תש"ל, 12.9.70.

המבקש: אליעזר פיקסבר־באום, בעל ת.ז. מס. 0889837, מרחוב אריאל 5 הרצליה, ע"י ב"כ עו"ד פרץ נתל מרח' העבודה 14 הרצליה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה בבית המשפט בקשה לתת צו הכרזה על ירושת המנוחה הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם הרוצה שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד דקר, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

משק וכספים

„החברה לישראל ב"" תשתף פעולה עם „החברה לישראל"

תתרכז בשלב ראשון בהשקעות תעשייתיות בסיסיות

מאת דוד ליפקין, סופרו הכלכלי של „דבר"

החברה הישראלית לפיתוח בין־לאומי הידועה יותר כ„חברה לישראל ב"" תתרכז בתקופת פעילותה הראשונית בהשקעות תעשייתיות. לכן לא יהיה ביטוי לשיתוף פעולה הדוק עם „החברה לישראל א"י" — מסר יו"ר מועצת המנהלים של החברה, הקבלן אהרון רובינשטיין.

ראשי „החברה לישראל ב"" החליטו להעדיף בשלבים הראשונים של הפעילות לבצע השקעות בשיתוף עם „החברה לישראל" שבניהולו של מיכאל צור. בין היתר, כבר סוכם עקרונית שהחברה תהיה שותפה בהקמת מפעל המלט הרביעי (היא עומדת על רכישת 26 אחוז מהון מניות המפעל בה בהסכמת גורם אירופי שיהיה שותף) ועל השקעות בתכנית הפיתוח של המפעלים הפטרוכימיים. גם שוקלים השתתפות במימון תכנית הרחבה של „מפעלי נייר חדרה".

רובינשטיין הסביר, שהקו המנחה של מדיניות החברה החדשה בתקופת פעולתה הראשונית יהיה להשקיע בתעשייה בסיסית המשתלבת במאמצי הייצוא. הוא ייאבק כנגד סטייה מקו מנחה זה, ומקווה שיצליח לשכנע את בעלי המניות האחרים לקבל דעתו זו. „עצם העובדה שבחרו בי באחד מבעלי יו"ר מועצת המנהלים של החברה (היו"ר הקודם היה א. מנדלמן מגרמניה) היא הבעת אימון בשיקולי", הוסיף. רובינשטיין מתנגד שהחברה תיכנס לעיסקי בנייה כלשהם, כי לא למטרה זו היא הוקמה. לצורך עיסקי בנייה, הוסיף, אינני זקוק לחברה זו.

לשאלה אם הוכנה החברה החדשה שתוכל לרכוש את בנק הספנות הממשלתי, השיב רובינשטיין שהיו דיבורים בקשר לכך, אבל אין חוזה הגום. בעלי המניות מעלים מפעם לפעם שאלה זו. אך טרם ברור אם וכיצד תבוצע המכירה של הבנק.

רובינשטיין הבהיר, שמדיניות החברה החדשה אינה צריכה להיות השגת רווח מהיר, כי אז יודבק תו לא נכון לחברה. המגמה היא השקעות בסיסיות הנושאות פירות בטווח ארוך. בינתיים החברה טרם ביצעה עיסקה כלשהי והכסף הראשוני שהושקע ע"י בעלי המניות מוחזק בתנאים טובים בבנקים.

21 בעלי מניות

בתיכנון המקורי של החברה החדשה, ציפו ש־24 משקיעים ירכשו מניות. אבל מספר המשקיעים הצטמצם ל־21. בעלי המניות השקיעו עד כה כ־3.5 מיליון דולר. הם התחייבו להשקיע בעוד עוד כ־4 מיליון דולר.

רובינשטיין אינו מודאג מהירידה במספר המשקיעים. לדעתו, הוא מציין שחלק מהמשקיעים כבר מתעניינים ברכישת מניות נוספות. כשהחברה תתחיל בביצוע עסקים, היא צופה להתעניינות מוגברת ברכישת מניות בחברה החדשה. מחיר כל מניה מגיע למיליון דולר, וכך לא יתקשו בגיוס ההון הבסיסי של 30 מיליון דולר.

ביחס לשמועות על הכוונה למנות את מנכ"ל האוצר, אברהם אגמון, כיו"ר ההנהלה או המנכ"ל של החברה, מגיב רובינשטיין בציינו שאין תכניות כאלה בשלב זה. ישנן הצעות שונות על איוש תפקידי ניהול, אבל הוא מחזיק בדעה שעד שהחברה לא תבצע עסקים, אין מקום ליצירת מנגנון ומוטב להסתייע ב„חברה לישראל א"י".

קרן ההון החוזר לתעשיינים הוגדל ל־38 מיליון ל"י

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

הקרן למתן הלוואות להון חוזר לתעשיינים המאורגנים בהתאחדות התעשיינים תוגדל ל־38 מיליון ל"י, לעומת 28 מיליון ל"י בשנה החולפת — נמסר בדו"ח מנכ"ל התאחדות התעשיינים המוגש לאסיפה הכללית השנתית של ההתאחדות.

בשנה החולפת ניתנו הלוואות להון חוזר לכ־100 מפעלים חדשים. סך הכל המפעלים הנהנים מקרן להון חוזר עלה על 600.

בקרן ההלוואות של „מבטחים" ניתנו בשנה החולפת הלוואות בהיקף של כ־12 מיליון ל"י לצרכי פיתוח מפעלי התעשייה. מהלוואות אלה נהנו כ־100 מפעלים, חלקם חברים חדשים בהתאחדות.

קרן זו של „מבטחים" עתידה לגדול, וזאת באופן יחסי לעליה בתשלומי המפעלים לקרן „מבטחים", שבה מבוטחים חלק מעובדי התעשייה, המאורגנת בהתאחדות התעשיינים.

ועדה של משרד העבודה

מפעלים מגלים חוסר־גמישות בהתאמה לתנאים חדשים

חייבים להיערך מחדש למצבי חירום ולהכין מסגרות ארגוניות

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

קיימת קשיחות וחוסר גמישות של המפעלים בהתאמה לתנאים סביבתיים חדשים. הגאות שפקדה את המשק בשנים האחרונות והמחסור החריף בכוח־אדם מקצועי, הביאו את הנהלות המפעלים לשמר הנהגות קיימות בכל הנוגע לכוח־אדם ולכושר ייצור. הנהלות המפעלים אינן מוכנות לעשות שינויים קיצוניים בכושר הייצור שלהן ובמשאבי הייצור העומדים לרשותן — בביקורת זו יוצאת הוועדה לויסות ולניצול כוח אדם ומשאבי ייצור בשעת חירום, בראשותו של מנהל המכון לפריון העבודה, ישראל פינץ, בדו"ח המסכם ממצאי פעולתה.

הוועדה שפעלה, בין ה־16 לדצמבר 1973 ל־31 בינואר 1974, ביצעה בדיקות בכ־2000 מפעלים. הוועדה כללה ראשי מחלקות במשרד העבודה, עבודת הסקרים נעשתה ע"י אנשי המכון לפריון העבודה.

הוועדה מגיעה למסקנה הקיצונית, שכל עוד אין משבר כלכלי בהיקף נרחב, המפעלים אינם מוכנים להסתגל בשינוי ומעדיפים לשאת בנטל של עובדים מיותרים, ציוד מבוטל וכושר ייצור עודף.

בבדיקה של בעית ניידות, מציינת הוועדה כי קיימת ניידות מקצועית נמוכה של כוח־אדם. ציבור העובדים אינו מורגל לניידות מקצועית וקיימת נטייה ל„התבצרות" בתפקיד ובמקצוע, גם כאשר חלים שינויים במשק. תופעה זו של חוסר ניידות מקצועית של העובדים התבטאה הן במיעוט המועמדים להסבות מקצועיות לענפים שנזקקו לידיים עובדות והן בתלות הרבה באשר מפעל שבהעדרם לא נמצאו להם מחליפים בהעברה. עובדים רבים שבעסקיהם גוייסו הגיעו למצב, שלא מצאו תעסוקה במפעליהם, העדיפו להמתין עד יעבור זעם ולא הסכימו לעבור הסבה מקצועית לענפים שהיו מוכנים לקלוט אותם ולו גם לתקופה קצרה יחסית.

הוועדה מצביעה על כך, שקיימת נטייה הן מצד ההנהלות והן מצד העובדים לראות בתנאים הקשים המאפיינים את שעת החירום תופעה אשר תחלוף במהרה ואשר אין טעם להתכונן לקראתה.

כאן מציינת הוועדה, שהתפתחותה המקצועית הגבוהה וריבוי תפקידי מטה במשק, בעיית כוח־האדם הופכת לבעיה של איכות מקצועית ולאו דווקא בעיה של כמויות. העיקר הוא במציאת אנשים מתאימים לתפקידים ספציפיים ואת אלו קשה למצוא ולזוזת ללא התארגנות מוקדמת והכנה מבוכבת ושיטתית של מחליפים.

להרחיב הגדרת ה„מפעלים החיוניים"

הוועדה הגישה שורה של המלצות והן:

* במטרה למנוע ויסות משאבים בשעת חירום, יש להיערך מראש למצבי חירום אלטרנטיביים ולהכין מסגרות ארגוניות (כגון הוועדה לויסות ולפיצוי כוח אדם בשעת חירום) שתפעלנה להכנת המשק האזרחי לקראת אפשרויות ויסות שונות;
* הפעלה תקינה של המשק האזרחי מחייבת העמקה וביסוס של התיכנון הכלל־משקי לשעת חירום, תוך ניתוח האפשרויות הנובעות ממצבי חירום אלטרנטיביים. התיכנון הקיים אינו עונה לצרכים בכל הקשור להקצאת כוח־אדם וייצור למפעלים שלא הוגדרו כ„חיוניים". יש להרחיב הגדרת ה„מפעלים החיוניים" ובעקבות הרחבה זו להכין ולהציב מראש את העובדים הדרושים לתיפעול תקין.
* יש לפעול בקרב מנהלים והנהלות להתחדשות ולהגברת הכוננות להגיב בגמישות למצבים משתנים ולפתח תרבות ניהולית המתבססת על התאמה מהירה של הפעילות לתנאי המשק, זאת ע"י הקניית כשירויות לאיבחון בתנאים הכלכליים ותיכנון הפעילות בהתאם;
* יש לפעול לשינוי יסודי בתפיסת העובדים וההנהלות בכל הנוגע לניידות עובדים. יש ליצור מוטיבאציה לעובדים להתמחות ביותר מאשר תפקיד אחד במפעל, לדאוג להעשרת תפקידי עובדים, לרוטאציה בתפקידים ולתהליכים שיטתיים של קידום עובדים. חיוניים גם לזרז את הסדרים להעברת התנאים הסוציאליים במעבר ממקום עבודה למשנהו וליצור אווירה המעודדת ניידות כחלק בהליך טבעי של התפתחות והתקדמות;
* הכרחי שבכל מפעל יקום צוות להפקת לקחים ולימוד הבעיות המתעוררות בשעת חירום. יש להכין מחליפים וממלאי מקום לכל התפקידים המרכזיים, לקבוע תכניות הדרכה ולספק כוח־אדם ברמה מספקת להיפעל הצפסק גם בשעת חירום;
* כוח־האדם הבלתי מועסק בימים כתיקונם (נוער, נשים, פנסיונרים, עולים בשלבי הקליטה הראשונים, סטודנטים וכו') מהווה פוטנציאל רציני להפעלת המשק האזרחי בשעת חירום. יש לטפח כוח־אדם זה ע"י הכשרה מקצועית מתאימה, מתן תמריצים ליציאה לעבודה והתאמת הציבורים וטיפוח העבודה לצרכים ולדרישות המיוחדות של עובדים אלה ושיבוצם למקומות עבודה מוגדרים מראש בשעת חירום.

הענפים שנפגעו פחות

הוועדה מציינת בדו"ח המסכם שבמשורה של ענפי תעשייה הפגיעה בהם עקב הגיוס היתה נמוכה יחסית ושיעור הנוכחות של העובדים היה גבוה מהממוצע. בענפי המזון שיעור הנוכחות הגיע ל־94—100 אחוז, בפרמצבטיקה — 94 אחוז, בתמרוקים — 94 אחוז, בקונפקציה — 84—89 אחוז, בצבעים — 91 אחוז, בדמוכית — 88 אחוז ובנייר ומוצריו — 87 אחוז. בענפים אלו בחלקם אחוז הנשים גבוה יחסית ובחלקם גיל העובדים גבוה מהממוצע.

היצוא התעשייתי גדל ב־40%; נסיגה ביצוא החקלאי

מאת סופר „דבר"

היצוא נטו בחודש מארס השנה הסתכם ב־162 מיליון דולר, בהשוואה ל־133 מיליון דולר בפברואר. עליה זאת, בשיעור של 22 אחוז ביצוא, היתה גבוהה מהצפוי בהתאם לשינויים העונתיים הרגילים בין פברואר למארס — פרסים אלה נמסרו ע"י דוברי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ומשרד המסחר והתעשייה.

ברבע הראשון של 1974 הסתכם יצוא סחורות ברוטו ב־428 מיליון דולר, לעומת 370 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד, עליה ב־16 אחוז. היצוא נטו הסתכם ברבע הראשון של 1974 ב־406 מיליון דולר, לעומת 355 מיליון דולר ברבע הראשון אשתקד, עלייה של 14 אחוז.

נתוני הערך החודשי הממוצע של היצוא נטו (לאחר ניכוי השפעת העונתיות הרגילה) מראים, כי ברבע הראשון של 1974 היתה רמת היצוא כ־113 מיליון דולר בממוצע לחודש. גבוהה לעומת הרבע האחרון של 1973 כשרמת היצוא הממוצעת לחודש היתה כ־102 מיליון דולר. אם כי נמוכה עדיין מהרמה שלפני המלחמה, כאשר בממוצע לחודש היה היקף היצוא כ־145 מיליון דולר ברבע יולי—ספטמבר.

העליה ביצוא התעשייתי

היצוא התעשייתי (ללא יהלומים) הסתכם בינואר—מארס ב־192 מיליון דולר, לעומת 138 מיליון דולר בתקופה המקבילה ב־1973, עלייה של 40 אחוז. נתונים חודשיים מנוכי עונתיות מראים, כי ברבע הראשון של 1974 היתה רמת היצוא התעשייתי (ללא יהלומים) כ־63 מיליון דולר בממוצע לחודש, בהשוואה לכ־49 מיליון דולר ברבע האחרון של 1973 ואף גבוהה מהרמה שלפני המלחמה, כאשר היצוא החודשי הממוצע היה כ־54 מיליון דולר ביולי—ספטמבר.

יצוא היהלומים (לאחר ניכוי החוזרים) הסתכם ברבע הראשון של 1974 ב־140 מיליון דולר, לעומת 133 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של 5 אחוזים. בחודשים האחרונים הסתמנה עליה ביצוא היהלומים, לאחר שבאוקטובר—נובמבר היתה ירידה ניכרת.

ירידה של 18% ביצוא פרי הדר

היצוא החקלאי (כולל פרי הדר) הסתכם ברבע הראשון של 1974 ב־70 מיליון דולר, לעומת 86 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 12 אחוז. יצוא פרי ההדר ירד מ־49 מיליון דולר בינואר—מארס 1973 ל־50 מיליון דולר ברבע הראשון של השנה, ירידה של 18 אחוז. ואילו יתר היצוא החקלאי הסתכם ברבע הראשון של 1974 ב־20 מיליון דולר, לעומת 18 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד, עליה ב־13 אחוז.

„חיש בנק" שרות חדש של בל"ל

שרות חדש — „חיש בנק" יאפשר להקדים בבנק ולסכם הפקדה מהיר — מופעל עתה לבטין ע"י בנק לאומי במספר סניפים בארץ.

שרות ה„חיש בנק" [illegible]

קשה להיות צרכן

אקונומיקה אקונומית

1. עובדות יסוד

זו שקרויה בפינו אקונומיקה היא תמיסת נתרן תת־כלורי, חומר שיעילותו וחריפה ועל כן יש לנהוג בו בזהירות רבה.

תמיסה זו מותרת בארץ למכירה לשימוש ביתי בריכוז מירבי של 3.5 אחוזים, בבקבוקי זכוכית או במיכלים פלאסטיים שצבעם כחול.

הוראות החוק בנוגע לייצור אקונומיקה ושיווקה מוגדרות בתקן ישראלי מס' 261 משנת 1964, תקן שהוכרז כרשמי ועל כן הוא מחייב.

2. דרישת תכולה

בהתאם להוראות התקן מותר לשווק לשימוש ביתי שני סוגים של אקונומיקה: * בריכוז רגיל, לא יותר מ־3.5 אחוזים ולא פחות מ־2.5; * בריכוז נמוך, לא יותר מ־2.5 אחוזים ולא פחות מ־1.5.

מרוכז כפול או מהול פי שניים

אך דרגות הריכוז הללו יש לציין, בהתאם לתקן, לא באחוזים אלא במשקל הכלור הפעיל על כמות הכלור הפעיל בכל ליטר של תמיסה. הסיבה להוראה זו היא אחד הסודות הכמוסים ביותר של מכון התקנים. שכן, בבקבוק ממוצע של תמיסה כזאת מכיל 600־650 גרם אקונומיקה. מה טעם איפוא לציין כמה חומר פעיל יש בה לליטר? תוצאה מידית וברורה של ההוראה הזאת היא מתן אפשרות לשיווק בלתי בדוק (אם להתבטא בלשון עדינה) של הבקבוקים הנוכחים. סקירה קצרה של מדף הפרי היקול באחת מהחנויות גילתה, כי חלק מן היצרנים מסמן בשיא הפסמנה „מכיל 35 גרם כלור פעיל" ואינו טורח להוסיף, כי הכוונה לליטר ולא לשימוש הגרמים של הבקבוק. היתה סבירות ההוראה זאת כאשר הצרכנים הולכו להחליף את אריזות הזכוכית באריזות הפלאסטיות בנות הליטר, כי כאשר עכו כך חזו המשקל המהולל התקבלה באחוזים הדים. אולם מזמן שהשתכבת נטייה לשוב לבקבוקים הקטנים יותר (בעקבות ההתייקרות של הפלאסטיק והוללייה בהם של הזכוכית) שוב אין זה מוכיל לאיש אם יודע כמה כלור היה מקבל לו הכיל הבקבוק שהוא קונה ליטר דווקא ולא שש מאות הגרמים גרם...

יש גם מקרים הגיגים ומשעשעים בתחום זה. כגון אותו „שלג", המכיל 1300 גרם באריזה ולפי דברי היצרן יש בו 35 גרם חומר פעיל: ובשאלה השאלה שאין עליה כעונה. 35 גרם למה? לליטר? לאריזה? (אין לבעשה שאלות בלי מענה: כי שטורח לבדוק את תכולת האריזה הזאת יגלה, כפי שגילינו אנחנו, כי הוא מכיל 35 גרם חומר פעיל ל־ש נ י ליטרים...)

יוצאים מהכלל בפרק זה של סימון: „סופר־לבן" מתוצרת „שמן" ו„לובן־קלין" מתוצרת „ליסטר", באריזה הפלאסטית בת הליטר. על שני אלה מצוין, כי הכוונה לכמות החומר הפעיל בליטר. אבל כוונות לחוד ומעשים לחוד, לא תמיד הזה התכולה למעשה לזו הרשומה של האריזה.

3. תכולה למעשה

הזית ויודע כי כלור מאבד מריכוזיותו במשך הזמן, נקנו הדוגמאות לבדיקה בשתי חנויות בעלות תנועת קונים ערה וסמוך לערב פסח, כדי להבטיח, ככל האפשר, כי הסחורה טריה ועוד לא איבדה מריכוזיותה. חרף כל אמצעי הזהירות הללו הסתבר, כי אף אחת מן הדוגמאות הבדוקות לא הכילה כמות כלור הזהה לזו הרשומה על התווית.

קרובים ביותר למטרה היו (בסוגריים הכמות המוצהרת):
* „לובן קלין" 29.5 גרם (32—35);
* „סופר לבן" 29 גרם (35), שניהם באריזת זכוכית.

רחוק ביותר ממגבלותיו המוצהרות היה:
* „שלג" באריזה פלאסטית 17.6 גרם (35 גרם).

במקרה מיוחד במינו נתגלה „אקונומי" (ראה צלומה). מוצר זה מכריז על עצמו באותיות

גדולות כי הוא מרוכז כפול, מודיע באותיות קטנות מאד כי מדובר בריכוז נמוך, מצהיר על 20 גרם כלור פעיל, ובסופו של דבר מצאנו בבקבוק 16 גרם כלור לליטר.

כל הדוגמאות שנבדקו (לבעט „שלג") נמצאו מתאימות לחוק על אף הכל. בשל הסטיה בת 10 גרם המותרת בחוק. עד כאן הכל בסדר. אם כי אפשר לטעון, כמובן, שאם ברצונו של היצרן לשמור לעצמו את זכות הסטייה בהיתר החוק, כן הדין שיציין אפשרות זאת גם על התווית.

אבל מכאן ואילך מתחילות הבעיות.

4. החוק מנטרל את עצמו

נזכיר שוב: הדוגמאות נקנו בחנויות גדולות ובעת שבעתן־הקניון הפסחי. לכן קשה מאד להאר, שאכן הספיקו כל האקונומיקות המונות לאבד עד רבע מן הריכוז המקורי המוצהר שלהן (הכוונה במקרה זה ל„צחיצה", שהכיל 25 גרם במקום 35 גרם לליטר). כמה זמן סוף־סוף עשוי היה להלוך כאן היצור? שבוע? שבועיים?

רגע אחד, במקום זה נכנס שוב לתמונה התקן הרשמי ואומר: אני לא התכוונתי כלל שעקרת־הבית תקבל 35 גרם כלור פעיל לליטר. כוונתי היתה שהיצרן יקים כמות זו בתמיסה.

כן, ואין זו טעות דפוס. התקן הרשמי קובע בשתי טבלאות עצורות לתפארת, כי כל דרישות התכולה אינן מיועדות אלא לצרכי ביקורת במפעל עצמו ולעצמול כל מה שקורה אחרי־כך (לא, הם אינם משתמשים במלה הזאת). התקן אומר כך: הריכוז החוקי חייב להמצא אך ורק בתוך חמישה ימים ממועד המילוי של הבקבוקים בבית־החרושת; והוא ממשיך: שבועיים לאחר־מכן די אם יש 23 גרמים כלור לפחות; בעים לחודשים ביום הי תפקים ב־20 גרם בלבן כמוב זה די ב־17 גרם פעיל לליטר!

לחקיקה מעניינת־מאד כמה תוצאות:

* עקרת־הבית מקבלת תמיסה בלת ליכוז של ים במטבע;
* כיוון שהולשת המו יישבנו לאחר הדיסית. הלכה לפחות) בית־החו מלא את בקבוקי, לשנ במחסן סגור במשך הזו הוציאם לשוק, במקרה אני מקווה, אפילו במ מקרים כאלה בארץ) ה החרשת ל„תקן" את מילוי המופיע על הבקבו לפחות 10 גרם כלור ל כלור הפעיל. המשמש אלה, אינו כיעיל יקר. לזכור כי פים הם בכל יוהר.

5. כמה כלור בע 50 אגורות?

סופר קלין (פלאסטי) גרם/ליטר;
שלג (פלאסטי) — 12;
אקונומי — 16 גרם;
סופר־לבן — 20 גרם;
לובן־קלין — 22 גרם;
צחיצה — 24.5 גרם.

המספרים הללו אינ כאמור, בשים לב לבע נות הסחורה ואולי גם דות במוצות־הייצור ה אותו מפעל עצמו. א אפשר לעבור על ס ברור:

* האריזה הפלאסטי ביותר את המוצר ידענו!);
* אין הבדלים גדול תמורת שמתנים יצרני נים בעד 50 אגורות; זות זכוכית של תמי רגיל. פקבוצת המחי יותר (כתוב לירה לי בדרך כלל הקניה וגו יותר של האקונומיקה.

כדאי אולי להזכיר גודלו של הבקבוק לל עליו כתבנו במדור זה צבר. אריזת האקונומ צינן כלשהו. גבדיקה במצא שהוא מכילה 15 לליטר. פירוש הדבר כי תמורת הגי לירה והוהבית־8 גרם כלור סלא שהיצרן נגבה אבל, לא בשל ריכוז כי אם בגין הסכנה שב ללא סימון־הכר בה תלונה בצנין זה לק התעשייה, שביצוע בא סית לטפל בנכין בזק.

6. כללי שימוש בסיסיים

התקן מחייב את ה כי „אין להשתמש ב לצמר, משי, זהורית ב בה יותר הוגנת יותר תווית של סופר־לבן; הר כי החומר אינו ביסה ומן מבגדים ל מיועד להלבנה, לחט להיטוי. אבג, זהו נש לזכור כיום. כאשר שו הניקוי המתאמים (הוי חול להתפשט גם את הוא גם מחנא החספ זה בוהלם מספקת את החיטוי הביתי. כן כי כלור אינו מהלוקים יצרן אקונומי כותב על המוצר שלו מכבס ללא פגיעה רצינית. לדע חוק זהו בהודיות הבדים אם לחוק. הוא, כי אי הוראת־שימוש להקרה עליך לעשות אם יל חולילה מן הבקבוק?

* במקרה בליעה: ת את הילד מים קרים, ו האספר, ולהזעיק רופא
* במקרה התזה (על ה כל חומר רגיש אחר)? את המקום במים קרים;
* אזהרה נוספת, שמ במאן הצרכים האגבל אין להשתמש באקונומ עם אבקות־הניקוי המכ אסלות ולכיורים, כי ש שני החומרים יחד עלולו אדי־כלור מרעילים.

שלט ליד המעלית בבנין המוסד לביטוח לאומי — ירושלים

24 שעות · 24 שעות · 24 שעות · 24 שעות

מבחר

טלוויזיה

17.46 — „עולמו של הילד"... — „סיפור של זמיני"...
18.32 — „פרטים מצויירים".
20.00 — „כורושי" — כי מי הנוגים את זמן חירותם.
21.00 — „הוואי המש־ 5" — „קצת סוגריות ערף ציורה".

קולנוע

* 21.50 — „העודה" — „משפחה רוקפלר" (תכנית ערבית).
* 22.40 — „משחק השבוע".

ברדיו

* 18.05 — „מיתאר" — הי ישראלי ומשפחתו (צ).
* 21.05 — „פזמונאי האתמול" — דן אלמגור מספר על שיר ביאליק (צ).

קולנוע

ירושלים
* „רבי יעקב" (אורגן) — קומדיה בכורעה עם לואי דה־פינס. הנושא על נושא יהודים, ערבים, גאנגסטרים, סנובים, בנ־גים ועוד. כמו כל קומדיה עם דה־פינס — משעשעת ובלתי־מחייבת. אבל הפעם הסימפאטיה קרובה אלינו. ויש גם כמה רגעים של חכמה אמיתית המשנה את הגבול של הצחוק לשמו.
* „אורות הכרך" (אורגן) — סרטו הקולי הראשון (להבדיל מ־מדבר) של צ'אפלין. יצירת־מופת כהודה, המאחדת את הטוב ביותר בכל מה שעשה בחייו. האמנות של הנוד, הומור, חברה הוססה, הבכיה האישית — צ'אפלין. כדאה לכולם עד לא הגיע לביא מפיו זה.
* „קבלט" (ירושלים) — מחזמר שונה מאחרים. הוא מתנהל בבית מסוים, המוסיקלי הנכד בשל כגור האקסיסטנציאלי, המתאר את ברלין בימי עליית הנאצים. תחושה מכוונת של רקבון חברתי, ריקנות, וביצוע מעולה של פזמונים מקוריים בפי לייזה מינלי וג'ואל גריי.
* „נשיא עד הבוחר" (חן) — תיאור התגוששות (המיטיבית) בהחלט, כרשימת בלושש ומזרח, שאין בו עומק פוליטי שיעלה אותו בדרגה גבוה יותר.
* „חייה והן יבוזר" (עדן) — בנגד חדש, שהלכו ממנו שלושה יסודות — עוד קטעי, הארגון הי אפל של בימוה בקלאושית ר תהלוכה של אבירים משחקים בעצם, כרמפוהה עוקבת ל־...

תל־אביב
* „רבי יעקב" (תל־אביב) — ראה „אורגן" י־ם.
* „אורות הכרך" (ליבור) — ראה „אורגן" י־ם.
* „יקוו והן לבותי" (אופיר) ראה „עדן", ירושלים.
* „האורות של גטו" ...

חיפה
* „רבי יעקב" (עצמון) — ראה אורגן, ירושלים.
* „איזה בין עוקרה" (אורה) — כאמירה מוצבעת הבורגות ביבוי, על החיים בסיציליה הכ־ירות בעבר המהירונה שלנה...

ההבהר נכתב ע"י ידי מבקרי הקולנוע והתיאטרון הקבועים

מי יהיה הרמטכ"ל הבא

(המשך מעמוד 7)

...

יהודה שמשי

להימנע ממאבקים

(המשך מעמוד 7)

...

שלמה שפיר

טלוויזיה

מאת יוסי ביילין

קשה להיות צופה

...

ד"ש מאורי גלר

...

דווקא השוודים

...

יריד האמנות בתל־אביב

יריד האמנות האמנויות בשנה שעברה, היה בהלאביב יעררך השנה בשבוע שבין 14 ו־21 בבאאו. היריד יכלול עבודות בציור, קרמיקה וכאהוגרפיה. ...

תיאטרון ישראל

הערב 11.4

תנובה:
זהבה דופקת:
תל־אביב האולם הגדול בשעה 8.30
...

רדיו

מאת יוסי ביילין

מחוכים, מכוניות ועושר

...

האופרה הישראלית

מנהלה: א. הורלים
כבורה: ת"א — 13.4 ב־8.30
כרמן מאת ביזה
...
נסיכת הקרקס
אופרטה מאת קלמן
...
לה טראוויאטה מאת ורדי

הסינמטק הישראלי

בית העם, רח' פרישמן ... תל־אביב

11.4 ב־18.30: הנשר בעל שני הראשים — ז'אן קוקטו עם ז'אן מארה (ללא תרגום עברי)
ב־21.00: בת האלמוות — אלן רוב גרייה עם דניאל ...
12.4 ב־14.30: אשתקד במאריאנבאד — אלן רנאה ...
13.4 ב־18.30: ההיפרוש — פרד זינמן
ב־21.00: המשכתאי — ...
15.4 ב־19.00: אי סופרנות — ...
18.4 ב־18.30: הצער והחמלה — מרסל אופולס (חלק א')
ב־21.00: הצער והחמלה — מרסל אופולס (חלק ב')
19.4 ב־14.30: הירושימה אהובתי — אלן רנאה

טל. משרד: 284425 · טל. קופה: 235865

האופרה הישראלית · הצגות בורוביצה

תל־אביב: כרמן 13.4 ב־8.30 · 15.4 ב־6 · 20.4 ...
ירושלים: 13.5 בבנייני האומה, בשעה 8.30 בערב
חיפה: 16.5 אולם ארמון בשעה 9 בערב

כרמן — ביזה

להטראוויאטה מאת ורדי

מוסד ון ליר בירושלים

בשיתוף עם המכון ליחסים בינלאומיים
ע"ש ליאונרד דייויס באוניברסיטה העברית

מודיע שהרצאה מס' 2 ב„סוגיות באסטרטגיה"
לא התקיים ביום 14.4.74, כי אם ביום א',
ו' באייר תשל"ד, 28.4.74 בשעה 8.30 בערב

ד"ר יאיר עברון
החוג ליחסים בינלאומיים באוניברסיטה העברית

ד"ר אלן דאוטי
החוג ליחסים בינלאומיים באוניברסיטה העברית

ידברו על: „התנגשות מוגבלת בעידן הגרעיני"

הציבור מוזמן

רח' ז'בוטינסקי 43, ירושלים

הוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמלה

מודעה בהתאם לסעיף 149

...

ח"כ א. אבו־חצירא
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמלה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי חולון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית בתאר מקומית

...

(—) ד. רוזוק
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
י"ב ניסן תשל"ד — 4 אפריל 1974

עיריית חיפה

מכרז פומבי מס' 33/74 לביצוע עבודות

1. נושא העבודה המוצעת, סלילת כבר בשדרות ההסתדרות.
2. מסמכים להגשת הצעות אפשר לקבל בחדר מס' 407 בהיכל העיריה תמורת — 100 ל"י.
3. פרטים המבורים נוספים אפשר לקבל בחדר מס' 407 בהיכל העיריה.
4. ההצעות יש להכניס לתיבת ההצעות בחדר 321 בהיכל העיריה, לאחר השלמה ערבות בסך 15,000 ל"י.
5. המועד האחרון להגשת הצעות — שעה 12.00 ביום ה', י"א אייר תשל"ד (2.5.74).

י. ציזה, סגן ראש העיריה

משרד התחבורה
שירותי נהיגה ורכב

בעלי רכב - שימו לב

בדיקת תקינות חגורות בטיחות

במבחן שנתי של רכב פרטי, מונית ורכב מסחרי, הרשום ברשיונו כרכב מסחרי בעל מרכב סגור ושמשקלו הכולל המותר אינו עולה על 4,000 ק"ג, תיבדק תקינות חגורות הבטיחות והתאמתן לגוף החוגר.
רכב, אשר חגורות הבטיחות המצויות בו, פגומות או לקויות, יחויב בהחלפתן.
בדיקת החגורות תיעשה במשרדי הרישוי הממלכתיים ובכל מכוני הרישוי והמוסכים המורשים, בעת מבחן הרישוי השנתי.
אזרחים המביאים את רכבם לבדיקות רישוי שנתיות, מתבקשים לסייע בידי הבוחנים על ידי התאמת החגורות לגופם, ניקוי החגורות והחלפת חלקים פגומים במידה ויש כאלה, לפני הגיעם למבחן הרישוי.

בתי־מרקחת

בירושלים
...

קולנוע

תל־אביב
...

קרן עמיות השקעות בע"מ

ניתנת בזה הודעה לבעלי המניות כי ביום ג' 23.4.74 בשעה 4, תתקיים במשרד הרשום של החברה, רחוב אחד העם 21 תל־אביב
האסיפה הכללית השנתית של מחזיקי מניות החברה.
סדר היום: —
א. אישור המאזן, דו"ח ההנהלה, דו"ח רואה חשבון החברה.
ב. בחירת מנהלים.
ג. מינוי מבקר חשבונות.
ד. שונות.
במידה ולא יבוא קוורום כמספיק תתקיים אסיפה שניה אותו יום ובאותו מקום בשעה 4.30 והיא תהיה חוקית בכל מספר משתתפים.
ההנהלה

טלוויזיה לימודית

טלוויזיה כללית

הגל הקל

רדיו רשת א

גלי צה"ל

בית הסטודנט בבאר־שבע

ביום ה' 12.4.74
בשעה 10.00 בערב
ייפתח בית הסטודנט
בנשף האביב
אורחת הכבוד
רבקה מיכאלי
תזמורת המהפכניים
בדיסקה לריקודים עד 1 אחר חצות

דברים

ממשלה אחרת, אך לא בחירות

הקרע המעמיק במפלגת העבודה ובמערך השכיח בימים האחרונים מלב רבים את המצב המדיני והצבאי המחמיר, כאילו עתידים אנו להיקלע בעתיד הקרוב נוכח התפתחויות בזירה המדינית הגלובאלית והבין־ערבית. בין אם יוכתרו מאמצי קיסינג'ר וגרומיקו ב־ז'נבה המשך ההפשרה בהצלחה בין אם יפלו על שרטון, ניתבע לשלם את המחיר המלא בעד תוצאות מלחמת יום־הכיפורים תוך מאמץ לדחוף אותנו פחות או יותר לגבולות 4 ביוני 1967; והבולמוס הפנימי הפוקד אותנו מאז עוד גרע ממשקלנו.

לעומת האוריינטאציה האמריקאית קצרו הימים על ישראל כ־נדבך ראשון במעלה במערך הדי־כון ההרת מצרים של סאדאת ל־מעמד מרכזי בעיני האמריקאים; על דבאלואציה של מעמדנו אף מעידה עיסקת הפנטומים הנפסקת וצמצום המגעים בין וואשינגטון לסעודיה, ששליטה פייצל איננו נמנה, כידוע, עם המתונים כלפי ישראל. נוסף על כך גדלה והולכת, לדאבוננו, התמיכה הערבית והבין־לאומית בכינון מדינה פלשתינאית שלישית בראשה יאסר ערפאת שטרם הבהיר כוונותיו לגבי גבולות נובמבר 1947. ולעומת המתינות היחסית של נשיא מצרים גוברת שותפות האינטרסים הסורית־ירדנית למצן החשת בסיכונו בצפון ובמזרח, תוך התגרויות בסלימות.

עם כל הכבוד וההערכה לתנועת המחאה, שגרפו אזרחים רבים באדישותם לבודדות פוליטיות, ו־עם כל האופטימיות של פיחורי ההתחדשות החברתית בקרב אנשי השמאל במפלגת העבודה ובמערך קשה להניח כי במצב הנזיל והמסוכן בזירה הבין־לאומית יידעו להצביע על מצע ברור (פרט אולי ל„מוקד") במקרה של בחירות חדשות, ובגלל המבוכה בתחומי פנים וחוץ כאחד ספק אם רצוי לפזר את הכנסת שלושה חדשים בלבד לאחר שנבחרה. אולם דבר זה אינו צריך למנוע נסיון של התגברות כלשהי ויחידים האופוזיציה, שנפגעה בעקבות המו"מ הקואליציוני המכושך ומלחמת ה־חשיבות בעברת הימים האחרונים. על ידי כינון ממשלה חדשה, עם כל הקשיים הכרוכים בשידול שותפי הקואליציה.

ראש הממשלה גולדה מאיר הודתה בדברים שהשמיעה במרכז המפלגה, כי אולי טעתה כאשר לא סיימה את שליחותה וקיבלה את דין התנועה בדבר תקופת כהונה נוספת שרב מלחמת יום־הכיפורים, והזמה כי הצדק עמה, בלי לפגם בזכיותיה הגדולות בכהונות הרמות לפני ומאז קום המדינה ובלי לערער על עיקרי מדיניותה בתקופת 1967—1973. ואם כי במלחמה האחרונה שוב הוכיחה את כהתיגותה ועמדה ב־מבחן עליון, היא שגתה, כנראה, פעם נוספת. שעה שהורה מהה־פסרוהה בתחילת החדש שעבר. גם משה דיין, שלזכותו זכויות גדולות בתפקידיו הצבאיים והאזרחיים, שגה בהשהיית התפטרותו ובעיקר בשובו לתפקיד שר הבטחון בעת כינון הממשלה לפני ארבעה שבועות; שכן גם פרישה ארעית או מעבר לתיק אחר לא היו סותמים את הגולל של הקריירה הפוליטית שלו.

בשעה מאוחרת זו עדיין יש לעשות הכל כדי להציל את אחדות המפלגה, אך יחד עם חילופי שר הבטחון (בלי שהדבר ימנע שיתוף דיין בקאבינט הבא) מוטב — לטובתה של גולדה, לטובת המפלגה, הציבור והמדינה — ל־כונן ממשלה בראשותו של ראש ממשלה חדש, עם שר בטחון אחר ותוך שינויים אישיים נוספים. ב־שום פנים אין לקבל את הטיעון, כי ללא המשך כהונתה של ראש־הממשלה הנוכחית הכל אבוד.

ש. שפיר

ברה"מ והיחידה הפולנית

זכותה הלגיטימית של ברה"מ היא להעלות במועצת הבטחון את התביעה שישראל תתיר ליחידות כוח החירום של או"ם מארצות אשר אינן מקיימות אתנו יחסים דיפלומטיים להיכנס לאזורי שליטתו של צה"ל בסיני. אולם בו בזמן זכותה הריבונית של ממשלת ישראל היא להתנגד לכניסתם של יחידות צבאיות של ארצות אשר נקטו ונוקטות עמדה הו־סטילית, פרו־ערבית ועויינת לישראל. ממשלת ישראל רשאית אפילו לראות בנוכחותן של יחידות צבאיות של מדינות כאינדונזיה ופולין סיכון בטחוני מכוים ובהאי פגיעה בכבודה כמדינה ריבונית, הנתונה במצב של מלחמה עם מדינות ערב.

נציג ברה"מ באו"ם י. מאליק הגדיר אמנם עמדתה זו של ישראל כגילוי של „חוצפה גדולה" מצידה. אולם אנחנו התרגלנו כבר בעבר להתפרצויותיו הגסות של חניך האסכולה הדיפלומטית של סטאלין־מולוטוב. אין לקוות שלעת זקנה ישכיל את אשר לא למד בנעוריו.

בסופו של ענין ניתן לומר ש־ברה"מ מעוניינת, למעשה, לא בכ־ניסתם של חיילים אינדונזיים או פולנים לאזורי שליטתו של צה"ל אלא בהכנסתם של חיילי היחידה הצבאית של פולין, הכפוף למעשה למשרד ההגנה הסובייטי. בדרך זו מבקשת מוסקוה להבטיח בעקיפין את נוכחותה הצבאית בסיני באמצעותה של היחידה הפולנית. אולם הסובייטים יכולים להגיע ל־מטרה זו בדרך פשוטה ויעילה יותר מאשר התפרצויותיו של יעקב מאליק. פולין ניתקה אחרי מלחמת ששת־הימים את יחסיה עם ישראל בשל צייתנותה המאולצת לממשלת ברה"מ ולא בהתאם לאינטרסים הלאומיים של העם הפולני. הקרמל יכול כעת להחליט שפולין חייבת בהתאם לאינטרסים של חבר העמים הסוציאליסטי המלוכד בהנהגת ברה"מ לחדש את יחסיה עם ישראל ואז לא תהיה מניעה לכניסתה של היחידה הפולנית בכוח החירום של או"ם ל־שטח המוחזק בידי צה"ל.

דב אפל

מכתבים למערכת

נגד הטלת האחריות המיניסטריאלית

חלק מחברי המערך נגררו ל־בלהבה להדחת שר הבטחון. ל־דעתי, בלהבה זו איננה הוגנת. ל־אחר זיכוי שר הבטחון ע"י הועדה בכל הקשור לצד האופרטיבי־צבאי התביעה לפיטורי שר הבטחון על יסוד „האחריות המיניסטריאלית" נראית לי כבלתי לאור העובדות הבאות:

1) בעית האחריות המיניסטריאלית היתה קיימת עם חידוש כהונת משה דיין כשר בטחון בממשלה החדשה, ולמרות זאת קראו לו מוסדות המפלגה להיאר בו ב־התפטרותו.

2) משהחזר „פרשת לבון" אנו למדים שחלק מאנשים המתנגדים לשר הבטחון הנוכחי תמכו בשר הבטחון פנחס לבון ואת לכרות מחדליו הבטחוניים, וכידוע גם אז היה מחדל מדיני ולמרות זאת ראו כפסול את הדחת השר לבון ע"י ראש הממשלה דוד בן־גוריון והתייחסו לשאלה „מי נתן את ההוראה" בבלי להתייחס לאחריותו המיניסטריאלית של פנחס לבון.

היות ועדת אגרנט עדיין לא הוציאה מסקנות סופיות. נראה לי שיש לחכות לתוצאות הסופיות ו־אין להכריע בענין בתוך יריבות פוליטית. דרוש שיקול מעמיק ל־אחר דיון רציני לגופו של ענין.

תל־אביב יהודה זינגר

על יחס „דבר" לשר הבטחון

מאמרי המערכת המופיעים כדי יום ב„דבר" בקשר לדו"ח הביניים של ועדת־אגרנט אינם נראים לי כהערכה אובייקטיבית על מסקנות הועדה, ובמיוחד ביחס לשר הבטחון. הביטויים כלפי שר הבטחון הם בוטים ופסקניים מדי ומעוררים פליאה. אפשר היה לחשוב ש־עורכת „דבר" היא בעלת סמכות כה גבוהה בעניני בטחון ובשאלות האחריות הפרלמנטרית או מיניסטריאלית שאין לערער כלל על פס־קנותה.

ועדת החקירה שנתמנתה לחקור את אופן ניהול המלחמה כראש־יה טרם סיימה את עבודתה. בהיותה מורכבת מאישים בעלי סמכות עליונה, מותר היה לקוות שמסקנותיה יתקבלו ללא עוררין. חובה על כולנו להתנהג בהתאפקות ולא ללבות את היצרים. כאשר עדיין המלחמה צוברת בשער ואין ל־דעת מה ילד יום.

אחרי דו"ח ועדת ויתקון היתה בזירה התייחסות לדרגים גבוהים במשרדי הממשלה בקשר לסכסוך הנפט ואף לא קבעה אחת נפ־לה מראשם וגם לא באה דרישה תקיפה לאחריות מיניסטריאלית מעל דפי „דבר". גם בכשלון הד־יפלומאטי ביחסים עם מדינות אפריקה ובתחומים אחרים לא נדון בעתון מבחינת האחריות המיניס־טריאלית. רק ביחס לשר הבטחון באה דרישה תקיפה להדחתו עוד לפני שהמציאה החקירה של ועדת אגרנט לפרסמה רק דו"ח ביניים שאין בו מסקנות מכריעות לגבי שר הבטחון.

מתקבל הרושם שהמצב בא ל־ביטוי האיבה רבת השנים, מצד אנשים אשר לא ניתן להם להגשים את שאיפותיהם במסגרת הד־כי הכיתות הפוליטיים הקיימים. אבל קיימת שאלה, מדוע קפצה עורכת „דבר" על העגלה הזאת בהיות „דבר" כלי ביטוי כללי של ההסתדרות. לדעתי, חייבת היתה המערכת לשמור על אובייקטיביות ולחכות לפרסום הדו"ח המלא והחלטות הממשלה בקשר לביצוע המסקנות.

נתניה א. צור

הערת המערכת: עורכת „דבר" לא קפצה על שום עגלה. היא סבורה היתה ששר הבטחון חייב ללכת — וכי גם לא תהיה לו ברירה אלא ללכת — וכתבה את הדברים עוד לפני ש„עגלה" כלשהיא זזה...

אשר להשוואה עם דו"ח ויתקון, הרי הכותב פשוט אינו זוכר מה היה כתוב בו. וכי הדו"ח למעשה זיכה אפילו את הדרג המקצועי מאחריות. אשר לאחריותו של שר החוץ לניתוק היחסים עם מדינות אפריקה — הרי שאם ועדת חקירה תקבע כי הדבר קרה בגלל אשמת פקידים של משרד החוץ — „דבר" ידרוש את התפטרותו המיידית של השר.

משרת שר הבטחון – פיקציה?

קראתי ברוב ענין את מאמרו של הגי אשד „המאבק על גורל הממשלה" („דבר", 5.4.74) ובכו־נתו, אכן האחריות בכל ענייני הבטחון, איננה מוטלת על שר הבטחון, אלא על הממשלה כולה. היינו משרת שר הבטחון, איננה אלא תואר כבוד בלבד. לפיכך אני מציע:

א) לבטל את משרת שר הבטחון, משום שהיא איננה אלא פיקציה, העולה ביוקר למשלם המסים.

ב) לפטור את משה דיין מכ־נסים על קבלת משכורת ב־משרה כזו, משום שהדבר נעשה בתום לב.

ושלום על ישראל.

ירושלים שרגא לבב

דבר לחקלאות ועבודות עפר

מדור פרסומי

יצוא הבוטנים יכניס 5 מיליון דולר

מאת מ. יסוד

יצוא הבוטנים, מעונת 1973/74 יכניס כ־5 מיליון דולר פו"ב, ל־עומת 4.25 מיליון דולר בעונה ה־קודמת, למרות הקטנת המשלוחים בגלל צימצום שטחי המזרע ואבדן חלק מהיבול בעת המלחמה.

העליה בהכנסה נובעת מעליית מחירי המכירה באירופה, שהיא תוצאה של עליית המחירים הכל־לית במוצרי המזון. הביקוש ל־בוטנים הישראליים בשווקים עלה על אפשרויות היצוא. במשך שנת המיון וביצוע המשלוחים, באו פניות רבות מצד קונים להגדלת הכמויות, אך לא היתה אפשרות להיענות להן. היצוא הכולל של הבוטנים בקליפה יסתכם העונה ב־8000 טונות ועונת המשלוחים תס־תיים בסוף אפריל. בדרך כלל תאם קצב המשלוחים את ההת־חייבויות בחוזים, פרט לפיגורים לא־משמעותיים בעטיה של המל־חמה.

משפחות רבות מתקיימות מעבודה במיון הבטנים

מגדלי־הבוטנים זכו השנה ל־הכנסה נאה משדותיהם, למרות ש־חלק מהיבול נשאר בשדה כיוון שאי־אפשר היה לבצע את הלקט מחמת קשיי המלחמה. לעומת זאת נהנה הענף, כרגיל, מהעובדה ש־אין הוא עוסק ביתרצה הצלולה להתקלקל בהמתנה ולכן יש בידו האפשרות להימנע מנזקים כבדים ע"י איחסון נאות ואיכות המשלו־חים.

המגדלים אף נהנו, כמובן, מ־עליית הבוטנים הטובה, שצריכה היה גבוה השנה לאחר הבצורת אשת־קד. עד לראשית חודש זה קיבלו כבר כרבית המגדלים תמורה זכ־יית של כ־2000 ל"י לדונם, לעומת 1200 לירות בתקופה המקבילה אשתקד. בהח"ח המועצה לייצור ושיווק בוטנים נמסר, כי לפי הער־כתה תוכל להוציא הסבונות זכ־יים למגדלים תוך חודש אפריל. בדו"ח נאמר, כי בכל כניכן יהיה בעתיד להגביר את קצב הפינוי ו־לבצע משלוחי יצוא גדולים בתקופה מוקדמת יותר. ניתן יהיה לשלוח למגדלים חלק גדול יותר מהתמו־רה הסופית, בפרק זמן קצר יותר.

צימצום השטחים בעונה שעב־רה נבע בחלקו מהמחסור במים ו־היה חשש, כי לנוכח התוכנית ל־קצץ השנה 10 אחוזים בכמויות המים לחקלאות, תהיה נסיגה נו־ספת. בינתיים הסתיימה שנת גש־מים ברוכה, בכל חלקי הארץ, ו־נציבות־המים ביטלה את תוכנית קיצוץ מיכסות המים. חלק ניכר מהחקלאים עשוי, אמנם, להגדיל את שטחי הכותנה, בעיקר בבצל, אך יש סימנים טובים שיתחול גם עליה בשטחי המזרע של הבוטנים.

בפגישות עם חקלאים בכנסים של מגדלי הבוטנים באזורים הש־ונים, הובהר, כי החוה הרחבה בהיקף שטחי המזרע. המועצה מיי־חסת לכך חשיבות מרובה ומקווה שאכן השטחים יגדלו ואף יניבו את תוספת היבול, ואת ההכנסה הנוספת לחקלאים, כדי שהענף לא ימצא עצמו נחות בהשוואה לענ־פי חקלאות אחרים. לשם כך הכר־חי כך גם לבחון ולתכנן כל קטע בתהליכי הגידול, הזריעה והטיפול בשדות, במגמה להימנע מבזבוז והוצאות מיותרות. כיול קפדני של כלי־הזריעה, יביא חסכון בזרעים יקרים. בדיקות קרקע לקביעת רמת הזרחן והאשלגן עשויות להוכיח למגדל שנתינתם מיותרת בכלל, או שאפשר לתת מנה קטנה יותר מהמתוכנן.

המועצה ממליצה גם להרחיב את השימוש בתכשירי ביקסול, כדי לחסוך בהוצאה אלטרנטיבית על חנקן מינרלי בשיעור 50—60 ל"י לדונם. וכמובן, יש שוני החומר כאשר ההוצאות מתחלקות על שטח מניב 500 ק"ג לדונם, לעומת זה המניב רק 300 ק"ג. יש להתמיד לצמצום פערי היבול המדהימים בין משק למשק ובין חלקה לחל־קה. הגידול הוכיח את כושרו לה־ניב בשטחים מסחריים גדולים יבול של 500 ק"ג ויותר לדונם. ב־מחירים הנוכחיים לכל ק"ג לקט ולכל ק"ג ביבול השחת, משמעות לגבי רמת ההכנסה הכוללת מיחידת שטח.

ישנה גם אפשרות לחסוך ברש בכים, בלי לפגוע במשק יבול. החסכון במים שיושג באה בכפית פתוחה ואפשרות דיל את השטח, בלי תוספת. אנשי שירות השדה בשיטה מקרי באחרונה, כי במשקים אחרים שונים הגיעו לצריכה 400—430 ממ"ע מים לדונם קום 600 ממ"ע אותם רא־להשגת יבול כלכלי. במשקים ובמנת המים המקוצצת (כמו בבצורת אשתקד) לא פחתה היבול, שהגיעה ל־400 ק"ג. כות עלהם בבצורה כולסת. הפרי לא כבל מכתמ־ומם ידעו המגדלים לספק את לשטח בצורה מתוכננת ויעיל יוכותו. כי אפשר להשיג יבול ובעל איכות גבוהה, במים קטנות יותר. כאן חשוב לרשת הדרכה שת־שתתיר לכלל המגדלים הו־גידול הצרכניים ואת תורמת ברש הצבן במים.

ג'ון דיר

ראשון בקבוצתו-בעל שיא ביכולתו!

הטרקטור שיהיה לך נעים לעבוד איתו

UV-1020 49 כ"ס
צר לכרם

UG-1020 49 כ"ס
UG-2020 64 כ"ס
צר ונמוך למטע ופרדס

קבוצת הטרקטורים לכרם, מטע ופרדס

כמו-כן לאספקה מבחר טרקטורים מ-49 כ"ס עד 200 כ"ס המתאימים להובלה ולכל ענפי החקלאות.

תנאי אשראי ותשלום נוחים ומיוחדים!

פנה אלינו לקבלת פרטים נוספים

המשביר המרכזי בע"מ

האגף הטכני - המחלקה למכונות חקלאיות

ת"א, גבורי ישראל 76, טל. 39955; חיפה, טל. 662161; ירושלים, טל. 52481; באר-שבע, טל. 5293

היא מסתובבת...

ומסתובבת...

ומסתובבת...

ומסתובבת כבר 4000 שעות ותמשיך להסתובב.

ממטרת נען 501

הממטרה היחידה עם פיה של 1.0 מ"מ.
נוסף לכל הפיות המקובלות.

סימן השגחה של מכון התקנים הישראלי

מהדרין בע"מ
MEHADRIN LTD.
תל אביב, 65-253 דרך סוהליבר 18 ת.ד. 2249

לכבוד
מפעלי מתכת נען
ד.נ. אילון
א.נ.

14 בינואר 1974

הנדון: ממטירים 501

לאחר סיום עונת ההשקיה 1973/4 ברצוננו להביא לידיעתכם כי הממטיר 501 שהופעל אצלנו בשיטה הקבועה-חלקית, על הפעלנו למעלה מ-4000 ממטירים במטעי ספרית בית דגן ולוד ושעות העבודה של הממטיר הממוצע בקרוב ל-4000 ש"ע.

כן אנו מרוצים לנכון לציין את השרות היעיל והטוב שהוגש לנו בזמן העבודה.

בכבוד רב,
מהדרין בע"מ
מנהל

נען מפעלי מתכת

מזחלת

לייצוב ממטרות
בקוי השקייה קבועים ונידים.
מוצר איכות נוסף של "פלסאון".
להשלמת מבחר אבזרי ההשקייה המשלים.
המזחלת עשויה מיקשה אחת.
מחומר פלסטי מעולה.
מזחלת "פלסאון"
מקלה על גרירת הקו
ומבטיחה אטימות מוחלטת.
כמו יתר אבזרי "פלסאון" הידועים.

פלסאון

המפעל: מעגן־מיכאל, טלפון 063-99781
מכירות: תל־אביב, רח' קבוץ גלויות 26, טל. 827345
ובכל סניפי המשביר המרכזי — המחלקה הטכנית.

פרסם ב דבר

הלוח החדש בדבר